

Ghid practic privind evaluarea probelor și a riscului

Ghid practic privind evaluarea probelor și a riscului

Ianuarie 2024

La 19 ianuarie 2022, Biroul European de Sprijin pentru Azil (EASO) a devenit Agenția Uniunii Europene pentru Azil (EUAA). Toate trimerile la EASO, la produsele și la organismele EASO trebuie înțelese ca trimeri la EUAA.

Manuscris finalizat în decembrie 2023.

Ediția a doua (revizuită și actualizată complet)

Nici Agenția Uniunii Europene pentru Azil (EUAA) și nici orice alte persoane care acționează în numele EUAA nu sunt responsabile pentru modul în care ar putea fi utilizate informațiile oferite în continuare.

Luxemburg: Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene, 2026

Print	ISBN 978-92-9403-534-9	doi: 10.2847/76691	BZ-05-22-041-RO-C
PDF	ISBN 978-92-9403-506-6	doi: 10.2847/299	BZ-05-22-041-RO-N

© Agenția Uniunii Europene pentru Azil (EUAA), 2026

Foto copertă: eskay lim © stock.adobe.com

Reproducerea textului este autorizată cu condiția menționării sursei. Pentru orice utilizare sau reproducere a unor elemente care nu sunt deținute de EUAA, este posibil să fie necesară solicitarea permisiunii direct de la titularii drepturilor respective.

Despre ghid

De ce a fost creat acest ghid? Ghidul practic al Agenției Uniunii Europene pentru Azil (EUAA) intitulat *Ghid practic privind evaluarea probelor și a riscului* se dorește a fi un instrument de orientare care să sprijine responsabilii de caz din întreaga Uniune Europeană și din afara acesteia în activitatea lor de zi cu zi. A fost elaborat în conformitate cu cerințele legale relevante, propunând în același timp o abordare practică. Conține o listă de verificare practică și o diagramă pentru a sprijini responsabilii de caz în raționamentul lor. În plus, include explicații suplimentare cu privire la conceptele utilizate și linkuri interactive care să faciliteze navigarea între diferitele secțiuni din versiunea digitală a ghidului. Prezentul ghid răspunde nevoii de a transpune standardele comune într-o abordare comună a punerii lor în aplicare. De asemenea, îndeplinește obiectivul general al sistemului european comun de azil de a trata cazuri similare în mod similar.

Cum a fost elaborat acest ghid? Acest ghid a fost creat de experți din întreaga UE, cu contribuții valoroase din partea Comisiei Europene, a Înalțului Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați și a Consiliului European pentru Refugiați și Exilați ⁽¹⁾. Elaborarea ghidului a fost facilitată și coordonată de EUAA. Înainte de finalizare, ghidul a făcut obiectul unei consultări cu toate statele membre ale UE și cu țările asociate prin intermediul Rețelei EUAA privind procesele de azil. Dorim să adresăm mulțumiri membrilor grupului de lucru care au pregătit redactarea acestui ghid: dl Sander Kalwij, dna Pavlina Kolokonte, dl Jochen Thiel, dna Dorien Wijnendaele și dna Line Zahl Kvakland.

Ce modificări aduce această actualizare? Prezentul ghid reprezintă o actualizare a unui ghid practic mai vechi privind evaluarea probelor ⁽²⁾. Furnizează orientări mai detaliate cu privire la cele trei etape ale proceselor de evaluare a probelor și a riscului, și anume: identificarea și formularea faptelor materiale sunt detaliate în etapa 1, factorii de denaturare în etapa 2 și evaluarea riscului în etapa 3. În plus, abordarea practică a ghidului este susținută de o diagramă a procesului de evaluare, de exemple concrete care ilustrează cele mai importante concepte și de tabele pentru orientări și recomandări suplimentare. Au fost adăugate hiperlinkuri, astfel încât utilizatorul să poată naviga fără sincope între diferitele conținuturi și instrumente și să ajungă la informațiile căutate rapid și ușor.

Cui i se adresează acest ghid? Ghidul este destinat în primul rând responsabililor de caz în materie de azil, intervievatorilor și factorilor de decizie, precum și responsabililor de elaborarea politicilor din cadrul autorităților decizionale naționale. În plus, ghidul este un instrument util responsabililor cu calitatea și consilierilor juridici, precum și altor persoane care lucrează sau care sunt implicate în domeniul protecției internaționale în contextul UE.

⁽¹⁾ De reținut că ghidul finalizat nu reflectă neapărat pozițiile Înalțului Comisariat al Națiunilor Unite (ONU) pentru Refugiați.

⁽²⁾ Acest ghid este o actualizare și înlocuiește *Ghidul practic al EASO: Evaluarea probelor*, martie 2015.

Cum se utilizează acest ghid. Prezentul ghid a fost conceput pentru a permite utilizatorului să-i acceseze conținutul în funcție de nevoi. Include o diagramă interactivă detaliată a metodei în trei pași de evaluare a probelor și a riscului și o listă de verificare interactivă a etapelor care trebuie parcurse. Partea centrală, descriptivă, a ghidului, conține explicațiile privind metoda și conceptele utilizate, ilustrate prin exemple.

Cum se raportează acest ghid la legislația și practicile naționale? Ghidul este un instrument de convergență non-tehnic. Nu are caracter obligatoriu și reflectă standardele convenite de comun acord, astfel cum au fost adoptate de Consiliul de administrație al EUAA la 22 decembrie 2023.

Cum se raportează acest ghid la alte instrumente ale EUAA? Prezentul ghid ar trebui utilizat împreună cu ghidurile practice ale EUAA privind interviul personal ⁽³⁾, utilizarea informațiilor privind țara de origine ⁽⁴⁾ și condițiile de obținere a statutului de protecție internațională ⁽⁵⁾. El completează modulul de formare al EUAA privind evaluarea probelor. Toate instrumentele practice ale EUAA sunt disponibile public online pe site-ul EUAA: <https://euaa.europa.eu/practical-tools-and-guides>

Analiza judiciară a EUAA privind evaluarea probelor și a credibilității oferă cititorului un context jurisprudențial suplimentar ⁽⁶⁾.

Declinarea responsabilității

Acest ghid a fost elaborat fără a aduce atingere principiului potrivit căruia doar Curtea de Justiție a Uniunii Europene poate oferi o interpretare cu valoare de autoritate a dreptului UE.

⁽³⁾ EASO, *Ghid practic: Interviul personal*, decembrie 2014.

⁽⁴⁾ EASO, *Ghid practic referitor la utilizarea informațiilor privind țara de origine de către responsabilii de caz pentru examinarea cererilor de azil*, decembrie 2020.

⁽⁵⁾ EASO, *Ghid practic al EASO: Condițiile de obținere a statutului de protecție internațională*, aprilie 2018.

⁽⁶⁾ EUAA, *Evidence and credibility in the context of the Common European Asylum System – Judicial analysis* (Evaluarea probelor și a credibilității în contextul sistemului european comun de azil – Analiză judiciară), ediția a doua, 2023. Aceasta este o publicație judiciară. Publicațiile judiciare ale EUAA cuprind analize judiciare și note de orientare ale formatorilor judiciari pentru fiecare subiect abordat.

Cuprins

Lista abrevierilor	7
Evaluarea probelor și a riscului: trei pași ai procesului dinamic.....	8
Cazuri ilustrative utilizate în prezentul ghid	9
Elemente-cheie ale evaluării probelor	12
Provocări ale evaluării probelor în procedurile de azil.....	12
Abordare în trei pași	13
Standardele juridice.....	15
Principii directoare	17
1. Pasul 1. Culegerea informațiilor.....	20
1.1. Colectați probele	21
1.1.1. Aplicați obligația de a coopera (sarcina probei)	21
1.1.2. Colectați probe relevante pentru cerere	31
1.2. Identificați și formulați faptele materiale	42
1.2.1. Identificați faptele materiale	43
1.2.2. Formulați fapte materiale clare, cuprinzătoare, concrete.....	50
1.2.3. Formulați fiecare fapt material cu ajutorul unor fapte, evenimente sau situații bine definite.....	52
1.3. Corelați probele relevante cu faptul (faptele) material(e)	54
2. Pasul 2. Evaluarea credibilității	56
2.1. Evaluați documentele justificative și alte probe	57
2.1.1. Criterii de evaluare	57
2.1.2. Autentificarea documentelor	59
2.1.3. Stabilirea „ponderii” constatărilor privind credibilitatea probelor	62
2.1.4. Tipuri specifice de documente	65
2.2. Evaluați declarațiile solicitantului în raport cu indicatorii credibilității	69
2.2.1. Aplicați indicatorii credibilității interne.....	70
2.2.2. Aplicați indicatorii credibilității externe.....	73
2.2.3. Aplicați indicatorul plauzibilității	76
2.3. Țineți cont de factorii individuali și circumstanțiali care pot duce la denaturări.....	76
2.3.1. Factori care țin de solicitant	77
2.3.2. Factori care țin de responsabilul de caz.....	91
2.3.3. Factori care țin de desfășurarea interviului.....	94

2.4. Stabiliți dacă un fapt material este admis sau respins.....	99
2.4.1. Evaluați constatările cu privire la credibilitatea tuturor probelor legate de un fapt material.....	99
2.4.2. Concluzionați cu privire la faptele materiale.....	102
3. Pasul 3. Evaluarea riscului	108
3.1. Introducere	108
3.2. Definirea riscului (riscurilor).....	109
3.3. Evaluarea riscului.....	112
3.3.1. Standardul de probabilitate pentru temerea bine fondată și riscul real (standardul probei).....	113
3.3.2. Indicatori de risc	114
3.4. Emiterea concluziilor cu privire la risc.....	126
Anexa 1. Diagrama de evaluare a credibilității	128
Anexa 2. Exemplu practic de evaluare a indicatorilor credibilității	130
Listă de verificare	134

Lista abrevierilor

Abreviere	Definiție
API	alternativa de protecție în interiorul țării de origine
Carta	Carta drepturilor fundamentale a UE
CEDO	Curtea Europeană a Drepturilor Omului
CJUE	Curtea de Justiție a Uniunii Europene
Convenția	Convenția Europeană a Drepturilor Omului
Convenția privind statutul refugiaților	Convenția din 1951 privind statutul refugiaților și Protocolul din 1967 la aceasta (denumită „Convenția de la Geneva” în legislația UE în materie de azil și de către CJUE)
DCPI (reformare)	Directiva privind condițiile pentru protecția internațională – Directiva 2011/95/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind standardele referitoare la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească resortisanții țărilor terțe sau apatrizii pentru a putea beneficia de protecție internațională, la un statut uniform pentru refugiați sau pentru persoanele eligibile pentru obținerea de protecție subsidiară și la conținutul protecției acordate (reformare)
DISCS	Sistemul de informații privind documentele de stare civilă
DPA (reformare)	Directiva privind procedurile de azil – Directiva 2013/32/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 privind procedurile comune de acordare și retragere a protecției internaționale (reformare)
EUAA	Agencia Uniunii Europene pentru Azil
ITO	informații privind țara de origine
LGBTIQ	persoane lesbiene, gay, bisexuale, transgen, intersexuale și <i>queer</i>
ONG	organizație neguvernamentală
ONU	Organizația Națiunilor Unite
PRADO	Registrul public online al documentelor autentice de identitate și de călătorie
Regulamentul Dublin III	Regulamentul (UE) nr. 604/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 de stabilire a criteriilor și mecanismelor de determinare a statului membru responsabil de examinarea unei cereri de protecție internațională prezentate într-unul dintre statele membre de către un resortisant al unei țări terțe sau de către un apatrid (reformare)
SOGIESC	orientare sexuală, identitate de gen, exprimare a genului și caracteristici sexuale
State membre	statele membre ale UE
TSPT	tulburare de stres posttraumatic
UE	Uniunea Europeană
UNHCR	Înaltul Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați

Evaluarea probelor și a riscului: trei pași ai procesului dinamic

Trecut și prezent

Pasul 1

Culegerea informațiilor

Colectați probele

Aplicați obligația de a coopera

- Obligația solicitantului de a-și susține cererea:
 - A depus un efort real pentru a furniza probele pe care le deține;
 - A oferit o explicație pentru orice absență a probelor justificative.
- Obligația responsabilului de caz de a investiga:
 - Sprijiniți persoanele cu nevoi procedurale speciale în mod adecvat;
 - Informați solicitantul cu privire la obligațiile sale;
 - Permiteți-i solicitantului să prezinte toate faptele și probele relevante;
 - Cereți solicitantului clarificări pentru ceea ce nu este clar;
 - Abordați constatările aparent negative cu privire la credibilitate;
 - Obțineți informații despre țara de origine (ITO) relevante și alte probe.
- Țineți cont de regulile specifice de susținere a cererilor:

protecție, alternativa de protecție în interiorul țării de origine, excludere, (amenințări directe cu) persecuție sau vătămare gravă în trecut, țară de origine sigură.
- Colectați probe:
 - Declarații orale și scrise;
 - Documente justificative;
 - Informații privind țara de origine;
 - Alte tipuri de probe.

Identificați faptele materiale

- Corelați faptele și circumstanțele cu criteriile de eligibilitate;
- Țineți cont de situația personală a solicitantului
- Formulați fapte materiale clare, cuprinzătoare, concrete.

Corelați probele relevante cu faptul (faptele) material(e)

Pasul 2

Evaluarea credibilității

Evaluati documentele justificative și alte probe aplicând criteriile de evaluare:

relevantă, fiabilitate (existență, conținut, natură, autor, formă).

Evaluati declarațiile aplicând indicatorii de credibilitate:

- Detalii suficiente și specificitate;
- Coerență și consecvență;
- Consecvența cu ITO;
- Consecvența cu documentele justificative și cu alte probe;
- Plauzibilitatea.

...și luând în considerare factorii care pot duce la denaturări:

- Factori care țin de solicitant (memorie, traumă, vârstă, educație, cultură etc.);
- Factori care țin de responsabilul de caz (volum de muncă, stres, prejudecăți etc.);
- Factori care țin de desfășurarea interviului.

Sopesar las conclusiones relativas a la credibilidad de todas las pruebas relacionadas con un hecho material:

Examinar todas las conclusiones positivas y negativas sobre la credibilidad de todas las pruebas relacionadas con un hecho material al mismo tiempo, a la luz de los indicadores de credibilidad pertinentes, y ponderar cada una de las conclusiones relacionándolas entre sí.

Concluzionați dacă un fapt material este admis sau respins

bazându-vă pe metodologia de evaluare a probelor și ținând cont de principiul prezumției de nevinovăție.

Nu respingeți un fapt material când sunt îndeplinite condițiile cumulate prevăzute la articolul 4 alineatul (5) din DCPI (reformare).

Viitor

Pasul 3

Evaluarea riscului

Pe baza tuturor faptelor materiale admise și a ITO relevante:

Definiți riscul (riscurile)

Evaluati riscul (riscurile) în cazul repatrierii:

- Aplicați standardul probei adecvat (grad rezonabil de probabilitate)
- Țineți cont de toți indicatorii de risc

Concluzionați cu privire la risc (riscuri)

Analiza juridică

Pe baza constatrilor formulate în **evaluarea probelor și a riscului**, treceți la **analiza juridică** pentru a analiza condițiile care trebuie îndeplinite **pentru a putea beneficia de protecție internațională.**

Cazuri ilustrative utilizate în prezentul ghid

Pentru a ilustra mai bine modul în care sunt efectuate evaluările probelor și ale riscurilor, următoarele capitole ale prezentului ghid practic recurg la exemple diferite bazate pe trei cazuri concrete. Rețineți că nu trebuie să trageți concluzii generale pe baza exemplurilor respective, ele fiind furnizate numai în scopuri explicative.

(a) Cazul unui tânăr din țara A

Solicitantul din țara A făcut următoarele declarații.

Solicitantul este un tânăr din țara A. Nu are acte de identitate. Are 18 ani și a trăit toată viața în satul X cu părinții săi, cu o soră mai mare și cu doi frați mai mici. Toți aparțin clanului Y. Toți membrii familiei sunt fermieri. A urmat școala primară doi ani, după care a lucrat în agricultură alături de familia sa până când a plecat. Familia lui deținea o parcelă mică de pământ, dar după o dispută violentă din cauza unei neînțelegeri privind o moștenire, unchiul lui le-a luat pământul. Ulterior, membrii familiei sale au început să lucreze ca muncitori agricoli pe terenurile altor persoane.

În urmă cu doi ani, tatăl său a început să primească solicitări de la membrii unui grup terorist activ în țară pentru ca solicitantul și fratele său mai mic să se alăture organizației. Deși nu au primit niciodată amenințări grave, cererile deveneau din ce în ce mai insistente și familia se temea că, mai devreme sau mai târziu, membrii grupării teroriste vor reacționa violent dacă vor continua să refuze. Solicitantul știe că membrii grupării au sechestrat alți băieți și tineri din satul său și din satele învecinate pentru a-i recruta cu forța. Tocmai de aceea, familia a decis să plece din țară și și-a organizat plecarea. Solicitantul a spus că familia sa nu putea cere protecție, deoarece știau că poliția sau armata nu vor putea face nimic împotriva organizației teroriste.

Solicitantul și fratele său mai mic au călătorit pe uscat din capitala țării A în țara L, de unde intenționau să plece către Europa. În țara L, au fost ținuti închiși împreună cu alți migranți într-un depozit gestionat de traficanți de persoane timp de aproximativ două luni, până când, într-o zi, niște bărbați înarmați au deschis focul asupra lor. Peste 30 de persoane au fost ucise. După acest incident, el și fratele său au reușit să evadeze și, dintr-un oraș de coastă, s-au înghesuit într-o barcă gonflabilă cu peste 100 de persoane și au pornit la drum. Călătoria a fost scurtă; Garda de Coastă din țara L a interceptat barca gonflabilă după aproximativ patru ore pe mare. Toți pasagerii au fost transferați într-un centru de detenție din țara L, unde au fost ținuti în condiții deplorabile, supraaglomerate și insalubre timp de patru luni. Solicitantul a declarat că gardienii îi băteau des, refuzau să le dea mâncare și, uneori, îi vizitau pe el și pe alți băieți noaptea. A mai afirmat că gardienii l-au bătut la tălpi cu un furtun după ce a încercat să scape. De atunci, are deseori dureri când merge sau aleargă. A doua încercare a avut succes și, de data aceasta, au reușit să ajungă în Europa.

Nu vrea să se întoarcă acasă, pentru că fie va fi obligat să se alăture organizației teroriste, fie va trebui să suporte consecințele refuzului de a se alătura grupării. Mai spune că viața lui este în pericol din cauza războiului civil care se desfășoară în țara A. Adaugă că, de la plecarea sa, conflictul s-a agravat în regiunea și în satul său, în prezent fiind multe victime civile.

În cadrul interviului personal a depus o evaluare psihosocială realizată de o echipă de psihologi și lucrători sociali și o adeverință eliberată de medicul ortoped la care a fost trimis de către responsabili cu primirea.

(b) Cazul unei activiste din țara B

Solicitantă din țara B a făcut următoarele declarații.

Solicitantă este o femeie din țara B. Este avocată și lider social care militează pentru drepturile omului și documentează, investighează și denunță abuzurile de putere și încălcările acestor drepturi. Este membră a mai multor organizații de apărare a drepturilor omului, inclusiv a unei organizații neguvernamentale (ONG) numită Y, care promovează și apără drepturile omului, în special drepturile economice, sociale și culturale, în țara B.

În ianuarie 2022, pe când se afla în afara orașului, forțele speciale i-au percheziționat casa fără mandat și l-au ucis pe unul dintre verișorii ei, care se afla acolo. În timpul unei alte razii ilegale din martie 2023, mai multe rude au fost maltratate, iar rudele de sex feminin au fost dezbrăcate. Câteva luni mai târziu, în iunie 2023, doi dintre nepoții ei au fost reținuți în timpul unei alte razii fără mandat. În fiecare dintre aceste ocazii, forțele speciale au precizat că aceste evenimente erau menite să-o facă pe solicitantă să înțeleagă că trebuie să renunțe la activism. După aceste incidente, familia ei i-a spus că nu vrea să mai aibă nicio legătură cu ea, deoarece activitățile ei îi puneau în pericol.

În urmă cu câteva luni, a participat la un protest desfășurat la o benzinărie locală, organizat pentru a sprijini lucrătorii din domeniul sănătății și persoanele care urmează un tratament de dializă în cererea lor de acordare de prioritate în aprovizionarea cu carburant. Întrucât autoritățile nu au dat niciun răspuns protestatarilor, a decis să filmeze demonstrația cu *smartphone*-ul. Când au văzut-o, forțele de securitate i-au cerut telefonul, dar ea a refuzat și a fost arestată și reținută două săptămâni. A fost bătută în timpul detenției și acuzată repetat de un ofițer de rang înalt că „lucrează pentru un ONG care contravine intereselor țării B”. Solicitantă a fost acuzată de „opunere la arestare” și „instigare publică la violență” și i s-a permis să plece. Procesul ei în fața unui tribunal militar urmează să aibă loc în următoarele luni.

Mai recent, când s-a urcat în mașină pentru a porni la drum, și-a dat seama că cineva umblase la frânele mașinii. Din fericire, a reușit să conducă mașina către un câmp, unde mașina s-a oprit, iar ea a scăpat cu câteva vânătăi. Câteva zile mai târziu, a primit o scrisoare anonimă care o amenința că data viitoare nu va mai fi la fel de norocoasă. După aceste incidente, a decis să fugă din țară. A ajuns în Europa și a solicitat protecție internațională.

La înregistrare a depus actul de identitate, pașaportul, legitimația profesională de avocat, legitimația de membru al ONG-ului Y, rechizitoriul, precum și scrisoarea anonimă de amenințare.

(c) Cazul unei tinere din țara C

Solicitantă a făcut următoarele declarații.

Solicitantă este o tânără de 19 ani din țara C. Locuia într-un orășel împreună cu cele două surori mai mici, care au 15, respectiv 12 ani, cu fratele ei de 8 ani și cu părinții. A mers la școală timp de 10 ani. În urmă cu doi ani, și-a părăsit țara de origine cu sprijinul părinților pentru a-și construi o viață mai bună în Europa.

În timp ce călătorea spre Europa, a cunoscut un băiat din țara D cu care a avut un copil, pe care l-a născut după sosirea lor în țara de azil. Copilul are acum 6 luni. La o săptămână după ce s-a născut copilul lor, partenerul ei a plecat și de atunci nu l-a mai văzut. Telefonul lui este închis și nu știe unde să-l caute, așa că a rămas singură cu copilul.

După ce a părăsit țara C, părinții ei, care i-au fost întotdeauna alături și au susținut-o, au murit într-un accident de mașină. Este speriată și îngrijorată că trebuie să-și crească singură copilul, dar nu se poate întoarce în țara ei cu un copil și fără soț. În țara din care provine ea, mamele singure nu sunt acceptate, ci sunt insultate și stigmatizate și este aproape imposibil să găsești pe cineva dispus să le ofere un loc de muncă sau o locuință. Nici revenirea acasă nu este o opțiune. Familia ei nu a ținut prea strâns legătura cu unchiul ei în trecut, dar acesta și soția lui au grijă de frații solicitantei de când le-au murit părinții. Unchiul ei este o persoană importantă în orașul ei de origine. Acesta ar spune despre ea că a adus rușine asupra familiei și ar obliga-o să se căsătorească cu cineva pe care nici măcar nu-l cunoaște. Dacă are noroc și reușește să scape, va ajunge să trăiască pe străzi, singură cu copilul ei.

Solicitantă a depus pașaportul propriu, certificatul de naștere al copilului și fotografia unei mașini aflate într-un depozit de fier vechi.

Elemente-cheie ale evaluării probelor

Evaluarea probelor reprezintă metoda de stabilire a faptelor relevante (fapte materiale) ale unei cereri individuale de protecție internațională ⁽⁷⁾ prin procesul de examinare a declarațiilor solicitantului și a celorlalte probe disponibile.

„Probe” reprezintă un termen larg, care cuprinde declarațiile, documentele sau alte materiale ale solicitantului care susțin, confirmă sau infirmă un fapt relevant ⁽⁸⁾.

Pe de altă parte, „evaluarea riscului” reprezintă o evaluare factuală și orientată spre viitor a probabilității ca, la repatriere, solicitantul să se confrunte cu un eveniment care ar putea echivala cu persecuția sau vătămarea gravă, pe baza tuturor faptelor materiale admise și a informațiilor disponibile.

Provocări ale evaluării probelor în procedurile de azil

[\[Cuprins\]](#) [\[Listă de verificare\]](#)

Evaluarea probelor în procedurile de azil diferă de majoritatea celorlalte proceduri administrative sau judiciare din cauza lipsei mijloacelor obișnuite de obținere a probelor verificabile în mod obiectiv. Ca urmare a poziției sale specifice de solicitant de protecție internațională, lipsit de protecția țării de origine și din cauza condițiilor în care a fugit, este posibil ca solicitantul să nu fi putut colecta probe pe care să le ia asupra sa la plecarea din țara de origine. În mod similar, este posibil ca acesta să nu poată obține probe după sosirea în țara de azil. Culegerea probelor ca atare poate expune solicitanții sau membrii familiilor acestora la (mai multe) pericole.

În plus, însuși elementul pe care solicitantul ar trebui să-l dovedească, și anume persecuția sau vătămarea gravă, este deseori rezultatul unor acțiuni prin care autorii încearcă să nu lase nicio dovadă în urmă. În această situație, este de înțeles că nu se poate aștepta ca solicitanții să depună probe în aceeași măsură ca persoanele implicate în alte proceduri civile, penale sau administrative. Prin urmare, în procedurile de azil ne putem aștepta ca documentele justificative și alte probe să fie limitate. În multe cazuri, singurele probe prezentate de solicitant sunt propriile declarații, care, astfel, vor juca adesea un rol major în evaluarea cererii de protecție internațională ⁽⁹⁾.

În mod similar și autoritățile se confruntă cu provocări în materie de colectare a probelor. Autoritățile decizionale au obligații de confidențialitate pentru a proteja siguranța solicitantului

⁽⁷⁾ În contextul prezentului ghid practic, sintagma „cerere de protecție internațională” este uneori abreviată drept „cerere”.

⁽⁸⁾ EUAA, [Evidence and credibility in the context of the Common European Asylum System – Judicial analysis](#) (Evaluarea probelor și a credibilității în contextul sistemului european comun de azil – Analiză judiciară), ediția a doua, 2023.

⁽⁹⁾ Înalțul Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați (UNHCR), [Handbook on Procedures and Criteria for Determining Refugee Status and Guidelines on International Protection under the 1951 Convention and the 1967 Protocol Relating to the Status of Refugees](#) (Manualul privind procedurile și criteriile pentru determinare a statutului de refugiat și Ghidul privind protecția internațională în temeiul Convenției din 1951 și a Protocolului din 1967 privind statutul refugiaților), februarie 2019, HCR/IP/4/ENG/REV. 4.

de protecție internațională și a membrilor familiei acestuia. Ca regulă generală, o astfel de obligație le împiedică să contacteze surse primare care ar putea pune în pericol solicitantul sau membrii familiei acestuia, de exemplu, autoritățile din țara de origine. O provocare distinctă în evaluarea probelor în cazul cererilor de azil este că faptele pe care trebuie să le verificați sunt deseori ascunse sau denaturate în mod deliberat de agenții de persecuție. În plus, este probabil ca faptele să fi avut loc în regiuni la care organismele internaționale, mass-media sau organizațiile internaționale și/sau ale societății civile nu au acces, ceea ce conduce la limitarea sau absența informațiilor despre regiunile respective.

Având în vedere aceste aspecte, este clar că nu se așteaptă ca solicitanții să-și demonstreze o afirmație la nivelul „certitudinii” sau „dincolo de orice îndoială rezonabilă” (vezi [2.4 „Stabiliți dacă un fapt material este admis sau respins”](#)). Acest lucru vă poate crea incertitudini. Există totuși un set de criterii care vă pot ghida în formularea unor concluzii cu privire la credibilitatea diferitelor aspecte ale cererii. Criteriile respective și modalitatea de aplicare a acestora reprezintă punctul central al prezentului ghid. Deși, în acest context, este posibil să nu fiți întotdeauna în măsură să „stabiliți adevărul” propriu-zis, în procesul de examinare veți aplica o serie de criterii care vă vor permite să răspundeți la întrebarea dacă se poate admite în mod rezonabil că anumite fapte prezentate în cerere sunt credibile sau nu.

Abordare în trei pași

[[Cuprins](#)] [[Listă de verificare](#)]

Având în vedere provocările și limitările aplicabile atât pentru dumneavoastră, cât și pentru solicitant, este important să urmați o abordare structurată când evaluați probele și riscurile. Acest lucru vă va ajuta să evitați greșelile în timpul raționamentului, să trageți concluzii pripite sau să fiți părtinitor din cauza unor impresii subiective.

Procesul de examinare constă în două părți: evaluarea probelor și a riscului (stabilirea faptelor relevante) și analiza juridică (aplicarea legii cu privire la faptele constatate) ⁽¹⁰⁾. După stabilirea circumstanțelor de fapt, evaluarea se va concentra pe a stabili dacă sunt îndeplinite condițiile de fond prevăzute în Directiva 2011/95/UE (DCPI) (reformare) ⁽¹¹⁾ pentru acordarea protecției internaționale.

⁽¹⁰⁾ Curtea de Justiție a Uniunii Europene (CJUE), Hotărârea din 22 noiembrie 2012 în cauza [M. M./Minister for Justice, Equality and Law Reform \(Irlanda\)](#), C-277/11, EU:C:2012:744. Rezumat disponibil în [Baza de date cu jurisprudență a EUAA](#).

⁽¹¹⁾ [Directiva 2011/95/UE](#) a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind standardele referitoare la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească resortisanții țărilor terțe sau apatrizii pentru a putea beneficia de protecție internațională, la un statut uniform pentru refugiați sau pentru persoanele eligibile pentru obținerea de protecție subsidiară și la conținutul protecției acordate (reformare) (JO L 337, 20.12.2011).

Figura 1. Fazele procedurii de examinare

Prezentul ghid practic se concentrează pe prima parte, cea a evaluării probelor și a riscului și propune o abordare structurată, în trei pași, pentru realizarea acesteia ⁽¹²⁾.

Importanța abordării structurate

Evaluarea probelor și a riscului presupune o metodologie care trebuie aplicată pe parcursul întregului proces de examinare a cererii de azil. Utilizarea unei abordări structurate vă va ajuta să vă faceți treaba mai eficient, va reduce riscul de a comite o greșeală și va facilita luarea unei decizii corecte, motivate și consecvente. O abordare structurată are ca scop asigurarea unei examinări obiective și nespeculative a probelor și a riscurilor și va îmbunătăți luarea unor decizii echitabile și consecvente, asigurând tratarea în același mod a cazurilor similare.

În **pasul 1** se colectează probe și se identifică faptele materiale ale cererii. Ulterior, probele culese sunt corelate cu fiecare fapt material. Vezi secțiunea [Pasul 1. „Culegerea informațiilor”](#).

În **pasul 2** se evaluează credibilitatea declarațiilor solicitantului și a altor probe care au fost corelate cu fiecare fapt material din cerere pe baza unor criterii specifice pentru a stabili care fapte materiale sunt admise și care sunt respinse. Vezi secțiunea [Pasul 2. „Evaluarea credibilității”](#).

În **pasul 3**, faptele materiale admise sunt analizate prospectiv, pentru a evalua riscul cu care s-ar confrunta solicitantul în caz de repatriere. Această evaluare a riscului este o evaluare bazată pe fapte. Îndeplinirea condițiilor de către solicitant, pe baza faptelor materiale admise și a riscurilor identificate, pentru a beneficia de protecție internațională face obiectul analizei juridice, care se înscrie într-o etapă ulterioară a examinării cererii. Vezi secțiunea [Pasul 3. „Evaluarea riscului”](#).

⁽¹²⁾ Pentru mai multe informații privind analiza juridică, vezi [Ghidul practic al EASO: Condițiile de obținere a statutului de protecție internațională](#), aprilie 2018.

Figura 2. Fazele procedurii de examinare

Standardele juridice

[[Cuprins](#)] [[Listă de verificare](#)]

Domeniul evaluării probelor și a riscului este reglementat de dreptul internațional doar într-o măsură limitată. Convenția privind statutul refugiaților din 1951⁽¹³⁾ nu conține nicio dispoziție specifică privind evaluarea probelor sau a riscului. Cu toate acestea, Înalțul Comisariat al ONU pentru Refugiați a elaborat câteva orientări pe această temă, și anume un manual, ghiduri⁽¹⁴⁾ și o notă⁽¹⁵⁾.

În acest domeniu, DCPI (reformare) constituie primul instrument cu caracter juridic obligatoriu care stabilește criteriile ce trebuie îndeplinite de solicitant pentru a fi considerat refugiat sau persoană care are nevoie de protecție internațională din alte motive. DCPI (reformare) se bazează în mare măsură pe jurisprudența și instrumentele internaționale și europene în materie de refugiați și drepturile omului⁽¹⁶⁾.

Articolul 4 din DCPI (reformare) reglementează evaluarea faptelor și a circumstanțelor unei cereri de protecție internațională:

⁽¹³⁾ Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite, [Convenția privind statutul refugiaților](#), Geneva, 28 iulie 1951, seria de tratate a Organizației Națiunilor Unite, vol. 189, p. 137 și [Protocolul privind statutul refugiaților](#), 31 ianuarie 1967, seria de tratate a Organizației Națiunilor Unite, vol. 606, p. 267 (menționate în legislația UE în domeniul azilului și de CJUE sub denumirea „Convenția de la Geneva”).

⁽¹⁴⁾ UNHCR, [Handbook on Procedures and Criteria for Determining Refugee Status and Guidelines on International Protection under the 1951 Convention and the 1967 Protocol Relating to the Status of Refugees](#) (Manualul privind procedurile și criteriile pentru determinare a statutului de refugiat și Ghidul privind protecția internațională în temeiul Convenției din 1951 și a Protocolului din 1967 privind statutul refugiaților), februarie 2019, HCR/1P/4/ENG/REV. 4, punctele 195-205.

⁽¹⁵⁾ UNHCR, [Note on Burden and Standard of Proof in Refugee Claims](#) (Notă privind sarcina probei și standardul probei în cererile de azil), 16 decembrie 1998; UNHCR, [Dincolo de dovezi. Evaluarea credibilității în sistemele de azil din UE. Raport integral](#), mai 2013.

⁽¹⁶⁾ Toate standardele trebuie interpretate în lumina jurisprudenței CJUE și a Curții Europene a Drepturilor Omului (CEDO). Pentru informații suplimentare despre cadrul juridic și jurisprudențial al evaluării probelor, consultați EASO, [Evidence and credibility assessment in the context of the common European asylum system – Compilation of Jurisprudence](#) (Evaluarea probelor și a credibilității în contextul sistemului european comun de azi – Culegere de jurisprudență), 2018 și EUAA, [Evidence and credibility in the context of the Common European Asylum System – Judicial analysis](#) (Evaluarea probelor și a credibilității în contextul sistemului european comun de azil – Analiză judiciară), ediția a doua, 2023.

- Articolul 4 alineatul (1) abordează [obligația solicitantului și a autorităților de a coopera](#) cu scopul de a colecta și evalua faptele relevante ale cererii.
- Articolul 4 alineatul (2) enumeră [toate elementele relevante](#) ale cererii care ar trebui să fie susținute și evaluate.
- Articolul 4 alineatul (3) stabilește [caracterul individual al examinării](#) și enumeră o serie de elemente care trebuie luate în considerare.
- Articolul 4 alineatul (4) stabilește că [actele de persecuție sau vătămrile grave care s-au produs deja](#) și amenințările directe ale unei astfel de persecuții sau ale unor astfel de vătămări grave reprezintă un indiciu serios al temerilor fondate ale solicitantului de a fi persecutat sau al riscului real de a suferi vătămări grave, cu excepția cazului în care există motive întemeiate de a crede contrariul.
- Articolul 4 alineatul (5) definește circumstanțele în care [faptele materiale care nu sunt susținute](#) de documente justificative sau de alte probe nu pot fi respinse.

Aceste dispoziții reprezintă piatra de temelie a evaluării probelor și a riscului și vor fi analizate în detaliu mai jos.

Cerințele procedurale pentru examinarea cererii sunt stabilite la **articolul 10 din Directiva 2013/32/UE [DPA (reformare)]** ⁽¹⁷⁾:

- Articolul 10 alineatul (1) prevede că o cerere de protecție internațională nu poate fi respinsă sau exclusă de la examinare pentru unicul motiv că nu a fost depusă **în cel mai scurt termen**.
- Articolul 10 alineatul (3) litera (a) prevede că evaluarea și decizia trebuie efectuate **în mod individual, obiectiv și imparțial**.
- Articolul 10 alineatul (3) litera (b) se referă la cerințele pe care trebuie să le îndeplinească informațiile privind țara de origine și la modul în care acestea ar trebui puse la dispoziție pentru evaluarea cererii.
- Articolul 10 alineatul (3) litera (c) impune **cunoașterea de către personal** a standardelor relevante aplicabile în domeniul legislației privind azilul și refugiații.
- Articolul 10 alineatul (3) litera (d) prevede posibilitatea de a solicita **consultanță din partea unor experți** pe parcursul evaluării.

⁽¹⁷⁾ [Directiva 2013/32/UE](#) a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 privind procedurile comune de acordare și retragere a protecției internaționale (reformare) (JO L 180/60, 29.6.2013).

Principii directoare

[\[Cuprins\]](#) [\[Listă de verificare\]](#)

Pe baza tuturor surselor juridice și jurisprudențiale disponibile, puteți identifica mai multe principii de bază care ar trebui să vă ghideze pe parcursul evaluării unei cereri de protecție internațională.

(a) Examinarea individuală

Cererile sunt examinate individual, ținând cont de poziția individuală și de situația personală a solicitantului. DPA (reformare) prevede că trebuie să aveți competența de a analiza situația personală a solicitantului și situația generală în care se înscrie cererea ⁽¹⁸⁾.

La ce se referă situația personală?

„Situația personală” este un termen generic, definit într-un mod neexhaustiv în DCPI (reformare) și DPA (reformare) prin elementele pe care le poate include, cum ar fi „originea culturală, [genul], orientarea sexuală, identitatea [de gen] sau vulnerabilitatea solicitantului” ⁽¹⁹⁾ sau „trecutul, [genul] și vârsta” ⁽²⁰⁾.

Situația personală se referă la un set de caracteristici legate de un individ. Aceste caracteristici pot avea legătură cu identitatea solicitantului (de exemplu, naționalitate, vârstă, gen, religie), atribute (de exemplu, mediul educațional, dizabilități, sănătate mintală), dar și cu contextul personal (social, cultural, economic) și cadrul general (inclusiv, de exemplu, relațiile de familie, locul de reședință în țara de origine) în sens mai larg. Situația personală poate fi identificată în orice moment al procedurii de azil.

DCPI (reformare) precizează, de asemenea, că evaluarea unei cereri trebuie efectuată individual. Prin urmare, aveți obligația de a cunoaște situația personală a solicitantului și de a lua în considerare fiecare aspect al acesteia la examinarea cererii ⁽²¹⁾.

(b) Evaluarea obiectivă și imparțială

Evaluarea ⁽²²⁾ trebuie să se bazeze pe probe și să evite elementele subiective, prejudecățile și preconcepțiile pe care le-ați putea avea. Este de importanță fundamentală să fiți conștienți de impactul tuturor factorilor care pot afecta obiectivitatea și imparțialitatea și să îi puteți reduce la minimum. Factorii respectivi vor fi analizați în secțiunea [2.3. „Țineți cont de factorii individuali și circumstanțiali care pot duce la denaturări”](#).

⁽¹⁸⁾ Articolul 15 alineatul (3) litera (a) din DPA (reformare).

⁽¹⁹⁾ Articolul 15 alineatul (3) litera (a) din DPA (reformare).

⁽²⁰⁾ Articolul 4 alineatul (3) litera (c) din DCPI (reformare).

⁽²¹⁾ Articolul 4 alineatul (3) litera (c) din DCPI (reformare).

⁽²²⁾ Articolul 10 alineatul (3) din DPA (reformare).

(c) Transparența

Motivele care stau la baza concluziilor evaluării probelor și a riscului trebuie menționate clar în decizie. Informațiile pe care se întemeiază decizia trebuie să fie accesibile solicitantului și/sau consilierului juridic al acestuia, astfel încât să poată înțelege rezultatul cererii și, dacă este necesar, să poată ataca decizia în apel în deplină cunoștință de cauză ⁽²³⁾.

(d) Dreptul solicitantului de a fi ascultat

Dreptul de a fi ascultat ⁽²⁴⁾ este de o importanță capitală, iar interviul personal se află în centrul procedurii de azil ⁽²⁵⁾. Solicitanții se pot afla într-o situație în care se pot baza numai sau în principal pe propriile declarații pentru a-și susține cererea.

Solicitantul trebuie să aibă posibilitatea de a fi ascultat pe fond în cadrul unui interviu personal realizat de un responsabil competent în conformitate cu legislația națională. Scopul interviului este de a permite solicitantului să prezinte elementele necesare pentru a-și susține cât mai complet cererea.

Dreptul de a fi ascultat include dreptul solicitantului de a explica/a clarifica eventualele constatări negative cu privire la credibilitate înainte de luarea deciziei ⁽²⁶⁾. Solicitantul ar trebui să aibă posibilitatea și „să formuleze observații și/sau să ofere clarificări verbal și/sau în scris cu privire la orice erori de traducere sau neînțelegeri care apar în raport sau în transcriere, la încheierea interviului personal sau într-un anumit termen înainte de luarea unei decizii de către autoritatea decizională” ⁽²⁷⁾.

DPA (reformare) prevede numeroase reguli pentru desfășurarea interviului personal astfel încât solicitantul să aibă posibilitatea de a-și prezenta cererea cât mai detaliat posibil. Pentru mai multe informații despre modul de desfășurare a interviului personal și despre obligațiile legale prevăzute de DPA (reformare) în acest sens, consultați Ghidul practic al EUAA privind interviul personal ⁽²⁸⁾.

(e) Confidențialitatea

Principiul confidențialității ⁽²⁹⁾ este deosebit de important din cauza poziției specifice în care se află mulți solicitanți (vezi [Provocări ale evaluării probelor în procedurile de azil](#)). Toate informațiile legate de dosarul solicitantului ar trebui tratate în mod confidențial.

⁽²³⁾ Articolele 11 și 17, articolul 12 alineatul (1) litera (f) și articolul 23 alineatul (1) din DPA (reformare).

⁽²⁴⁾ Vezi articolul 14 alineatul (1) din DPA (reformare) și articolul 41 alineatul (2) litera (a) din [Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene](#), 26 octombrie 2012, 2012/C 326/02. La punctul 87 din hotărârea pronunțată în cauza *M. M.*, *op. cit.*, nota de subsol 10, CJUE a aplicat în mod concret acest principiu procedurii de azil: „Dreptul de a fi ascultat garantează oricărei persoane posibilitatea să își exprime în mod util și efectiv punctul de vedere în cursul procedurii administrative și înainte de adoptarea oricărei decizii susceptibile să îi afecteze în mod defavorabil interesele [...]”.

⁽²⁵⁾ Limitările dreptului de a fi ascultat sunt posibile, dar sunt enumerate exhaustiv în DPA și rămân o excepție, deoarece se aplică numai „în cazul în care autoritatea decizională este în măsură să ia o decizie pozitivă cu privire la statutul de refugiat pe baza probelor disponibile” sau în cazul în care „autoritatea decizională consideră că solicitantul este inapt sau nu poate fi interviuat din cauza unor circumstanțe persistente care nu pot fi controlate”.

⁽²⁶⁾ Articolul 16 din DPA (reformare).

⁽²⁷⁾ Articolul 17 alineatul (3) din DPA (reformare).

⁽²⁸⁾ EASO, [Ghid practic: Interviu personal](#), decembrie 2014.

⁽²⁹⁾ Articolele 15, 30 și 48 din DPA (reformare) și articolul 8 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (UE).

Autoritățile trebuie să asigure confidențialitatea adecvată atât în modul de organizare a interviului personal ⁽³⁰⁾, cât și în modul în care colectează informațiile referitoare la solicitant.

Autoritățile nu trebuie să divulge informații „cu privire la cererile individuale de protecție internațională sau faptul că a fost depusă o cerere, autorului (sau autorilor) presupus (presupuși) al (ai) persecuției sau vătămării grave” ⁽³¹⁾. De asemenea, acestea nu ar trebui să obțină informații de la autorul (autorii) presupus (presupuși) al (ai) persecuției sau vătămării grave „într-un mod care ar putea duce la informarea directă a acestuia (acestora) despre faptul că solicitantul în cauză a depus o cerere și care ar periclita integritatea fizică a solicitantului sau a persoanelor aflate în întreținerea acestuia sau libertatea și siguranța membrilor familiei sale care se află încă în țara de origine” ⁽³²⁾. Vezi și secțiunea [1.1.2 litera \(e\) „Dosarele de azil ale membrilor familiei”](#) în legătură cu confidențialitatea în evaluarea cererilor membrilor familiei.

(f) Dreptul la viață privată și respectarea demnității umane

Metodele de evaluare a probelor utilizate de autorități trebuie să respecte întotdeauna drepturile solicitantului la demnitatea umană, integritatea persoanei și viața privată și de familie ⁽³³⁾. Acestea nu trebuie să includă niciodată metode dureroase, umilitoare sau degradante pentru solicitant sau care comportă o intruziune nejustificată în sferile intime ale vieții private ⁽³⁴⁾.

DPA (reformare) face trimitere la respectarea demnității umane, în special în ceea ce privește examinarea medicală a copiilor neînsoțiți, care trebuie efectuată cu respectarea demnității copilului. Metoda utilizată pentru efectuarea examinării medicale trebuie să fie întotdeauna cea mai puțin invazivă ⁽³⁵⁾.

⁽³⁰⁾ Articolul 15 din DPA (reformare).

⁽³¹⁾ Articolul 30 din DPA (reformare).

⁽³²⁾ Articolul 30 din DPA (reformare).

⁽³³⁾ Articolele 1, 3 și 7 din Carta drepturilor fundamentale a UE.

⁽³⁴⁾ Vezi, în acest context, articolul 13 alineatul (2) litera (d) din DPA (reformare), care prevede că „o percheziție a persoanei solicitantului în temeiul prezentei directive se efectuează de o persoană de același sex cu respectarea deplină a principiilor demnității umane și integrității fizice și mentale”. Informații suplimentare sunt disponibile în secțiunea [1.1.2 litera \(n\) „Probe care încalcă drepturile fundamentale ale solicitantului”](#), precum și în Hotărârea CJUE din 25 ianuarie 2018 în cauza [F/Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal](#), C-473/16, EU:C:2018:36, punctul 48. Rezumat disponibil în [Baza de date cu jurisprudență a EUAA](#) și CJUE, Hotărârea din 2 decembrie 2014 în cauza [A, B, C/Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie](#), C-148/13 – C-150/13, EU:C:2014:2406, punctele 59-66. Rezumat disponibil în [Baza de date cu jurisprudență a EUAA](#).

⁽³⁵⁾ Considerentul 60 din DPA (reformare) și articolul 25 din DPA (reformare).

1. Pasul 1. Culegerea informațiilor

[\[Cuprins\]](#) [\[Listă de verificare\]](#)

Evaluarea probelor începe cu culegerea informațiilor. Procesul de culegere a informațiilor este finalizat după parcurgerea mai multor etape: colectarea probelor, identificarea faptelor materiale și corelarea tuturor probelor cu unul sau mai multe fapte materiale.

Colectarea probelor și identificarea faptelor materiale reprezintă un proces continuu, care se desfășoară din momentul în care solicitantul depune cererea și până în momentul în care efectuați evaluarea riscului. Chiar și în această ultimă etapă, este posibil să fie necesar să colectați probe suplimentare dacă este nevoie de clarificări sau informații suplimentare. Principiul de bază este că trebuie să aveți o atitudine deschisă și să luați în considerare că pot apărea noi fapte pe parcursul întregului proces. Chiar dacă procesul este structurat, nu e neapărat liniar.

Importanța luării în considerare a factorilor care pot duce la denaturări

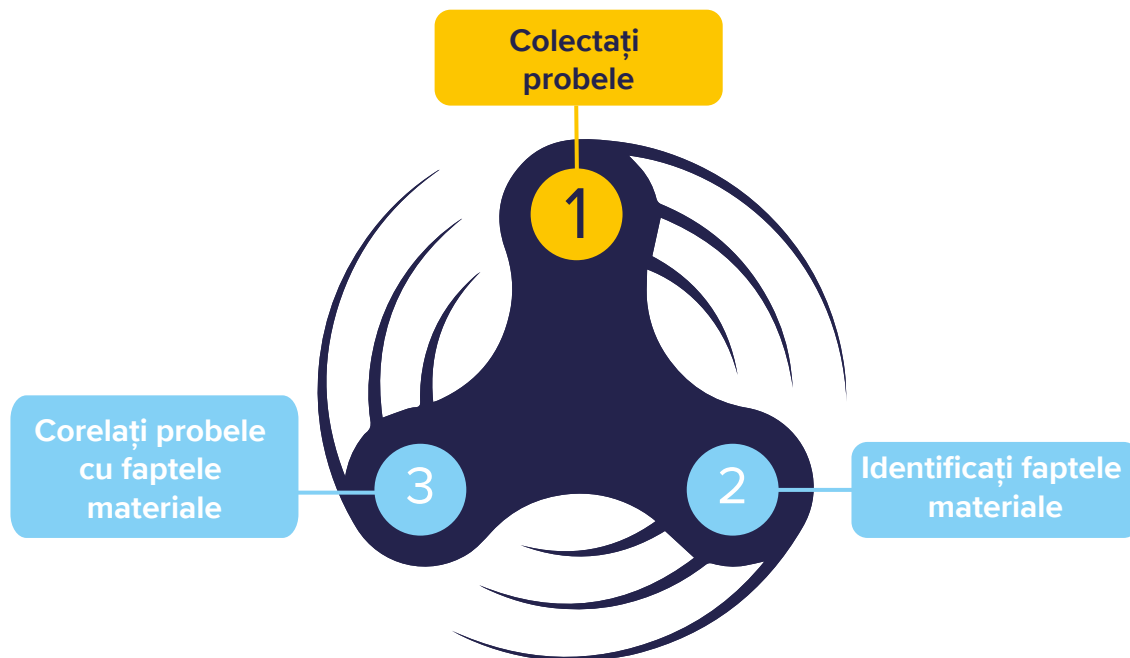
Pe parcursul colectării probelor, este foarte important să luați în considerare toate circumstanțele individuale și contextuale relevante care pot afecta măsura în care un solicitant este capabil să își îndeplinească obligațiile sau care pot interfera cu capacitatea dumneavoastră de a realiza o examinare obiectivă și adecvată (vezi [secțiunea 2.3. „Țineți cont de factorii individuali și circumstanțiali care pot duce la denaturări”](#)).

1.1. Colectați probele

[[Cuprins](#)] [[Listă de verificare](#)]

Figura 3. Colectarea probelor

Prima etapă a procesului de evaluare a probelor necesită strângerea tuturor probelor din caz care sunt necesare pentru a susține cererea de protecție internațională.

1.1.1. Aplicați obligația de a coopera (sarcina probei)

[[Cuprins](#)] [[Listă de verificare](#)]

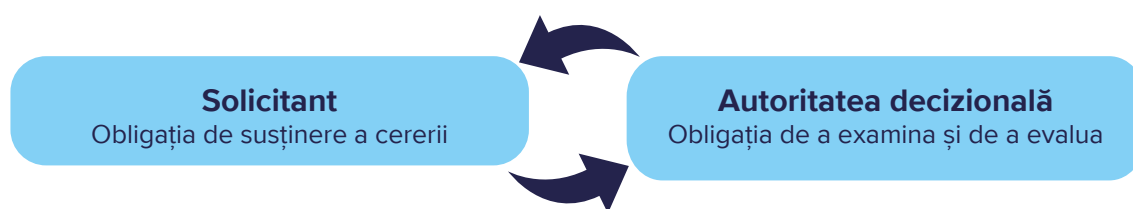
Deși „sarcina probei” este un concept juridic stabilit care determină cine este responsabil pentru demonstrarea unei anumite circumstanțe într-o procedură juridică, acest concept trebuie înțeles în forma specifică pe care o ia în procedura de azil. Articolul 4 din DCPI (reformare) nu atribuie sarcina probei ca atare nici solicitantului, nici autorității decizionale. Totuși, ambele părți au anumite obligații de îndeplinit pentru a permite o evaluare temeinică a cererii de protecție internațională.

În principiu, solicitantul are obligația de a prezenta elementele necesare pentru a-și susține cererea. În același timp, autoritatea decizională are obligația de a examina și de a evalua, în cooperare cu solicitantul, elementele relevante ale cererii acestuia ⁽³⁶⁾. Atât solicitantul, cât și autoritatea au obligația de a coopera pentru a evalua elementele relevante ale cererii ⁽³⁷⁾.

⁽³⁶⁾ Articolul 4 alineatul (1) din DCPI (reformare).

⁽³⁷⁾ CJUE, 2012, cauza [M. M.](#), C-277/11, *op. cit.*, nota de subsol [10](#), punctele 65 și 66.

Figura 4. Obligația de a coopera**(a) Verificați dacă solicitantul își îndeplinește obligația de a-și susține cererea**

[\[Cuprins\]](#) [\[Listă de verificare\]](#)

Trebuie să informați solicitantul cu privire la datoria lui de a-și susține cererea [vezi secțiunea [1.1.1. litera \(b\) punctul ii. „Informați solicitantul cu privire la obligațiile sale”](#)], ceea ce implică obligația solicitantului de a furniza o declarație onestă, de a prezenta toate probele aflate la dispoziția sa și de a coopera cu autoritățile la examinarea cererii sale.

Dispozițiile prevăzute la articolul 4 din DCPI (reformare) arată că „a susține” „înseamnă să furnizeze declarații și să prezinte documente sau alte dovezi la dispoziția solicitantului” ⁽³⁸⁾ privind vârsta sa, trecutul său, rudele relevante, identitatea, cetățenia (cetățeniile), țara (țările), precum și localitatea (localitățile) în care a avut reședința anterioară, cererile anterioare de azil, itinerarul, documentele de călătorie, precum și motivele care justifică cererea de protecție internațională ⁽³⁹⁾. Aceasta înseamnă că solicitantul trebuie să ia măsuri pentru a susține cererea cu declarații și cu toate probele de care dispune. În mod normal, solicitantul este mai în măsură să ofere informații cu privire la anumite aspecte ale cererii sale (temerile și experiențele) decât autoritatea ⁽⁴⁰⁾.

Modul în care deficiențele în îndeplinirea de către solicitant a obligației sale de a-și susține cererea afectează evaluarea probelor este abordat în secțiunea [2.4.1. „Evaluati constatările cu privire la credibilitatea tuturor probelor legate de un fapt material”](#) și în secțiunea [2.4.2. „Concluzii asupra faptelor materiale”](#).

- i. Solicitantul a depus eforturi reale pentru a furniza declarațiile și documentele de care dispune?

[\[Cuprins\]](#) [\[Listă de verificare\]](#)

Solicitantul ar trebui să vă prezinte toate probele relevante de care dispune.

Articolul 4 din DCPI (reformare) extinde obligația de a prezenta probe doar la probele **de care dispune solicitantul**. Documentele și alte probe sunt considerate a fi la dispoziția solicitantului numai atunci când se poate aștepta în mod rezonabil ca acesta să le poată obține ⁽⁴¹⁾. Aceasta

⁽³⁸⁾ UNHCR, [Beyond Proof, Credibility Assessment in EU Asylum Systems : Full Report](#) (Dincolo de dovezi, evaluarea credibilității în sistemele de azil din UE: Raport integral), mai 2013, *op. cit.*, nota de subsol [15](#), p. 85.

⁽³⁹⁾ UNHCR, [Beyond Proof, Credibility Assessment in EU Asylum Systems : Full Report](#) (Dincolo de dovezi, evaluarea credibilității în sistemele de azil din UE: Raport integral), mai 2013, *op. cit.*, nota de subsol [15](#), p. 89.

⁽⁴⁰⁾ CEDO, Hotărârea din 23 august 2016 în cauza [J.K. și alții/Suedia](#), nr. 59166/12, ECLI:CE:ECHR:2016:0823JUD005916612, punctul 96. Rezumat disponibil în [Baza de date cu jurisprudență a EUAA](#).

⁽⁴¹⁾ UNHCR, [Beyond Proof, Credibility Assessment in EU Asylum Systems : Full Report](#) (Dincolo de dovezi, evaluarea credibilității în sistemele de azil din UE: Raport integral), mai 2013, *op. cit.*, nota de subsol [15](#), p. 96.

înseamnă, totodată, că obligația solicitantului de a-și susține cererea nu poate fi înțeleasă ca o obligație de a furniza probe în sprijinul **fiecărui** fapt.

Solicitantul trebuie să depună un **efort real** ⁽⁴²⁾ de a-și susține cererea prin declarațiile sale și prin toate documentele justificative și alte probe de care dispune. Dimensiunea acestei obligații depinde de fiecare caz în parte. Ar trebui luate în considerare mijloacele disponibile pentru a obține probe, precum și circumstanțele în care solicitantul și-a părăsit țara de origine și situația generală din aceasta. Alți factori care ar putea împiedica solicitantul să furnizeze toate probele necesare pot decurge din situația personală și pot fi legați, de exemplu, de sănătatea fizică/psihică, de nivelul de educație sau de legăturile de familie. Circumstanțele individuale ale cazului sunt întotdeauna importante atunci când se evaluează măsura în care solicitantul și-a putut îndeplini obligațiile.

ii. S-au furnizat toate probele în cel mai scurt termen?

[\[Cuprins\]](#) [\[Listă de verificare\]](#)

Se așteaptă, de asemenea, ca solicitantul să prezinte autorității decizionale toate informațiile și probele de care dispune în cel mai scurt termen. În acest fel, veți putea identifica și evalua în mod corespunzător și în timp util toate faptele materiale ale cazului. Respectarea acestei obligații este strâns legată de obligația autorității de a informa solicitantul cu privire la obligațiile sale în cadrul procedurii de azil și de mijloacele aflate la dispoziția solicitantului pentru a furniza probele. „Sintagma «în cel mai scurt termen» ar trebui interpretată prin raportare la momentul în care solicitantul este informat, într-o limbă pe care o înțelege, cu privire la obligația sa de a-și susține cererea.” ⁽⁴³⁾ [\[Vezi secțiunea 1.1.1. litera \(b\) punctul ii. „Informați solicitantul cu privire la obligațiile sale”\]](#).

O abordare practică este să se discute cu solicitantul ce probe intenționează să prezinte și să se convină un interval de timp rezonabil. Obligația solicitantului de a prezenta informațiile și probele în cel mai scurt termen se aplică probelor de care dispune. Este îndeplinită atunci când informațiile sau probele devin disponibile într-o etapă ulterioară (de exemplu, după interviul personal) și sunt prezentate cât mai curând posibil.

Situația generală și personală și vulnerabilitățile relevante ale solicitantului trebuie să fie luate în considerare atunci când se evaluează dacă declarațiile sau alte probe au fost furnizate în timp util. Nu se pot trage concluzii nefavorabile privind credibilitatea numai din faptul că solicitantul nu a prezentat anumite elemente cu prima ocazie ⁽⁴⁴⁾.

iii. Solicitantul a oferit o explicație satisfăcătoare pentru absența probelor justificative?

[\[Cuprins\]](#) [\[Listă de verificare\]](#)

În cazul unora dintre faptele relevante pentru caz este posibil ca solicitantul să nu poată furniza probe justificative. Dacă solicitantul nu își poate îndeplini obligația de a furniza toate probele de care dispune sau toate probele de care se poate aștepta în mod rezonabil să

⁽⁴²⁾ Articolul 4 alineatul (5) litera (a) din DCPI (reformare).

⁽⁴³⁾ UNHCR, [Beyond Proof, Full Report \(Dincolo de dovezi, raportul integral\)](#), mai 2013, *op. cit.*, nota de subsol 15, p. 102.

⁽⁴⁴⁾ CJUE, Hotărârea din 2 decembrie 2014 în cauza [A, B, C/Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie](#), C-148/13 – C-150/13, EU:C:2014:2406, punctele 70 și 71. Rezumat disponibil în [Baza de date cu jurisprudență a EUAA](#).

dispună, luând în considerare situația individuală, trebuie să explice în mod satisfăcător de ce nu poate prezenta probe justificative pentru unele fapte relevante.

Este obligația dumneavoastră să stabiliți dacă explicația dată de solicitant cu privire la imposibilitatea prezentării altor probe poate fi admisă. Explicația oferită de solicitant trebuie evaluată luând în considerare circumstanțele individuale și contextuale (vezi și secțiunea [2.4.1. „Evaluati constatările cu privire la credibilitatea tuturor probelor legate de un fapt material”](#)).

(b) Îndepliniți obligația responsabilului de caz de a investiga

[\[Cuprins\]](#) [\[Listă de verificare\]](#)

Solicitantului trebuie să i se ofere posibilitatea de a prezenta toate informațiile și probele relevante. Autoritatea decizională are obligația de a stabili, în cooperare cu solicitantul, elementele relevante ale cererii. Pentru a vă îndeplini această obligație trebuie să urmați pașii de mai jos.

i. Sprijiniți persoanele cu nevoi procedurale speciale în mod adecvat

[\[Cuprins\]](#) [\[Listă de verificare\]](#)

Pentru a putea susține cererea în mod eficient și pentru a prezenta motivele acesteia într-un mod cuprinzător, unii solicitanți pot avea nevoie de garanții procedurale speciale. Acest lucru se poate datora, printre alți factori, vârstei, genului, orientării sexuale, identității de gen, dizabilității, bolilor grave, tulburărilor mintale. Necesitatea unor garanții procedurale speciale poate fi, de asemenea, o consecință a torturii, a violului sau a altor forme grave de violență psihologică, fizică sau sexuală. În special copiii neînsoțiți au nevoi specifice care necesită un sprijin adecvat ⁽⁴⁵⁾.

Statele membre trebuie să evalueze dacă solicitantul are nevoie de garanții procedurale speciale într-un termen rezonabil după depunerea cererii. În acest caz, statul membru trebuie să îi ofere sprijin adecvat ⁽⁴⁶⁾. Trebuie să se pună un accent deosebit pe rolul dumneavoastră de investigație în cazul persoanelor cu nevoi procedurale speciale ⁽⁴⁷⁾. Trebuie să culegeți informațiile relevante acordând o atenție deosebită nevoilor speciale ale solicitantului. Pentru a evalua și a atenua în mod corespunzător influența acestor circumstanțe asupra unui caz este posibil să aveți nevoie de avize ale experților, de exemplu, în cazuri de boală mintală sau dizabilitate sau atunci când aveți de-a face cu consecințele violenței psihologice, fizice sau sexuale [vezi și secțiunea [1.1.2 litera \(k\) „Rapoarte medicale, psihiatrice și psihologice”](#)]. De asemenea, ar trebui să acordați suficient timp solicitantului cu nevoi procedurale speciale pentru a prezenta elementele necesare pentru susținerea cererii sale de protecție internațională și trebuie să țineți cont de nevoile respective atunci când realizați interviul personal.

⁽⁴⁵⁾ Articolul 25 din DPA (reformare).

⁽⁴⁶⁾ Articolul 24 din DPA (reformare).

⁽⁴⁷⁾ Măsurile adecvate pe care trebuie să le luați în funcție de nevoile procedurale pot fi identificate prin utilizarea [Instrumentului de identificare a persoanelor cu nevoi speciale](#), EASO, 2016.

ii. Informații solicitantul cu privire la obligațiile sale

[[Cuprins](#)] [[Listă de verificare](#)]

Obligațiile solicitantului menționate mai sus sunt însoțite de obligația autorității decizionale de a-l informa pe solicitant cu privire la toate obligațiile și drepturile sale într-o limbă pe care acesta o înțelege sau se presupune în mod rezonabil că o înțelege și, în special, de a-l informa cu privire la obligația sa de a-și susține cererea ⁽⁴⁸⁾. Aceste informații trebuie să includă faptul că solicitantul are obligația de a-și susține cererea, precum și consecințele neîndeplinirii acestei obligații. Aceste informații trebuie furnizate într-un termen care asigură că solicitantul își poate îndeplini obligațiile. Informațiile furnizate trebuie să includă termenele aplicabile pentru îndeplinirea obligațiilor, oferind, astfel, solicitantului, o oportunitate adecvată de a prezenta toate elementele. Solicitantul trebuie să primească, de asemenea, informații practice cu privire la modalitățile de îndeplinire a obligațiilor sale, în conformitate cu legislația și practica națională.

Exemple de furnizare a informațiilor

Legislația sau practica națională poate impune ca scrisoarea de invitație la interviul personal să informeze solicitantul cu privire la tipurile de probe pe care ar trebui să le prezinte în timpul interviului personal și la obligațiile generale ale solicitantului în timpul procedurii de examinare în primă instanță.

Dacă unele probe nu au putut fi prezentate în timpul interviului personal, deși sunt deținute de solicitant, îi puteți acorda acestuia un anumit timp pentru a prezenta probe suplimentare înainte de a evalua cererea și/sau de a redacta decizia. Această posibilitate depinde de practica națională și de specificul cererii. Într-un astfel de caz trebuie să dați indicații solicitantului în timpul interviului personal cu privire la modul în care pot fi prezentate probele suplimentare, la intervalul de timp în care se așteaptă ca proba (probele) să ajungă la autoritatea decizională înainte ca aceasta să ia o decizie cu privire la cerere, precum și cu privire la consecințele nedepunerii probelor în termenul stabilit.

Explicațiile și informațiile ar trebui puse la dispoziție într-un mod care să țină cont de situația specifică a solicitantului, de exemplu, într-o manieră adaptată copiilor dacă solicitantul este copil [vezi secțiunea [1.1.1. litera \(b\) punctul i. „Sprijiniți persoanele cu nevoi procedurale speciale în mod adecvat”](#)] ⁽⁴⁹⁾.

⁽⁴⁸⁾ Articolul 12 alineatul (1) litera (a) din DPA (reformare).

⁽⁴⁹⁾ EUAA, [Practical Guide on Information Provision – Access to procedure](#) (Ghid practic privind furnizarea de informații – Accesul la procedură), decembrie 2024, secțiunea 1.2.3. *‘Adapt your communication techniques to the applicant’s personal circumstances.’* („Adaptați-vă tehnicile de comunicare la situația personală a solicitantului”).

- iii. Permiteți solicitantului să prezinte toate faptele și probele relevante în cadrul unui interviu personal

[[Cuprins](#)] [[Listă de verificare](#)]

Pentru a-și îndeplini obligația de a furniza toate informațiile și probele de care dispun, solicitanții trebuie să aibă posibilitatea de a prezenta toate faptele materiale și toate probele în cadrul unui interviu personal ⁽⁵⁰⁾. Interviul personal reprezintă cea mai importantă etapă de culegere a informațiilor, deoarece oferă solicitantului principala oportunitate de a-și susține cererea. Articolul 16 din DPA (reformare) impune statelor membre să efectueze interviuri personale într-un mod care să asigure „că solicitantul are în mod corespunzător posibilitatea de a prezenta elementele necesare pentru a-și susține cât mai complet posibil cererea în conformitate cu articolul 4 din Directiva 2011/95/UE.”

Deoarece nu se poate aștepta întotdeauna ca solicitantul să știe ce declarații, documente sau alte probe ar putea fi relevante, obligația autorității decizionale de a coopera în etapa interviului personal nu se limitează la a pune la dispoziție timp și spațiu solicitantului. Autoritatea decizională trebuie, de asemenea, să ofere solicitantului îndrumările necesare, să utilizeze întrebări adecvate și să creeze condițiile potrivite pentru a colecta elementele relevante pentru confirmarea faptelor susținute de solicitant ⁽⁵¹⁾.

- iv. Cereți solicitantului clarificări pentru ceea ce nu este clar

[[Cuprins](#)] [[Listă de verificare](#)]

Trebuie să clarificați toate elementele relevante ale cererii, în colaborare cu solicitantul, luând în considerare probele disponibile, informațiile privind țara de origine și eventualii factori care pot cauza denaturări (vezi și secțiunea [2.3. „Țineți cont de factorii individuali și circumstanțiali care pot duce la denaturări”](#)). Evaluarea cazului nu trebuie să se bazeze pe aspecte care vă sunt neclare și nu trebuie să lase loc ipotezelor, speculațiilor, prezumțiilor, intuiției sau instinctului.

- v. Remediați aparentele inconsecvențe, lipsa informațiilor suficiente, problemele de plauzibilitate

[[Cuprins](#)] [[Listă de verificare](#)]

Eventualele inconsecvențe și probleme de plauzibilitate, precum și insuficiența informațiilor trebuie aduse la cunoștința solicitantului, care trebuie să aibă posibilitatea de a clarifica aspectele în cauză. Ar trebui să vă concentrați și pe identificarea cauzelor acestora, pentru a fi

⁽⁵⁰⁾ Vezi secțiunea „Principii directe”, litera (d) „Dreptul solicitantului de a fi ascultat”. DPA prevede doar excepții stricte de la dreptul de a fi ascultat. Articolul 14 alineatul (2) din DPA (reformare) afirmă că: „[I]nterviul personal privind fondul cererii poate fi omis în cazul în care: autoritatea decizională este în măsură să adopte o decizie pozitivă în ceea ce privește statutul de refugiat pe baza probelor disponibile; sau autoritatea decizională consideră că solicitantul nu poate sau nu este în măsură să fie interviuat din cauza unor circumstanțe durabile independente de voința sa.”

Obligația de a organiza o audiere se aplică și interviurilor de admisibilitate [vezi articolul 34 din DPA (reformare)]. Statele membre pot prevedea o excepție de la interviul de admisibilitate în procedura de admisibilitate a cererilor ulterioare doar în condiții specifice [vezi articolele 34 și 42 din DPA (reformare)].

⁽⁵¹⁾ EASO, *Ghid practic: Interviul personal*, decembrie 2014. Vezi CJUE, 2012, cauza *M. M.*, C-277/1, *op. cit.*, nota de subsol 10, punctul 66. Vezi și UNHCR, *Beyond Proof, Full Report (Dincolo de dovezi, raportul integral)*, mai 2013, *op. cit.*, nota de subsol 15, p. 112.

în măsură să evaluați în mod corespunzător impactul lor asupra evaluării credibilității. Trebuie să luați în considerare prezența potențială a factorilor de denaturare (vezi secțiunea [2.3. „Țineți cont de factorii individuali și circumstanțiali care pot duce la denaturări”](#)) care ar putea influența coerența și plauzibilitatea declarațiilor solicitantului și capacitatea acestora de a furniza informații detaliate.

vi. Obțineți informații relevante privind țara de origine și alte probe

[Cuprins] [Listă de verificare]

Pentru a evalua cazul, ar trebui să obțineți ITO relevante, precise și actualizate, „inclusiv legile și reglementările din țara de origine și modul în care sunt aplicate” ⁽⁵²⁾. Vezi secțiunea [1.2.2. „Formulați fapte materiale clare, cuprinzătoare, concrete”](#) pentru mai multe detalii. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a considerat, în acest context, că autoritățile decizionale sunt, în general, mai în măsură să obțină acces la informații cu privire la situația generală decât solicitantul, inclusiv la informații privind posibilitatea de protecție în țara de origine ⁽⁵³⁾.

Autoritatea decizională colectează ITO în mod imparțial. Atunci când evaluați probele în cazuri individuale trebuie să aplicați aceeași abordare imparțială și să luați în considerare toate probele care susțin faptele afirmate de solicitant, precum și probele care contrazic faptele respective. Fără această imparțialitate, obligația autorității decizionale de a examina nu ar fi pusă în aplicare pe deplin, întrucât nu ar compensa faptul că anumite tipuri de probe nu îi sunt disponibile solicitantului.

Pentru a evalua cazul este posibil să trebuiască să obțineți și alte probe, pe care le puteți accesa din proprie inițiativă. De exemplu, [dosarele de azil ale membrilor familiei](#), [surse din rețelele sociale](#), [probe de la alte autorități naționale ale statului membru responsabil](#) sau [din alte state membre](#). Necesitatea de a colecta astfel de probe va depinde de specificul cererii. De exemplu, puteți decide să accesați astfel de probe suplimentare în urma consultării informațiilor pe care le aveți deja și care ar putea face obiectul unei investigații suplimentare.

Autoritatea decizională va trebui, de asemenea, să ia în considerare orice risc care nu a fost menționat de solicitant, dar despre care autoritatea știe și care îl poate expune pe solicitant unui risc de persecuție sau vătămare gravă la întoarcerea în țara de origine ⁽⁵⁴⁾. Acest lucru se aplică în special dacă autoritatea decizională știe că solicitantul este probabil membru al unui

⁽⁵²⁾ Articolul 4 alineatul (3) din DCPI (reformare).

⁽⁵³⁾ CEDO, Hotărârea din 23 august 2016 în cauza [J.K. și alții/Suedia](#), nr. 59166/12, ECLI:CE:ECHR:2016:0823JUD005916612, punctul 132. Rezumat disponibil în [Baza de date cu jurisprudență a EUAA](#).

⁽⁵⁴⁾ CEDO, Hotărârea din 23 martie 2016 în cauza [F.G./Suedia](#), nr. 43611/11, ECLI:CE:ECHR:2016:0323JUD004361111, punctul 127. Rezumat disponibil în [Baza de date cu jurisprudență a EUAA](#). CEDO, Hotărârea din 27 octombrie 2020 în cauza [M.A./Belgia](#), nr. 19656/18, ECLI:CE:ECHR:2020:1027JUD001965618, punctul 81. Rezumat disponibil în [Baza de date cu jurisprudență a EUAA](#); CEDO, Hotărârea din 21 iulie 2021 în cauza [E.H./Franța](#), nr. 39126/18, ECLI:CE:ECHR:2021:0722JUD003912618, punctul 132. Rezumat disponibil în [Baza de date cu jurisprudență a EUAA](#).

grup care este expus în mod sistematic persecuției sau vătămării grave ⁽⁵⁵⁾. În funcție de practicile naționale poate fi necesar să informați solicitantul și să-i oferiți posibilitatea de a-și exprima părerea.

Dacă este cazul, obligația autorității decizionale de a coopera include, de asemenea, organizarea unei examinări medicale cu acordul solicitantului sau informarea solicitantului cu privire la necesitatea organizării unei examinări medicale, dacă este nevoie ⁽⁵⁶⁾.

(c) Țineți cont de regulile specifice de susținere, dacă este cazul

[\[Cuprins\]](#) [\[Listă de verificare\]](#)

În cazul utilizării pe parcursul examinării, autoritatea decizională are competența de a verifica îndeplinirea condițiilor de punere în aplicare a următoarelor concepte:

- disponibilitatea protecției în țara de origine;
- posibilitatea de a găsi o alternativă de protecție în interiorul țării de origine (API); și
- existența unor motive de excludere ⁽⁵⁷⁾.

Obligația de susținere îi revine autorității decizionale și după ce s-a admis că:

- solicitantul a fost deja supus unor acte de persecuție sau vătămare gravă (amenințării directe cu astfel de acte).

În acest caz, autoritatea trebuie să prezinte „motive întemeiate de a crede că respectiva persecuție sau respectivele vătămări grave nu se vor mai repeta” ⁽⁵⁸⁾.

Deși autoritatea decizională are datoria de a susține îndeplinirea condițiilor pentru punerea în aplicare a conceptelor menționate mai sus, atât autoritatea decizională, cât și solicitantul trebuie să coopereze la colectarea și furnizarea tuturor probelor relevante care vor permite evaluarea acestor condiții.

Dacă solicitantul provine dintr-o țară care este desemnată țară de origine sigură, examinarea individuală poate începe cu accent asupra obligației solicitantului de a-și susține cererea, prezentând toate elementele care arată că țara nu este sigură în situația sa particulară ⁽⁵⁹⁾.

Aceste situații sunt explicate în continuare în secțiunile de mai jos.

⁽⁵⁵⁾ CEDO, Hotărârea din 23 martie 2016 în cauza [F.G./Suedia](#), nr. 43611/11, ECLI:CE:ECHR:2016:0323JUD00436111, punctul 127. Rezumat disponibil în [Baza de date cu jurisprudență a EUAA](#). CEDO, Hotărârea din 27 octombrie 2020 în cauza [M.A./Belgia](#), nr. 19656/18, ECLI:CE:ECHR:2020:1027JUD001965618, punctul 81. Rezumat disponibil în [Baza de date cu jurisprudență a EUAA](#); CEDO, Hotărârea din 21 iulie 2021 în cauza [E.H./Franta](#), nr. 39126/18, ECLI:CE:ECHR:2021:0722JUD003912618, punctul 132. Rezumat disponibil în [Baza de date cu jurisprudență a EUAA](#).

⁽⁵⁶⁾ Vezi articolul 18 din DPA (reformare).

⁽⁵⁷⁾ EASO, [Ghid practic: Condițiile de obținere a statutului de protecție internațională](#), aprilie 2018. EASO, [Ghid practic privind aplicarea alternativei de protecție în interiorul țării de origine](#), mai 2021. EASO, [Ghid practic: Excluderea](#), ianuarie 2017.

⁽⁵⁸⁾ Articolul 4 alineatul (4) din DCPI (reformare).

⁽⁵⁹⁾ Articolele 36 și 37 din DPA (reformare). Pentru mai multe informații despre această regulă de susținere, consultați EUAA, [Evidence and credibility in the context of the Common European Asylum System – Judicial analysis](#) (Evaluarea probelor și a credibilității în contextul sistemului european comun de azil – Analiză judiciară) ediția a doua, 2023.

i. Este disponibilă protecția în țara de origine?

[\[Cuprins\]](#) [\[Listă de verificare\]](#)

Dacă solicitantul trebuie să își susțină cererea (risc de persecuție/vătămare gravă în cazul întoarcerii în țara de origine), dumneavoastră vă revine sarcina (opusă) de a dovedi că este disponibilă protecție în țara de origine.

În procesul de identificare a faptelor materiale ale cererii, pentru a afirma disponibilitatea protecției în țara de origine, trebuie să stabiliți dacă solicitantul a încercat să solicite protecție din partea autorităților sau a agenților relevanți; dacă nu a solicitat, să aflați motivele; dacă a solicitat, să aflați căror autorități/agenți le-a fost solicitată protecția, care a fost rezultatul solicitării și dacă protecția este accesibilă, efectivă și nu are caracter temporar ⁽⁶⁰⁾.

ii. Se poate aplica alternativa de protecție în interiorul țării de origine?

[\[Cuprins\]](#) [\[Listă de verificare\]](#)

Dacă legislația națională prevede acest lucru, puteți susține că, într-o parte a țării de origine, este disponibilă efectiv protecție internă împotriva persecuției sau a vătămării grave. În această situație trebuie să identificați o zonă și să demonstrați că există o parte a țării în care solicitantul poate călători în siguranță și în mod legal, poate fi admis și se poate presupune în mod rezonabil că se va stabili acolo ⁽⁶¹⁾.

Pentru a susține această concluzie, atunci când identificați faptele materiale, trebuie să aveți în vedere situația generală care predomină în acea parte a țării și situația personală a solicitantului. Asigurați-vă că obțineți ITO relevante, precise și actualizate atât despre situația generală din țară, cât și despre situația din regiunea de protecție identificată în țara respectivă provenite din surse pertinente, cum ar fi EUAA, UNHCR și organizațiile internaționale relevante pentru apărarea drepturilor omului.

Dacă vătămrile grave sau persecuția sunt cauzate de stat sau de agenți guvernamentali, trebuie să presupuneți că solicitantului nu i se poate oferi o protecție internă efectivă. Dacă solicitantul este un minor neînsoțit, evaluarea disponibilității unor modalități de îngrijire și încredințare corespunzătoare, care sunt în interesul superior al minorului neînsoțit, ar trebui să facă parte din examinarea pe care o realizați cu privire la disponibilitatea efectivă a protecției. Pentru informații suplimentare despre alternativa de protecție în interiorul țării de origine consultați ghidul practic al EUAA privind acest subiect ⁽⁶²⁾.

iii. Este aplicabilă excluderea de la protecția internațională?

[\[Cuprins\]](#) [\[Listă de verificare\]](#)

În procesul de stabilire a faptelor materiale (înaintea examinării juridice) puteți identifica elementele care ar putea conduce la excluderea solicitantului de la protecția internațională. Dacă considerați că solicitantului ar trebui să i se refuze protecția pe baza unor motive de

⁽⁶⁰⁾ Articolul 7 din DCPI (reformare).

⁽⁶¹⁾ Articolul 8 din DCPI (reformare).

⁽⁶²⁾ EASO, [Ghid practic privind aplicarea alternativei de protecție în interiorul țării de origine](#), mai 2021.

excludere trebuie să vă justificați concluzia ⁽⁶³⁾. Excluderea trebuie să se bazeze pe probe clare și credibile. Solicitantului trebuie să i se acorde posibilitatea de a contesta probele utilizate în susținerea excluderii. Pentru mai multe informații, consultați Ghidul practic al EUAA privind acest subiect ⁽⁶⁴⁾.

- iv. Solicitantul a fost deja supus unor acte de persecuție sau vătămare gravă (amenințări directe cu astfel de acte) în trecut?

[\[Cuprins\]](#) [\[Listă de verificare\]](#)

În cursul examinării puteți stabili că solicitantul a dovedit că a fost deja persecutat, a suferit vătămări grave sau a fost amenințat direct cu astfel de persecuții sau vătămări în țara de origine. Acest lucru ar reprezenta un indiciu serios al temerii de persecuție bine fondate a solicitantului sau al riscului real de a suferi vătămări grave, cu excepția cazului în care există motive întemeiate de a crede că respectiva persecuție sau respectivele vătămări grave nu se vor mai repeta ⁽⁶⁵⁾. Este obligația dumneavoastră să demonstrați dacă există sau nu astfel de motive întemeiate.

- v. Solicitantul provine dintr-o țară de origine sigură, desemnată astfel în conformitate cu legislația țării dumneavoastră?

[\[Cuprins\]](#) [\[Listă de verificare\]](#)

Unele state membre au desemnat anumite țări drept țări de origine sigure în conformitate cu legislația lor națională. În timpul procesului de desemnare a unei țări de origine sigure, autoritățile naționale din țara dumneavoastră au evaluat și au concluzionat deja că, în general și în mod consecvent, nu există niciun risc de persecuție sau vătămare gravă în țara în cauză și că protecția de stat este disponibilă și accesibilă. Această desemnare ar trebui să se bazeze pe ITO relevante, precise și actualizate și, prin urmare, obligația dumneavoastră de a investiga situația generală din țara de origine poate fi considerată îndeplinită. În consecință, examinarea individuală a cererii poate începe cu obligația solicitantului de a-și susține cererea prin furnizarea elementelor care arată că:

- țara sa de origine nu poate fi considerată sigură în situația lor particulară;

și/sau că

- pe baza elementelor individuale, protecția efectivă care este în general disponibilă în țara sa de origine nu este disponibilă sau nu este efectivă în situația sa particulară.

Această examinare trebuie să aibă loc în contextul unei evaluări individuale. De asemenea, trebuie să vă asigurați că examinarea dumneavoastră se bazează pe ITO care sunt încă actuale. Dacă nu este cazul, trebuie să efectuați cercetările suplimentare necesare cu privire la ITO.

⁽⁶³⁾ Articolele 12 și 17 din DCPI (reformare).

⁽⁶⁴⁾ EASO, [Ghid practic al EASO: Excluderea](#), ianuarie 2017.

⁽⁶⁵⁾ Articolul 4 alineatul (4) din DCPI (reformare).

1.1.2. Colectați probe relevante pentru cerere

[[Cuprins](#)] [[Listă de verificare](#)]

Este responsabilitatea dumneavoastră să investigați și să examinați probele disponibile, să căutați probe suplimentare [vezi secțiunea [1.1.1. litera \(b\) punctul vi. „Obțineți informații relevante privind țara de origine și alte probe”](#)] și, dacă este cazul, să îi cereți solicitantului să prezinte probe suplimentare pe care vă puteți aștepta în mod rezonabil să le furnizeze.

Pentru un proces decizional de înaltă calitate este esențial să ajutați solicitantul examinând în detaliu toate probele prezentate și oferindu-i posibilitatea de a prezenta orice probă relevantă.

Ar trebui să vă asigurați că înțelegeți relevanța pentru cerere a tuturor probelor prezentate de solicitant. O bună practică este să întrebați solicitantul ce dorește să demonstreze cu probele pe care le prezintă.

Mai mult, în anumite situații, poate veți considera necesar să obțineți informații suplimentare pentru a clarifica toate faptele relevante ale cazului.

Prezentarea probelor este liberă. Aceasta înseamnă că solicitantul poate prezenta orice tip de probe pentru a-și susține cererea (de exemplu, probe materiale, cum ar fi documente sau obiecte de orice fel, sau probe nemateriale, de exemplu, pe baza informațiilor disponibile pe internet) și că dumneavoastră trebuie să le admiteți. Cu toate acestea, prezentarea de probe care pot afecta demnitatea solicitantului nu trebuie solicitată sau acceptată [vezi secțiunea [1.1.2. litera \(n\) „Probe care încalcă drepturile fundamentale ale solicitantului”](#)].

Solicitanții pot furniza probe în sprijinul cererii lor atunci când își depun cererea sau în orice altă etapă a procedurii, inclusiv după interviul personal, într-un termen rezonabil.

În acest scop, este important să se consemneze în dosarul solicitantului toate probele depuse, cu data și ora depunerii, întrucât momentul în care a fost depusă o probă poate avea impact asupra evaluării credibilității.

Țineți cont de confidențialitate

Rețineți că atunci când colectați probe trebuie să vă asigurați că nu puneți în pericol solicitantul sau rudele acestuia. Trebuie să respectați principiul confidențialității ⁽⁶⁶⁾.

Pe lângă propriile declarații efectuate în timpul unui interviu personal și/sau prin declarație scrisă, solicitanții pot furniza probe justificative suplimentare într-o varietate de forme. Mai jos veți găsi orientări cu privire la cele mai comune tipuri de probe care pot fi transmise sau colectate și la modul în care să lucrați cu fiecare dintre ele.

(a) Declarații orale

[[Cuprins](#)] [[Listă de verificare](#)]

⁽⁶⁶⁾ Pentru mai multe informații, vezi secțiunea „Principii directoare” litera (e) „Confidențialitatea” și EASO, [Ghid practic referitor la utilizarea informațiilor privind țara de origine de către responsabilii de caz pentru examinarea cererilor de azil](#), decembrie 2020.

Declarațiile orale ale solicitantului sunt uneori singurele probe disponibile într-o cerere. Declarația orală a solicitantului dată în timpul interviului personal este esențială. Prin urmare, este foarte important să desfășurați interviul în așa fel încât să asigurați obținerea unor probe de înaltă calitate, relevante și fiabile de la solicitant. Aplicarea unor tehnici de interviu adecvate, în special în cazul copiilor și al persoanelor vulnerabile (inclusiv al persoanelor care s-au confruntat cu experiențe de viață negative) este necesară pentru a vă asigura că obțineți toate informațiile, în funcție de cunoștințele și capacitățile solicitantului.

În timpul interviului este important să rămâneți concentrați pe [elementele esențiale](#) ale cererii, nu pe cele periferice. Dacă subliniați sau acordați mult timp faptelor periferice, în special la începutul interviului, solicitantul nu va mai înțelege ce fapte esențiale importante trebuie prezentate.

Publicație EUAA conexă

Encontrará orientaciones sobre cómo recopilar pruebas de alta calidad a través de una entrevista personal y cómo realizar entrevistas centradas en el solicitante en el documento de la EASO [Guía Práctica de la EASO: Entrevista personal](#), diciembre de 2014.

(b) Declarațiile scrise

[[Cuprins](#)] [[Listă de verificare](#)]

Atunci când se prezintă declarații scrise pentru depunerea cererii, acestea vă pot ajuta să pregătiți interviul, deoarece vă pot oferi informații despre motivele fugii, despre teamă și risc viitor și despre identitatea și situația personală a solicitantului. Declarațiile scrise pot fi admise și ca probe suplimentare în sprijinul unei cereri, completând declarațiile orale colectate în timpul interviului. În cazuri excepționale, declarațiile scrise pot constitui, de asemenea, singurele declarații disponibile, atunci când nu se realizează interviul din motive specifice [vezi secțiunea „[Principii directoare, litera \(d\) „Dreptul solicitantului de a fi ascultat”](#)”].

Declarațiile scrise pot fi deosebit de utile în cazul solicitanților traumatizați sever sau al solicitanților cu tulburări mintale sau dizabilități. Formatul scris le poate oferi acestor solicitanți un sentiment de siguranță și un cadru pe care îl pot urma în timpul interviului personal, în special în cazurile în care le-ar putea fi afectată memoria.

Declarațiile scrise pot fi redactate spontan de către solicitant pentru a completa declarațiile orale sau pot fi rezultatul unei solicitări a autorității de a răspunde unui chestionar sau formular general sau specific.

Deși declarațiile scrise sunt o dovadă utilă, rețineți că conținutul lor și specificul detaliilor pot fi influențate de contextul în care au fost scrise. Scenariile în care circumstanțele ar putea influența conținutul unei declarații scrise includ, de exemplu: declarații scrise imediat după ce solicitantul a fost reținut pentru trecerea ilegală a frontierei; declarații scrise în prezența polițiștilor de frontieră în uniformă sau a agenților de poliție; declarații scrise de un solicitant aflat sub influența persoanelor care introduc ilegal migranți, a traficanților de persoane sau a altor membri ai comunității. Acordați o atenție deosebită acestor circumstanțe atunci când

comparați declarațiile respective cu alte probe disponibile (cum ar fi declarațiile furnizate în timpul interviului personal) și, dacă este posibil, oferiți solicitantului posibilitatea de a aduce clarificări înainte să ajungeți la o concluzie negativă cu privire la credibilitate.

(c) Documentele de identitate și alte documente justificative

[\[Cuprins\]](#) [\[Listă de verificare\]](#)

Documentele justificative pot include diferite tipuri de documente de identitate, documente de călătorie, certificate (stare civilă, naștere, statut marital, naționalitate etc.), mandate de arestare, ordonanțe sau hotărâri judecătorești, e-mailuri tipărite, scrisori sau mărturii din partea unor grupuri politice sau de altă natură, legitimații de membru, reportaje, imagini, documente medicale, ziare etc. Alte probe materiale pot include haine, picturi, *stickuri* USB sau cartele SIM, telefoane, amulete sau alte obiecte. Probele nemateriale pot consta în pagini de internet, cum ar fi linkuri către rețelele sociale.

Când colectați probe, puteți întâlni multe tipuri diferite de probe, de exemplu, probe depuse de solicitant, probe colectate de dumneavoastră sau probe disponibile în alt mod (pentru că solicitantul le-a depus în cursul altei proceduri sau pentru că au fost descoperite printr-o măsură de investigație specifică).

Orice document prezentat de solicitant ca mijloc de probă pentru a-și susține cererea trebuie să fie examinat temeinic. Mai întâi trebuie să vă asigurați că înțelegeți ce documente sunt depuse și relevanța acestora pentru cerere. O bună practică este să întrebați solicitantul ce dorește să demonstreze cu fiecare document pe care îl prezintă.

Documentele sau alte probe pot fi furnizate în original sau în copie și pot include materiale personale, precum și documente oficiale.

Trebuie să vă asigurați că aveți suficiente informații legate de probe pentru a înțelege conținutul probei, împrejurările în care a fost emis documentul (când, de către cine, în ce scop etc.) și cum a obținut solicitantul probele. Analizați toate documentele cât mai temeinic posibil în timpul interviului personal pentru a vedea dacă aveți suficiente informații pentru a putea face o evaluare suplimentară a acestora sau dacă este nevoie de clarificări suplimentare din partea solicitantului.

De exemplu, în pașapoarte trebuie verificate ștampilele de intrare/ieșire, vizele, dovada întoarcerii în țara de origine etc., atât în scopul confirmării istoricului de migrație al solicitantului, cât și pentru a confirma relatarea sa în scopul evaluării credibilității într-o etapă ulterioară (pasul 2). Alt exemplu: dacă solicitantul a prezentat documente pe care nu ne-am aștepta să le dețină, ar trebui să i se ofere posibilitatea de a explica cum le-a dobândit.

De asemenea, dacă este posibil, trebuie să obțineți informații cu privire la conținutul și forma pe care ne putem aștepta să le aibă oricare dintre documentele prezentate (de exemplu, mandate de arestare, citații de la instanțe). Astfel de informații pot fi obținute din ITO relevante sau printr-o procedură de verificare specifică. Dacă este posibil, verificarea documentelor ar trebui să se realizeze înainte de interviul personal. Acest lucru îi va oferi solicitantului posibilitatea de a explica orice constatare negativă în legătură cu autenticitatea probelor prezentate. Verificarea documentelor poate începe încă de la înregistrarea cererii dacă documentele sunt disponibile la acel moment.

În funcție de practica și de posibilitățile naționale, verificarea documentelor (anumitor categorii de documente) poate fi efectuată de o unitate sau de o autoritate specializată. Pentru mai multe informații, vezi pasul 2, [2.1. Evaluati documentele justificative și alte probe](#) și Ghidul practic al EUAA privind înregistrarea ⁽⁶⁷⁾. Verificarea trebuie efectuată într-un mod care să asigure respectarea principiului confidențialității [vezi secțiunea de mai sus „[Principii directe](#)”, [litera \(e\)](#) „[Confidențialitatea](#)”] ⁽⁶⁸⁾.

(d) Informații privind țara de origine

[\[Cuprins\]](#) [\[Listă de verificare\]](#)

Disponibilitatea unor ITO de înaltă calitate este esențială pentru procesul decizional ⁽⁶⁹⁾. Trebuie să fiți siguri că ITO disponibile sunt relevante, precise și actualizate și că provin dintr-o varietate de surse de încredere și independente. ITO trebuie să fie cât mai specifice posibil, nu să se limiteze la situația generală din țara de origine. Deoarece fiecare sursă are propria perspectivă și propriul punct de interes ar trebui consultate diferite surse și diferite tipuri de surse pentru a obține o imagine cât mai cuprinzătoare și echilibrată posibil, luând în considerare inclusiv informațiile obținute de la EUAA, UNHCR și organizațiile relevante pentru apărarea drepturilor omului ⁽⁷⁰⁾. ITO ar trebui să fie obiective, iar abordarea aplicată colectării lor ar trebui să fie imparțială, ceea ce înseamnă că persoana care le colectează ar trebui să se abțină de la analizarea ITO și de la susținerea fie a unei aprecieri strict negative, fie a uneia strict pozitive ⁽⁷¹⁾.

Toate sursele pe care le-ați utilizat în evaluarea dumneavoastră trebuie menționate în decizie ori de câte ori este posibil.

Publicație EUAA conexă

EASO, [Ghid practic referitor la utilizarea informațiilor privind țara de origine de către responsabilii de caz pentru examinarea cererilor de azil](#), decembrie 2020 oferă informații despre modul de utilizare a ITO în diferite etape ale examinării cererilor de protecție internațională, inclusiv în evaluarea credibilității. Pe lângă găsirea unor informații mai detaliate cu privire la modul de utilizare a ITO în evaluarea credibilității, ghidul conține informații despre ce se înțelege prin ITO relevante și precise sau prin ITO actualizate și culese din diverse surse.

(e) Dosarele de azil ale membrilor familiei

[\[Cuprins\]](#) [\[Listă de verificare\]](#)

Pentru a putea realiza o evaluare adecvată, cu cunoașterea deplină a faptelor, este posibil să fie nevoie ca autoritatea decizională să examineze dosarele de azil conexe aflate în posesia

⁽⁶⁷⁾ EASO, [Ghid practic privind înregistrarea – Depunerea cererilor de protecție internațională](#), decembrie 2021.

⁽⁶⁸⁾ Articolul 30 din DPA (reformare).

⁽⁶⁹⁾ Articolul 4 alineatul (3) din DCPI (reformare) și articolul 10 alineatul (3) litera (b) din DPA (reformare).

⁽⁷⁰⁾ Articolul 10 alineatul (3) litera (b) din DPA (reformare).

⁽⁷¹⁾ EUAA, [Evidence and credibility in the context of the Common European Asylum System – Judicial analysis](#) (Evaluarea probelor și a credibilității în contextul sistemului european comun de azil – Analiză judiciară), ediția a doua, 2023.

sa. Putem include aici cererile care privesc fapte sau circumstanțe identice, cum ar fi dosarele de azil ale membrilor familiei, deoarece temerile exprimate de solicitant pot fi strâns legate de situația altor membri ai familiei ⁽⁷²⁾. Uneori, solicitantul va face trimitere la dosarul unei rude și va depune elemente din dosarul acesteia. Dosarele membrilor familiei trebuie totuși tratate în mod confidențial (vezi secțiunile „[Principii directe](#)”, „[Confidențialitatea](#)” și „[Dreptul la viață privată și respectarea demnității umane](#)”). În funcție de dispozițiile naționale și de conținutul informațiilor, utilizarea unor astfel de probe poate necesita acordul membrului de familie în cauză.

În unele cazuri, divulgarea unor informații sensibile din alte dosare poate expune grav sau poate pune în pericol siguranța membrilor familiei. Acest lucru ar fi valabil în situații de violență sexuală și de gen, abuz asupra copiilor, neglijare, violență și exploatare, orientare sexuală, identitate de gen, exprimare a genului sau caracteristici sexuale etc. În aceste situații, probele nu pot fi dezvăluite și va trebui ca dumneavoastră să analizați problemele și să clarificați posibilele constatări negative cu privire la credibilitate fără a dezvălui informațiile.

(f) Informații de la alte persoane/declarații ale martorilor

[\[Cuprins\]](#) [\[Listă de verificare\]](#)

Pe lângă informațiile furnizate de experți calificați în domeniul lor (vezi mai jos literele [\(j\)](#) „[Analiza, evaluarea sau indicarea limbii](#)”, [\(k\)](#) „[Rapoarte medicale, psihiatrice și psihologice](#)”, [\(m\)](#) „[Rapoarte emise de alți profesioniști](#)”), mărturia poate fi depusă sau solicitată de la alte persoane sau grupuri care pot ajuta la evaluarea credibilității relatării unui solicitant sau a situației personale. O astfel de mărturie poate proveni dintr-o varietate largă de surse, inclusiv de la membri ai familiei, parteneri, școli, grupuri politice și religioase. În anumite circumstanțe, mărturiile sunt de o importanță deosebită, de exemplu declarațiile făcute de adulții însoțitori în numele solicitanților minori. Informații importante pot proveni și din mărturia reprezentantului legal al copilului, precum și de la profesori, lucrători sociali sau personalul din centrul de cazare care sunt în strâns contact cu copilul.

Atunci când colectați astfel de probe, trebuie acordată o atenție deosebită potențialei confidențialități a mărturiei.

(g) Informații disponibile pe rețelele sociale

[\[Cuprins\]](#) [\[Listă de verificare\]](#)

Informațiile culese de pe rețelele sociale pot fi de diferite tipuri. Solicitanții apelează adesea la informațiile disponibile pe rețelele sociale pentru a-și susține cererea, fie că este vorba de informații generale (de exemplu, articole de blog sau mărturii privind situația generală din țara de origine legate de un fapt din cererea lor) sau de informații mai specifice (postări pe platforme de rețele sociale, postări proprii pe internet sau imagini disponibile public cu ei realizate în timpul unui eveniment sau al unei împrejurări etc.).

Și autoritatea decizională poate colecta informații disponibile public pe rețelele sociale și le poate utiliza ca probe. Aceste informații pot prezenta un interes deosebit atunci când nu sunt

⁽⁷²⁾ EASO, [Ghid practic referitor la utilizarea informațiilor privind țara de origine de către responsabilii de caz pentru examinarea cererilor de azil](#), decembrie 2020.

disponibile alte surse în legătură cu un subiect sau eveniment, pentru a compensa lipsa ITO oficiale sau pentru că evenimentul este foarte recent, de exemplu.

Informațiile culese de pe rețelele sociale pot susține o cerere, dar în egală măsură, pot depista informațiile inexacte sau care nu prezintă încredere. Totuși, din cauza naturii lor speciale, informațiile disponibile pe rețelele sociale prezintă multiple provocări și ar trebui utilizate și evaluate cu grijă (vezi pasul 2, secțiunea [2.1.4. litera \(c\) „Conținut cules din rețelele sociale”](#)) ⁽⁷³⁾.

(h) Probe de la alte autorități naționale ale statului membru responsabil

[\[Cuprins\]](#) [\[Listă de verificare\]](#)

Este posibil să existe informații deținute de alte departamente ale statului care ar putea ajuta la stabilirea faptelor materiale ale unei cereri. De exemplu, poate fi util să se solicite informații precum:

- prezența amprentelor digitale în Eurodac.

Informațiile din Eurodac pot fi utilizate, de exemplu, pentru a reconstrui itinerarul pe care a călătorit solicitantul, intrările și șederea ilegală și cererile anterioare de azil;

- evidența căsătoriilor;
- evidențele poliției/judiciare;
- informații furnizate în cererile de viză, de exemplu prin Sistemul de informații privind vizele.
- Înregistrările din Sistemul de informații privind vizele pot face lumină asupra documentelor de identitate și de călătorie pe care le deține solicitantul;
- informațiile disponibile prin Sistemul de informații Schengen.

Sistemul de informații Schengen poate furniza informații despre probleme de siguranță publică legate de solicitant, legătura cu proceduri penale, utilizarea unor documente falsificate sau vulnerabilitatea acestuia, de exemplu.

⁽⁷³⁾ EUAA, [Qualification for international protection \(Directive 2011/95/EU\) – Judicial analysis](#) (Condițiile pentru protecția internațională (Directiva 2011/95/UE) – Analiză judiciară), ediția a doua, 2023, secțiunea 1.10.3.4. Activități *sur place* și utilizarea rețelelor sociale și Tribunalul Superior (Camera pentru imigrație și azil), (Regatul Unit), Hotărârea din 20 ianuarie 2022, XX (PJAK – activități *sur place* – Facebook) Iran MC [2022] UKUT 23 (IAC).

(i) Informații de la alte state membre

[Cuprins] [Listă de verificare]

În unele cazuri poate fi oportun să se solicite informații despre solicitant de la un alt stat membru în care acesta a locuit anterior sau în care a cerut protecție.

Se pot solicita copii ale elementelor dosarului de azil al unui solicitant pentru care cererea de protecție internațională a fost respinsă într-un alt stat membru sau într-o țară asociată, atunci când Regulamentul (UE) nr. 604/2013 ⁽⁷⁴⁾ nu mai este aplicabil sau nu s-a aplicat în cazul solicitantului. Informațiile respective pot fi utilizate pentru examinarea cererii în țara de azil, deoarece pot furniza informații relevante în legătură cu declarațiile anterioare ale solicitantului și cu probele care au fost furnizate de acesta în cursul celeilalte proceduri.

Orice solicitare de a obține copii ale elementelor dosarului de azil din altă țară poate necesita acordul solicitantului din cauza confidențialității.

Publicație EUAA conexă

Pentru orientări detaliate privind solicitarea de informații de la alte state membre, consultați EASO, [Recommendations on Information Exchange between Dublin Units](#) (Recomandări privind schimbul de informații între unitățile Dublin), decembrie 2021.

(j) Analiza, evaluarea sau indicarea limbii

[Cuprins] [Listă de verificare]

În funcție de practica națională, puteți avea acces la evaluarea, indicarea sau analiza individuală a limbii, care vă vor oferi câteva sugestii (mai mult sau mai puțin oficiale) în legătură cu locul probabil de origine sau profilul etnic al solicitantului. Analiza lingvistică nu relevă țara de cetățenie a solicitantului ca atare, ci locul (sau unul dintre locurile) în care solicitantul a socializat, locuind acolo mai mult timp și interacționând cu comunitatea. Rețineți că o limbă poate fi formată din dialecte diferite, în funcție de regiunea de origine sau de clasa socială a vorbitorului și că într-un oraș pot fi vorbite mai multe limbi, inclusiv în grupurile comunităților din diaspora. În anumite țări de origine, un dialect poate fi legat mai mult de fondul etnic sau de apartenența la un clan decât de locul de origine sau de reședință. În plus, limba vorbită este fluidă, vocabularul și pronunția putând varia în funcție de contextul în care locuiește solicitantul. Este posibil ca un solicitant care deține cetățenia pretinsă să nu poată vorbi sau să vorbească cu dificultate limba lui națională dacă a locuit în străinătate pentru o perioadă lungă de timp, de exemplu.

Există o întreagă gamă de evaluări lingvistice posibile, de la procese științifice formale la proceduri mai informale. Astfel, fiabilitatea acestora poate varia în funcție de modul în care sunt realizate rapoartele de analiză sau de evaluare (de către experți lingviști sau de inteligență artificială, pe baza înregistrărilor audio ale solicitanților, pe baza unor liste de verificare a vocabularului etc.).

⁽⁷⁴⁾ Regulamentul (UE) nr. 604/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 de stabilire a criteriilor și mecanismelor de determinare a statului membru responsabil de examinarea unei cereri de protecție internațională prezentate într-unul dintre statele membre de către un resortisant al unei țări terțe sau de către un apatrid (reformare) (JO L 180, 29.6.2013) (cunoscut și drept Regulamentul Dublin III).

Metodele de indicare a limbii trebuie să fie clar diferențiate de metodele de analiză a limbii. Metodele de indicare a limbii sunt mai puțin fiabile decât analiza lingvistică și nu pot fi utilizate ca probă în instanțe, dar pot fi efectuate mai rapid pentru o primă indicare în cazul solicitanților pentru care locul de origine declarat nu corespunde cu limba vorbită. Odată ce se consemnează această indicație este necesară o examinare suplimentară, fie printr-o analiză aprofundată a limbii, fie printr-un interviu de verificare a țării de cetățenie sau printr-o combinație între cele două.

Este important de remarcat că evaluările sau indicațiile lingvistice, inclusiv utilizarea listelor de verificare, ar trebui utilizate cu mare atenție în evaluarea credibilității.

(k) Rapoarte medicale, psihiatrice și psihologice

[\[Cuprins\]](#) [\[Listă de verificare\]](#)

În funcție de cazul specific și de situația personală a solicitantului, probele medicale, inclusiv cele psihiatrice și psihologice, pot fi foarte valoroase pentru evaluare, deoarece pot clarifica diferite aspecte ale cererii.

- Vă pot oferi indicații cu privire la capacitatea solicitantului de a culege și/sau de a prezenta probe, inclusiv declarații orale și scrise. Ca atare, probele medicale pot afecta nu numai așteptările dumneavoastră în ceea ce privește capacitatea solicitantului de a-și susține cererea, ci și modul în care evaluați credibilitatea declarațiilor sale (în ceea ce privește factorii de denaturare, vezi secțiunea [2.3.1. „Factori care țin de solicitant”](#) de la pasul 2).

Exemplu de impact al probelor medicale asupra culegerii de informații

Un solicitant care suferă de tulburare de stres posttraumatic (TSPT) poate fi incapabil să ia măsurile care ar fi necesare în mod normal pentru a colecta probele de care dispune.

- Acest lucru vă poate oferi indicii cu privire la eventualele garanții procedurale speciale care trebuie puse în aplicare.
- Poate fi considerat probă care susține faptele materiale legate de evenimente trecute prin care solicitantul pretinde că a trecut.

Exemplu de probe care susțin evenimentele trecute

Solicitantul prezintă un certificat medical pentru cicatricile care se pot observa pe corpul său, despre care spune că sunt rezultatul unor acte de tortură din țara sa de origine.

- Certificatul poate oferi indicii despre situația personală care pot afecta evaluarea riscului sau alte indicii de sprijin aferente.

Exemplu de probe care confirmă situația personală

În funcție de practica națională, dacă un solicitant depune un certificat medical care să ateste că are o dizabilitate, dacă această împrejurare poate fi considerată dovedită și în funcție de cazul specific și de gravitatea dizabilității, aceasta ar putea fi considerată o circumstanță agravantă. Acest lucru se aplică atunci când există o situație de violență generalizată în contextul unui conflict intern sau internațional și poate afecta evaluarea riscului.

Solicitarea unei expertize poate fi utilă în special în cazul solicitanților cu probleme de sănătate mintală, o tulburare psihiatrică sau fizică diagnosticată, o boală cronică, o dizabilitate sau în cazul solicitanților care au suferit forme grave de violență, sunt victime ale torturii sau ale traficului de persoane, printre altele.

Este rolul dumneavoastră să identificați solicitanții cu potențiale vulnerabilități și nevoi speciale și, în consecință, poate fi de asemenea rolul dumneavoastră, în funcție de practica națională, să-i îndrumați către specialiști pentru o clarificare asupra stării lor fizice și mintale.

De asemenea, solicitanții pot depune în mod spontan orice fel de probe medicale. Întrebarea se va referi astfel la forța probantă a dovezilor (vezi pasul 2, secțiunea [2.1.4. litera \(a\) „Probe medicale și psihologice”](#)). Dosarele clinice sau prescripțiile medicale pot fi probe utile. Expertizele pot fi prezentate în țara de origine a solicitantului, în țările de tranzit sau în țara de primire.

Protocolul de la Istanbul ⁽⁷⁵⁾

Protocolul de la Istanbul este un set de standarde internaționale care ghidează investigarea torturii și a altor tratamente sau pedepse crude, inumane sau degradante. Protocolul ajută profesioniștii care documentează semne de tortură sau de alte tratamente inumane.

Evaluările medico-legale care sunt efectuate în conformitate cu Protocolul de la Istanbul susțin documentarea semnelor psihice și fizice de tortură sau a altor tratamente inumane. De asemenea, susțin documentarea impactului unui astfel de tratament asupra persoanei. Astfel, oferă o evaluare standardizată care depășește semnele fizice ale potențialelor rele tratamente.

Trimiterea la astfel de evaluări medico-legale poate fi deosebit de relevantă, de exemplu, atunci când există indicii că solicitantul nu este capabil să ofere declarații coerente despre experiențele sale trecute din cauza traumatizării.

(I) Evaluarea vârstei

[\[Cuprins\]](#) [\[Listă de verificare\]](#)

⁽⁷⁵⁾ Oficiul Înaltului Comisar al Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului, [Istanbul Protocol: Manual on the effective investigation and documentation of torture and other cruel, inhuman or degrading treatment or punishment](#) (Protocolul de la Istanbul: Manual de investigare și documentare efectivă asupra torturii și a altor tratamente sau pedepse crude, inumane sau degradante), seria privind formarea profesională nr. 8/rev. 1, 2004.

Evaluarea vârstei este procesul prin care autoritățile încearcă să estimeze vârsta cronologică sau grupa de vârstă a unei persoane pentru a stabili dacă aceasta este copil sau adult ⁽⁷⁶⁾. Nicio metodă de evaluare a vârstei nu poate stabili totuși vârsta unei persoane cu certitudine și evaluarea vârstei nu trebuie utilizată decât dacă este necesar. Autoritatea responsabilă poate cere o evaluare a vârstei solicitantului care implică o examinare medicală numai atunci când apar dubii întemeiate cu privire la vârsta minoră sau majoră a solicitantului. Dacă îndoielile cu privire la vârsta solicitantului persistă și în urma evaluării, trebuie să presupuneți că solicitantul este minor ⁽⁷⁷⁾. Pentru mai multe informații, consultați Ghidul practic al EUAA privind acest subiect ⁽⁷⁸⁾.

(m) Rapoarte emise de alți profesioniști

[\[Cuprins\]](#) [\[Listă de verificare\]](#)

Pot fi disponibile, de asemenea, rapoarte emise de alți profesioniști, de exemplu, rapoarte elaborate de alți experți cu competențe de specialitate sau de profesioniști care sunt în contact regulat cu solicitantul.

Solicitantul poate prezenta probe sau dumneavoastră puteți avea acces la rapoarte întocmite de experți în protecția copilului sau în violență sexuală și de gen, de exemplu. Probele de la alți experți pot include rapoarte și alte tipuri de informații produse de experți cu privire la anumite chestiuni, cum ar fi aspecte culturale și religioase ⁽⁷⁹⁾.

Declarațiile sau rapoartele emise de profesioniști care sunt în contact cu solicitanții pot fi, de asemenea, utile pentru a vă alerta asupra unor aspecte, cum ar fi potențiale probleme medicale pe care ar trebui să le cunoașteți, dar care nu sunt (încă) verificate printr-un raport medical.

Lucrătorii sociali au informații nemijlocite despre solicitant și pot formula preocupări în legătură cu comportamentul sau cu alte aspecte ale vieții solicitantului în țara de primire. Canalele adecvate de comunicare și cooperarea dintre autoritățile decizionale și alte părți interesate, cum ar fi autoritățile de primire, pot permite responsabililor de caz să beneficieze de informații utile pentru a-și desfășura evaluarea în mod corespunzător.

⁽⁷⁶⁾ EASO, [Ghid practic privind evaluarea vârstei – a doua ediție](#), septembrie 2018.

⁽⁷⁷⁾ Vezi articolul 25 alineatul (5) din DPA (reformare).

⁽⁷⁸⁾ Pentru mai multe informații despre vârstă ca fapt material, probele disponibile și interpretarea largă a documentelor admise și o analiză a probelor, consultați EASO, [Ghid practic privind evaluarea vârstei – a doua ediție](#), septembrie 2018, pp. 24, 45 și 47.

⁽⁷⁹⁾ Articolul 10 alineatul (3) litera (d) din DPA (reformare).

(n) Probe care încalcă drepturile fundamentale ale solicitantului

[Cuprins] [Listă de verificare]

Întrucât probele pot fi depuse în mod liber de către solicitant pentru a-și susține cererea, autoritatea decizională trebuie să admită și să evalueze toate probele care sunt prezentate, fără restricții, cu excepția cazului în care prezentarea în sine ar duce la o încălcare a drepturilor fundamentale ale solicitantului. Colectarea și admiterea probelor trebuie să fie în concordanță cu drepturile fundamentale garantate de Convenția Europeană a Drepturilor Omului (Convenția) și de Carta drepturilor fundamentale a UE (Carta), cum ar fi dreptul la respectarea demnității umane (articolul 1 din Convenție și articolul 1 din Carta), dreptul la respectarea vieții private și de familie (articolul 8 din Convenție și articolul 7 din Carta) și interzicerea generală și absolută a torturii și a tratamentelor inumane sau degradante (articolul 3 din Convenție și articolele 3 și 4 din Carta).

Deși o autoritate poate solicita o expertiză, „modalitățile recurgerii la o astfel de expertiză trebuie să fie conforme printre altele cu drepturile fundamentale garantate de carte” ⁽⁸⁰⁾.

În procesul de căutare și admitere a probelor, autoritatea decizională ar trebui să țină cont de gravitatea ingerinței în dreptul la viață privată al probelor și să evalueze dacă această ingerință poate fi considerată proporțională cu utilitatea pe care ar putea eventual să o aibă pentru evaluarea faptelor cererii individuale ⁽⁸¹⁾.

Administrația are obligația de a evalua relevanța probelor prezentate în susținerea faptelor luate în considerare.

În special, metodele degradante de a pune întrebări cu privire la practicile sexuale ale unui solicitant, probele privind activitățile sexuale și testele care vizează stabilirea orientării sexuale sau a identității de gen a unei persoane nu trebuie să fie folosite de autorități, după cum a clarificat Curtea de Justiție a Uniunii Europene (CJUE) ⁽⁸²⁾.

Respectarea acestor drepturi fundamentale interzice autorității decizionale să admită, de exemplu, prezentarea de materiale video cu acte intime de către solicitant pentru a susține o cerere bazată pe orientarea sexuală. CJUE a afirmat că „autorizarea sau acceptarea unui asemenea tip de probe ar avea un efect incitativ în privința altor solicitanți și ar conduce, de facto, la impunerea unor astfel de probe acestora din urmă” ⁽⁸³⁾. În multe cazuri, asemenea probe nu sunt considerate relevante pentru dovedirea orientării sexuale.

⁽⁸⁰⁾ CJUE, Hotărârea din 25 ianuarie 2018, *F/Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal*, C-473/16, EU:C:2018:36, punctul 48. Rezumat disponibil în [Baza de date cu jurisprudență a EUAA](#).

⁽⁸¹⁾ CJUE, Hotărârea din 25 ianuarie 2018 în cauza *F/Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal*, C-473/16, EU:C:2018:36, punctul 55 și următoarele. Rezumat disponibil în [Baza de date cu jurisprudență a EUAA](#).

⁽⁸²⁾ CJUE, Hotărârea din 2 decembrie 2014 în cauza *A, B, C/Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie*, C-148/13 – C-150/13, EU:C:2014:2406, punctele 59-66. Rezumat disponibil în [Baza de date cu jurisprudență a EUAA](#).

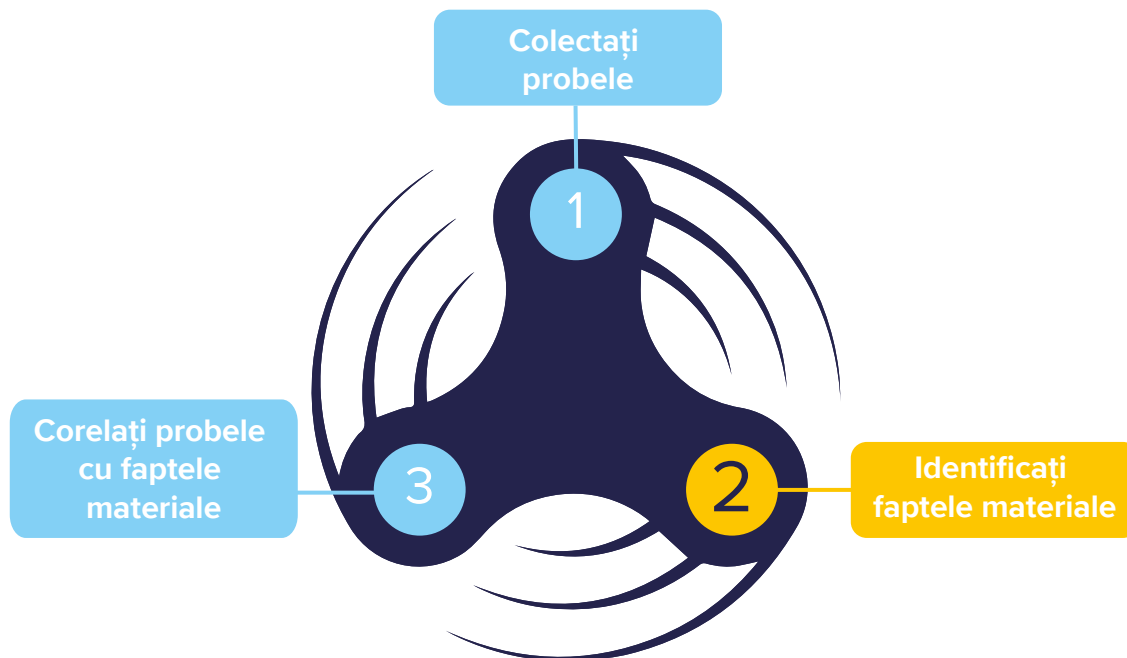
⁽⁸³⁾ CJUE, Hotărârea din 2 decembrie 2014 în cauza *A, B, C/Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie*, C-148/13 – C-150/13, EU:C:2014:2406, punctele 59-66. Rezumat disponibil în [Baza de date cu jurisprudență a EUAA](#).

1.2. Identificați și formulați faptele materiale

[Cuprins] [Listă de verificare]

Figura 5. Identificarea faptelor materiale

Ce sunt faptele materiale?

Faptele materiale sunt (presupuse) fapte și circumstanțe legate de unul sau mai multe dintre elementele constitutive ale definiției refugiatului ⁽⁸⁴⁾ sau a persoanei eligibile pentru obținerea de protecție subsidiară ⁽⁸⁵⁾ și se află în centrul cererii.

Întrucât faptele materiale sunt direct legate de criteriile de eligibilitate pentru protecția internațională, identificarea lor adecvată este esențială pentru evaluarea credibilității și a riscului. Faptele materiale definesc sfera evaluării și contribuie la structurarea raționamentului dumneavoastră. Doar probe legate de faptele materiale identificate fac obiectul examinării cererii.

Identificarea faptelor materiale este un proces continuu. Începe atunci când vă familiarizați cu cazul prin verificarea informațiilor disponibile încă din etapa de înregistrare și a oricărei probe suplimentare prezentate de solicitant înainte de interviul personal. Continuă în timpul interviului personal, prin colectarea declarațiilor și a tuturor celorlalte probe. În timpul evaluării credibilității și a riscului se pot identifica și alte fapte materiale noi.

⁽⁸⁴⁾ Articolul 1 secțiunea A alineatul (2) – Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite, [Convenția privind statutul refugiaților](#), Geneva, 28 iulie 1951, seria de tratate a Organizației Națiunilor Unite, vol. 189, p. 137 și [Protocolul privind statutul refugiaților](#), 31 ianuarie 1967, seria de tratate a Organizației Națiunilor Unite, vol. 606, p. 267 (menționate în legislația UE în domeniul azilului și de CJUE sub denumirea de „Convenția de la Geneva”); articolul 2 litera (d) din DCPI (reformare).

⁽⁸⁵⁾ Articolul 2 litera (f) și articolul 15 din DCPI (reformare).

1.2.1. Identificați faptele materiale

(a) Identificați faptele materiale pe baza criteriilor de eligibilitate

[[Cuprins](#)] [[Listă de verificare](#)]

Pentru a identifica corect faptele materiale, începeți cu **criteriile de eligibilitate** care provin din definițiile juridice ale refugiatului și ale persoanei eligibile pentru obținerea de protecție subsidiară.

Defalcarea diferitelor componente ale definițiilor „refugiatului” și a „persoanei eligibile pentru obținerea de protecție subsidiară”, adică a criteriilor de eligibilitate, vă va permite să identificați corect faptele materiale ale unei cereri specifice.

Tabelul 1. Criterii de eligibilitate

Definiția refugiatului	Definiția persoanei eligibile pentru obținerea de protecție subsidiară
1. resortisant al unei țări terțe sau apatrid aflat în afara țării sale de origine sau a țării în care avea reședința obișnuită	
2a. cu o temere bine fondată de a fi persecutat	2b. cu motive serioase de a crede că ar fi supus unui risc real de a suferi vătămări grave ⁽⁸⁶⁾
3. din cauza rasei sale, a religiei, a naționalității, a opiniilor politice sau a apartenenței la un anumit grup social	—
4. care nu poate sau, din cauza temerii bine fondate sau a riscului, nu dorește să solicite protecția țării de origine sau care nu poate sau, din cauza acestei temeri, nu dorește să se întoarcă în țara în care avea reședința obișnuită	
5. căruia nu i se aplică dispozițiile de excludere ⁽⁸⁷⁾	

Punctul de plecare este identificarea faptelor legate de **cetățenia (1)** și identitatea solicitantului, precum și a tuturor faptelor relevante trecute și prezente și a aspectelor pertinente ale situației personale care susțin **temerile și riscurile cu care s-ar confrunta solicitantul la repatriere (2)**. Pentru fiecare dintre faptele care susțin temerile și riscurile la repatriere, examinați apoi **motivele (3)** care le-au provocat sau care le provoacă și motivul pentru care solicitantul nu poate beneficia de **protecție (4)** în țara de origine. Aceste fapte materiale trebuie completate cu orice fapt care ar putea justifica **excluderea (5)**. Rețineți că

⁽⁸⁶⁾ Articolul 15 din DCPI (reformare): „Vătămările grave sunt:

(a) pedeapsa cu moartea sau execuția; sau

(b) tortura sau tratamentele sau pedepsele inumane sau degradante aplicate unui solicitant în țara de origine;

(c) amenințările grave și individuale la adresa vieții sau a persoanei unui civil ca urmare a violenței generalizate în caz de conflict armat intern sau internațional.”

⁽⁸⁷⁾ Dispozițiile de excludere se referă la articolele 12 și 17 din DCPI (reformare). Pentru mai multe informații, vezi și EASO, [Ghid practic: Excluderea](#), ianuarie 2017.

cetățenia solicitantului va fi, de asemenea, decisivă în examinarea temerilor sau a riscurilor și, în special, a disponibilității protecției în țara de origine. Cetățenia sau lipsa acesteia este, prin urmare, un fapt material în mod implicit.

Pe baza criteriilor de eligibilitate, vor fi identificate următoarele grupe de fapte materiale:

1. cetățenia (cetățeniile) solicitantului sau lipsa unei cetățenii;
2. fapte care justifică teama sau riscurile viitoare la repatriere;
3. motivele temerilor sau ale riscurilor identificate;
4. disponibilitatea protecției împotriva a ceea ce provoacă teamă sau a riscurilor sau lipsa unei astfel de protecții;
5. fapte care ar justifica o posibilă excludere.

Trebuie să rețineți că este posibil ca solicitantul să nu știe neapărat ce este relevant pentru examinarea cererii sale. Prin urmare, vă poate prezenta mai multe temeri și probleme care sunt importante pentru el, dar care nu sunt neapărat relevante pentru protecția internațională. Dumneavoastră, în calitate de responsabil de caz, trebuie să cunoașteți criteriile de eligibilitate și să determinați pe baza lor care aspecte ale cererii sunt relevante și, prin urmare, trebuie identificate ca fapte materiale.

Tabelul de mai jos descrie legătura dintre criteriile de eligibilitate și fapte și circumstanțe și oferă câteva întrebări importante care vă pot ghida în identificarea faptelor materiale dintr-o anumită cerere. Aceste întrebări orientative sunt sugerate ca suport pentru dumneavoastră în identificarea faptelor. Vor trebui completate cu întrebări exploratorii detaliate pentru a stabili toate faptele relevante, în funcție de circumstanțele cazului. Fiind orientative, este posibil ca aceste întrebări să nu fie relevante în toate cazurile și, atunci când sunt utilizate pentru a ghida desfășurarea interviului personal, ar trebui să fie formulate într-un mod adecvat fiecărui caz ⁽⁸⁸⁾.

Tabelul 2. Întrebări orientative pentru identificarea faptelor materiale

Criterii de eligibilitate	Identificarea faptelor materiale legate de criteriile de eligibilitate	Întrebări orientative care ajută la identificarea faptelor materiale (lista nu este exhaustivă)
1. Resortisant al unei țări terțe aflat în afara țării sale de origine/ țării în care avea reședința obișnuită	Identificați faptele legate de cetățenia solicitantului sau de lipsa acesteia	• Care este cetățenia solicitantului sau țara în care avea reședința obișnuită? • Solicitantul ar putea avea vreo altă cetățenie sau are dreptul la o altă cetățenie? • Solicitantul riscă să fie apatrid?

⁽⁸⁸⁾ Pentru mai multe orientări cu privire la subiecte sau întrebări care pot fi relevante pentru anumite profiluri, consultați EUAA, [Ghid practic privind opinia politică](#), decembrie 2022; EUAA, [Ghid practic privind interviuarea solicitanților cu cereri de azil bazate pe religie](#), noiembrie 2022; EASO, [Ghid practic privind aplicarea alternativei de protecție în interiorul țării de origine](#), mai 2021; EASO, [Ghid privind apartenența la un anumit grup social](#), martie 2020; EASO, [Ghid practic privind excluderea](#), ianuarie 2017.

Criterii de eligibilitate	Identificarea faptelor materiale legate de criteriile de eligibilitate	Întrebări orientative care ajută la identificarea faptelor materiale (lista nu este exhaustivă)
2. Temere de persecuție bine fondată sau risc real de vătămări grave	Identificați faptele legate de temerile sau riscurile viitoare la repatriere și circumstanțele care contribuie la acestea	• Ce experiențe prin care a trecut solicitantul pot fi considerate persecuție sau vătămare gravă (inclusiv în mod cumulativ)? • Ce li s-a întâmplat membrilor familiei/prietenilor solicitantului/altor persoane în circumstanțe similare? • Ce fapte, situații sau circumstanțe trecute și prezente produc temere sau riscuri? • Ce aspecte ale situației personale pot afecta riscul de persecuție/vătămare la adresa solicitantului? • Cine este (sunt) agentul (agenții) din spatele problemelor și/sau amenințărilor din trecut, inclusiv statutul, nivelul de autoritate și capacitatea acestuia (acestora)?
3. Din cauza rasei, a religiei, a naționalității, a opiniilor politice sau a apartenenței la un anumit grup social	Identificați faptele legate de motivele pentru care solicitantul se teme de amenințări	• Din ce motive s-a temut sau se teme solicitantul de amenințări? • Care sunt motivațiile agentului (agenților) de persecuție, potrivit solicitantului? • Care sunt motivele din spatele lipsei de protecție invocate?
4. Nu poate sau nu dorește să solicite protecția țării de origine/țării în care avea reședința obișnuită	Identificați faptele legate de lipsa de protecție invocată	• Cine este (sunt) agentul (agenții) de protecție și care este capacitatea sa (lor) de a oferi protecție împotriva problemelor? • Ce tip de protecție a obținut solicitantul (și în ce măsură) și, dacă nu a obținut, de ce nu a fost asigurată și ce factori influențează disponibilitatea protecției? • Există o regiune în țara de origine care poate oferi o API? ⁽⁸⁹⁾
5. Dispozițiile de excludere nu se aplică	Identificați eventualele elemente care ar justifica excluderea	• Există indicii în profilul sau în acțiunile solicitantului care ar justifica excluderea?

Rețineți că identificarea faptelor materiale nu implică evaluarea juridică propriu-zisă. Identificarea arată doar care fapte sau circumstanțe sunt relevante pentru examinarea cererii de către dumneavoastră și poate susține întrunirea diverselor criterii de eligibilitate din definiția protecției internaționale.

⁽⁸⁹⁾ Pentru mai multe informații despre faptele materiale care pot fi identificate în legătură cu API, vezi EASO, [Ghid practic privind aplicarea alternativei de protecție în interiorul țării de origine](#), mai 2021.

(b) Fapte materiale legate de fapte, situații și circumstanțe trecute și prezente[\[Cuprins\]](#) [\[Listă de verificare\]](#)

Faptele materiale includ cel mai probabil **experiențe, evenimente și incidente** trecute, în general din țara de origine, trăite nemijlocit de solicitant sau de persoane apropiate acestuia, care aveau scopul de a-l vătăma pe solicitant sau alte persoane cu un profil similar. Evenimentele din trecut pot justifica temerea sau riscul, inclusiv motivele și indisponibilitatea protecției, dar altele pot constitui temeiul excluderii de la protecția internațională.

Bune practici

Când explorați în timpul interviului personal ⁽⁹⁰⁾ faptele materiale legate de fapte sau evenimente din trecut, puteți utiliza cele 5 întrebări deschise (ce?, cine?, de ce?, când?, unde?) pentru a vă asigura că adunați toate informațiile necesare despre fiecare fapt material. De exemplu, ce eveniment a avut loc și în ce circumstanțe? Unde a avut loc evenimentul? Când s-a întâmplat? De ce s-a întâmplat?

În acest fel vă puteți asigura că strângeți toate informațiile necesare despre fiecare fapt material în faza de colectare a probelor. Puteți verifica astfel, înainte de a efectua evaluarea credibilității și a riscului, dacă aveți suficiente informații pentru a trece la o examinare amănunțită.

Exemplu de identificare a faptelor materiale: [Cazul unei activiste din țara B](#)

Câteva incidente menționate în relatarea ei reprezintă fapte materiale, deoarece i-au fost provocate cu scopul de a-i opri activitățile, care sunt percepute ca fiind contrare intereselor țării. De exemplu:

- ✓ În ianuarie 2022, forțele speciale au percheziționat casa solicitantei în absența acesteia și i-au ucis un verișor, cu scopul de a face presiuni asupra solicitantei pentru ca aceasta să-și înceteze activitățile.
- ✓ Solicitanta a fost implicată într-un accident de mașină după ce o persoană necunoscută i-a sabotat frânele.

Toate aceste fapte pot justifica teama solicitantei că ar putea fi ucisă sau încarcerată la repatriere și, prin urmare, sunt fapte materiale ale cererii.

Rețineți că solicitantul poate exprima, de asemenea, o teamă legată de repatriere pe baza **faptelor, activităților, situațiilor sau situației (personale) prezente**, care nu a provocat niciun incident în trecut, dar ar putea conduce la incidente în viitor. Acest lucru se poate întâmpla când convingerile, credințele, identitatea și caracteristicile au fost ascunse sau nu s-au

⁽⁹⁰⁾ Pentru mai multe orientări cu privire la desfășurarea interviului personal, consultați EASO, [Ghid practic: Interviuul personal](#), decembrie 2014.

exprimat în țara de origine sau dacă solicitantul a fugit înainte să i se întâmple ceva, pe baza cunoștințelor lui despre tratamentul suferit de alte persoane într-o situație similară. Alte scenarii se referă la modificări ale condițiilor din țara de origine sau la evenimente care au avut loc după plecarea solicitantului, precum și la activități noi în care solicitantul s-a implicat de când locuiește în țara de azil (cereri *sur place*).

(c) Fapte materiale legate de riscuri cunoscute pe care solicitantul nu le-a invocat

[Cuprins] [Listă de verificare]

Faptele materiale pot include și fapte și circumstanțe care nu sunt prezentate (explicit) de către solicitant, dar pot fi identificate pe baza profilului acestuia și a situației din țara de origine.

Este posibil ca solicitanții să nu dezvăluie informații din cauza fricii, rușinii, neconștientizării, normalizării sau a acceptării abuzurilor sau discriminărilor, printre altele ⁽⁹¹⁾. De asemenea, este posibil ca solicitanții să nu fie conștienți de risc sau să nu realizeze că riscul poate fi relevant în contextul unei cereri de protecție internațională. Atunci când orice astfel de risc potențial este cunoscut de administrația de azil, în conformitate cu obligația dumneavoastră de a coopera [vezi secțiunea 1.1.1. litera (b) punctul vi. „[Obțineți informații relevante privind țara de origine și alte probe](#)”] și cu jurisprudența relevantă ⁽⁹²⁾, trebuie să identificați faptele materiale subiacente și să le investigați împreună cu solicitantul.

Exemplu de identificare a faptelor materiale: [Cazul unei tinere din țara C](#)

În acest caz, știți că solicitanta are 19 ani și că provine dintr-o țară în care, potrivit ITO, rata mutilării genitale/circumciziei feminine este una dintre cele mai mari din lume, este răspândită în toată țara și afectează deopotrivă minorele și femeile tinere. Deși solicitanta nu și-a exprimat nicio teamă de a fi supusă mutilării genitale/circumciziei feminine, va trebui totuși să explorați cu sensibilitate această problemă în cadrul interviului, pentru a vedea dacă există elemente care pot declanșa vreun risc.

Când explorați mai adânc subiectul în timpul interviului, solicitanta aduce lămurirea că ea nu a fost circumcisă, deoarece părinții ei au refuzat mereu practica atunci când restul familiei cerea să se întâmple. Nici surorile ei nu au fost circumcise. Totuși, mătușa ei, care i-a luat în grijă surorile în țara C după decesul părinților, le-a informat în urmă cu două săptămâni că circumcizia lor este planificată pentru săptămâna viitoare, împreună cu a câtorva fete din alte familii. Solicitanta se teme pentru ele, căci practica poate fi foarte dureroasă, dar nu se poate face nimic. Mătușa ei spune că familia ar fi dezonorată dacă fetele nu s-ar supune practicii și că niciuna dintre ele nu își va putea găsi un soț.

Pe baza acestor elemente noi, veți formula faptele materiale relevante pe care se întemeiază riscul viitor de mutilare genitală/circumcizie feminină.

Fapt material: mătușa solicitantei, care este acum responsabilă de aceasta și de surorile ei în urma decesului părinților lor, a organizat circumcizia surorilor ei.

⁽⁹¹⁾ CJUE, Hotărârea din 2 decembrie 2014 în cauza [A, B, C/Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie](#), C-148/13 – C-150/13, EU:C:2014:2406, punctele 69-71. Rezumat disponibil în [Baza de date cu jurisprudență a EUAA](#).

⁽⁹²⁾ CEDO, Hotărârea din 23 martie 2016 în cauza [F.G./Suedia](#), nr. 43611/11, ECLI:CE:ECHR:2016:0323JUD00436111, punctul 127. Rezumat disponibil în [Baza de date cu jurisprudență a EUAA](#).

(d) Țineți cont de situația personală a solicitantului în care se înscriu faptele materiale

[\[Cuprins\]](#) [\[Listă de verificare\]](#)

Când identificați faptele materiale, trebuie să țineți cont în mod adecvat de situația personală a solicitantului. Dacă situația personală nu este un fapt material prin ea însăși, dar are potențialul de a afecta riscul la repatriere, aceasta trebuie identificată și explicată în formularea faptului material, pentru a-i indica relevanța. De asemenea, va trebui să colectați probe cu privire la situația personală, în măsura în care este posibil, și să evaluați credibilitatea acestora înainte de a putea evalua faptul material admis în ansamblu din perspectiva riscului.

Exemplu de identificare a faptelor materiale: [Cazul unui tânăr din țara A](#)

Acest tânăr are 18 ani. Provine din satul X și este membru al clanului Y. A avut o educație limitată și este fiul unor lucrători agricoli.

Aceste aspecte ale situației personale legate de familia, educația, mediul social și mediul de viață al tânărului nu au o legătură directă cu teama lui, întrucât nu au fost în sine motivul pentru care i s-a cerut să se alăture grupării teroriste. Totuși, este posibil ca aceste circumstanțe să-l fi făcut (și să-l facă) o țintă mai ușoară pentru gruparea teroristă, deoarece îi pot afecta capacitatea de a rezista solicitărilor. Pentru a fi luată în considerare în mod corespunzător la evaluarea riscului, situația personală a solicitantului trebuie, prin urmare, să completeze faptele materiale relevante și să facă parte din formularea acestora.

Fapt material: solicitantul, un tânăr de 18 ani, fiul unor lucrători agricoli, cu un nivel scăzut de studii și o poziție socială modestă, originar dintr-un sat din zona X și membru al clanului Y, a fost somat în repetate rânduri să se alăture grupării teroriste.

De asemenea, este important să rețineți că situația personală poate influența și capacitatea solicitantului de a-și susține cererea sau poate acționa ca factor de denaturare în evaluarea credibilității. Aceste circumstanțe nu trebuie formulate ca fapte materiale care sunt supuse evaluării credibilității sau parte a acestora. Ele trebuie totuși identificate și notate, deoarece trebuie luate în considerare nu numai în timpul desfășurării interviului, ci și în timpul evaluării credibilității (vezi secțiunea [2.3. „Țineți cont de factorii individuali și circumstanțiali care pot duce la denaturări”](#)).

Exemplu privind luarea în considerare a situației personale: [Cazul unui tânăr din țara A](#)

Experiențele traumatizante pe care le-a trăit solicitantul în timpul călătoriei sale în Europa nu sunt materiale pentru cerere. Cu toate acestea, trauma poate afecta memoria, abilitățile cognitive și reacțiile emoționale ale solicitantului și, în consecință, modul în care acesta reușește să comunice și să-și susțină cererea în timpul interviului personal. Prin urmare, aceste circumstanțe trebuie înțelese și luate în considerare în mod corespunzător la aplicarea criteriilor de credibilitate. Raportul psihosocial prezentat de solicitant poate fi un material justificativ util.

Aceste aspecte ale situației personale pot face, de asemenea, obiectul unei „evaluări a vulnerabilității” (care nu intră în domeniul de aplicare al prezentului ghid practic). Acest lucru se aplică în special când nu sunt disponibile rapoarte medicale sau psihosociale sau alte probe utile care să ajute la identificarea acestor circumstanțe sau când sunt necesare cunoștințe mai specializate ⁽⁹³⁾.

(e) Excludeți faptele care nu sunt materiale

[Cuprins] [Listă de verificare]

Secțiunile de mai sus explică de ce nu constituie fapte materiale acele fapte care nu sunt legate de criteriile de eligibilitate. Atunci când faptele și circumstanțele care apar ca parte a cererii nu sunt materiale, ele nu trebuie formulate și luate în considerare în continuare în evaluarea credibilității și a riscului. Cu alte cuvinte, pentru evaluarea cererii nu este relevant dacă astfel de fapte sunt credibile sau nu.

Exemplu de evenimente care nu sunt identificate ca fapte materiale: [Cazul unui tânăr din țara A](#)

Tânărul a menționat că familia lui deținea o mică parcelă de pământ, dar după o dispută cu privire la moștenire, unchiul său le-a luat pământul. Este posibil ca acest eveniment să fi fost de o importanță enormă pentru solicitant, dar, după ce l-ați explorat în timpul interviului, veți clarifica că evenimentul nu a avut alte consecințe pentru solicitant și familia sa, nu se află în centrul cererii și nu a apărut niciun element care să-l coreleze cu vreunul dintre criteriile de eligibilitate. În consecință, nu-l veți identifica și formula ca fapt material, deoarece nu va trebui să-l luați în considerare în evaluarea ulterioară a cererii. Aceasta înseamnă, de asemenea, că credibilitatea sa este irelevantă în evaluarea pe care o faceți cererii.

În unele cazuri, nu numai aspectele specifice ale cererii, ci și declarațiile generale ale solicitantului nu au nicio legătură cu criteriile de eligibilitate și nu există alte indicii privind un posibil risc viitor în lumina profilului solicitantului și a ITO disponibile. În acest caz, dacă profilul și cererea sunt investigate corespunzător în cadrul interviului personal și nu apar alte motive de îngrijorare, nu se vor formula fapte materiale în legătură cu temerea sau riscul de vătămare gravă. Cu toate acestea, va trebui totuși să precizați în decizia dumneavoastră care sunt faptele care compun cererea și de ce respectivele fapte nu sunt considerate fapte materiale.

Fără a aduce atingere celor menționate mai sus, ar trebui să aveți grijă să nu interpretați identificarea faptelor materiale într-un mod prea restrictiv. De fapt, pe măsură ce sunt adunate mai multe elemente, pot apărea mai multe aspecte care sunt „materiale”. De exemplu, când un solicitant declară că și-a părăsit țara pentru că nu își putea câștiga existența, ar trebui să explorați și să clarificați în interviul personal motivele din spatele acestui lucru. Dacă acest lucru nu este tratat în interviu, este posibil să ratați, de exemplu, faptul că solicitantul nu are oportunități de angajare sau acces la asistență medicală și locuință din cauza originii sale etnice. În acest caz, originea sa etnică ar fi un fapt material, constituind motivul discriminării la

⁽⁹³⁾ Pentru mai multe informații și orientări privind evaluarea vulnerabilităților, consultați EASO, [Instrumentul de identificare a persoanelor cu nevoi speciale](#), 2016.

care este supus solicitantul și fiind legat de criteriile de eligibilitate. În mod similar, o aparentă dispută funciară poate fi originea unei vendete, care, în funcție de caz, ar putea justifica nevoia de protecție internațională. Prin urmare, este important ca atunci când un solicitant prezintă fapte și circumstanțe care aparent nu sunt fapte materiale să analizați de ce solicitantul a considerat că aceste fapte sunt relevante pentru cererea sa.

Rețineți că faptele generale nu sunt identificate ca fapte materiale

Faptele generale legate de situația din țara de origine, care sunt cunoscute pe baza cercetării ITO (fac obiectul metodologiei de cercetare a ITO), pot fi esențiale pentru evaluarea riscului și/sau analiza juridică, dar nu fac obiectul evaluării credibilității așa cum este descrisă aceasta în prezentul ghid. Prin urmare, acestea nu ar trebui identificate ca fapte materiale.

1.2.2. Formulați fapte materiale clare, cuprinzătoare, concrete

Odată identificate, este important să formulați corect faptele materiale, astfel încât acestea să poată sta la baza unei evaluări solide a credibilității.

Următoarele reguli vă vor ajuta să formulați corect faptele materiale care vor fi supuse evaluării credibilității.

Surprindeți doar trecutul și prezentul

[\[Cuprins\]](#) [\[Listă de verificare\]](#)

Faptele materiale includ numai fapte, circumstanțe și situații care au avut loc în trecut sau care există în prezent. Ceea ce se poate întâmpla în viitor nu trebuie formulat ca fapt material, deoarece ceva ce nu s-a întâmplat încă nu poate face obiectul evaluării credibilității. Posibilele evenimente și riscuri viitoare vor fi formulate și evaluate într-o etapă ulterioară, a evaluării riscului.

Exemplu de formulare a evenimentelor trecute și prezente ca fapte materiale: [Cazul unui tânăr din țara A.](#)

Formularea eronată a riscului viitor ca fapt material:

- ✗ Solicitantul nu se poate întoarce acasă pentru că va fi obligat să se alăture grupării teroriste sau va trebui să suporte consecințele refuzului de a se alătura grupării.

Formularea corectă a faptelor materiale legate de acest risc:

- ✓ Solicitantului i s-a cerut în mod repetat să se alăture grupării teroriste.
- ✓ Alți băieți și tineri din satul său au fost sechestrați de gruparea teroristă pentru a fi recrutați forțat.

Preluăți declarațiile solicitantului

[\[Cuprins\]](#) [\[Listă de verificare\]](#)

Declarațiile solicitantului reprezintă punctul dumneavoastră de plecare în formularea faptelor materiale. Vă vor ajuta să tratați solicitantul sau perspectiva acestuia drept subiect al faptului material. Modul în care le formulați ar trebui să reflecte modul în care vi le-a prezentat solicitantul. Trebuie să descrieți faptele materiale în termeni materiali, redând situația descrisă de solicitant. Trebuie evitate afirmațiile generale care nu reflectă perspectiva, circumstanțele sau situația solicitantului.

Exemplu de formulare a faptelor materiale conform declarațiilor solicitantului: [Cazul unei activiste din țara B](#)

Formularea generică a faptelor materiale ar trebui înlocuită cu o formulare care să redea declarațiile solicitantei.

- ✗ Sunt folosite tactici de intimidare de către persoane necunoscute.
- ✓ Solicitanta a fost amenințată că va fi violată și ucisă de bărbați mascați dacă nu va renunța la activitățile sale.

Includeți toate detaliile relevante

[\[Cuprins\]](#) [\[Listă de verificare\]](#)

Când formulați faptul material trebuie să vă asigurați că sunt incluse toate detaliile relevante legate de faptul material respectiv. Este important să acordați atenție oricăror elemente individuale care pot crește riscul de persecuție sau de vătămare gravă, în special dacă pragul de persecuție sau vătămare gravă nu poate fi atins fără aceste elemente. Dacă există astfel de elemente, ar trebui incluse în mod explicit în formularea faptului material.

Exemplu de formulare a unor fapte materiale complete: [Cazul unei tinere din țara C](#)

Un exemplu de formulare incompletă, respectiv completă a faptului material:

- ✗ Solicitanta este mamă singură.
- ✓ Solicitanta este o mamă tânără, singură, este orfană și trăiește sub autoritatea unchiului ei tradiționalist în țara de origine.

Evitați interpretările sau concluziile personale

[\[Cuprins\]](#) [\[Listă de verificare\]](#)

Faptele materiale trebuie enunțate ca fapte, indiferent de natura lor. Ar trebui să evitați interpretarea elementelor sau tragerea de concluzii cu privire la credibilitate în formularea faptelor materiale. Acestea vor face obiectul evaluării credibilității, care este următorul pas,

parcurs odată ce toate faptele materiale au fost identificate și formulate și toate probele au fost colectate și corelate cu faptele materiale.

Exemplu de evitare a formulărilor subiective ale faptelor materiale: [Cazul unei activiste din țara B](#)

Formularea subiectivă a faptului material ar trebui înlocuită cu o formulare care să redea faptele prezentate de solicitantă.

- ✗ Una acusación de fiabilidad dudosa indica que la solicitante fue acusada de «resistencia a la autoridad» e «incitación pública a la violencia» y sería sometida en breve a un juicio ante un tribunal militar.
- ✓ La solicitante fue acusada de «resistencia a la autoridad» e «incitación pública a la violencia» y recibió un escrito de acusación en el que se indicaba la fecha de un juicio ante el tribunal militar.

Evitați chestiunile de drept

[\[Cuprins\]](#) [\[Listă de verificare\]](#)

În această etapă trebuie să evitați includerea unor chestiuni de drept în formularea faptelor materiale. Chestiunile de drept vor primi răspuns în timpul analizei juridice.

Exemplu de evitare a formulărilor juridice ale faptelor materiale: [Cazul unei activiste din țara B](#)

Formularea care anticipează analiza juridică ar trebui înlocuită cu o formulare care să redea faptele prezentate de solicitantă, în acest caz prin enumerarea incidentelor aferente.

- ✗ Solicitanta a fost supusă persecuției de către autoritățile statului printr-o serie de razii în casa ei.
- ✓ În ianuarie 2022, forțele speciale au percheziționat casa solicitantei în absența acesteia și i-au ucis un verișor, cu scopul de a face presiuni asupra solicitantei pentru ca aceasta să își înceteze activitățile.

1.2.3. Formulați fiecare fapt material cu ajutorul unor fapte, evenimente sau situații bine definite

[\[Cuprins\]](#) [\[Listă de verificare\]](#)

Faptele materiale ar trebui formulate cu ajutorul unor fapte, evenimente, situații sau circumstanțe bine definite. Prin urmare, este mai bine să păstrați faptele separate și să le formulați ca fapte materiale individuale, pentru a le evalua credibilitatea unul câte unul, deoarece acest lucru vă va oferi o bază adecvată pentru evaluarea riscului. Formularea

eronată a diferitelor fapte sau situații care ar trebui evaluate independent ca un fapt material unic riscă să vă complice evaluarea credibilității și a riscului. Vă poate chiar conduce la concluzii incorecte. Cu alte cuvinte, diferite amenințări sau incidente, chiar dacă sunt legate între ele, ar trebui formulate ca fapte materiale separate dacă s-au petrecut pe o perioadă mai lungă de timp, implică persoane diferite, se bazează pe motive diferite sau este posibil să fi avut loc în mod independent.

Exemplu de formulare a unor fapte materiale specifice: [Cazul unei activiste din țara B](#)

Solicitantă a menționat că au avut loc trei razii ilegale separate în casa ei în încercarea de a o forța să-și înceteze activitățile. Cele trei incidente au avut loc în momente diferite în decursul a doi ani (2022 și 2023) și au implicat diferite tipuri de abuz comise împotriva unor persoane diferite. Deși autorul și scopul raziiilor nu s-au modificat, e vorba de incidente separate, care s-au petrecut independent unele de altele. Formularea acestor fapte diferite ca un singur fapt material mai larg poate duce la admiterea sau respingerea eronată a tuturor celor trei incidente în ansamblu.

- ✗ Forțele speciale au efectuat mai multe razii în locuința solicitantei și în locuințele unor membri ai familiei acesteia în perioada 2022-2023.
- ✓ În ianuarie 2022, forțele speciale au percheziționat casa solicitantei în absența acesteia și i-au ucis un verișor, cu scopul de a face presiuni asupra solicitantei pentru ca aceasta să își înceteze activitățile.
- ✓ În martie 2023, forțele speciale i-au percheziționat casa pentru a face presiuni asupra acesteia să-și înceteze activitățile; mai multe rude au fost maltratate, iar rudele de sex feminin au fost obligate să se dezbrace.
- ✓ În iunie 2023, forțele speciale au percheziționat casa surorii solicitantei pentru a face presiuni asupra ei să-și înceteze activitățile, iar doi dintre nepoții ei au fost reținuți.

Fără a aduce atingere regulii generale de mai sus, uneori faptele materiale sunt atât de strâns legate între ele încât le puteți evalua împreună credibilitatea, pentru ca procesul să fie mai eficient. Acest lucru este valabil atunci când au avut loc multe incidente similare mici în același interval de timp, în special atunci când persoanele implicate, metodele, motivele, obiectivele și/sau consecințele sunt aceleași.

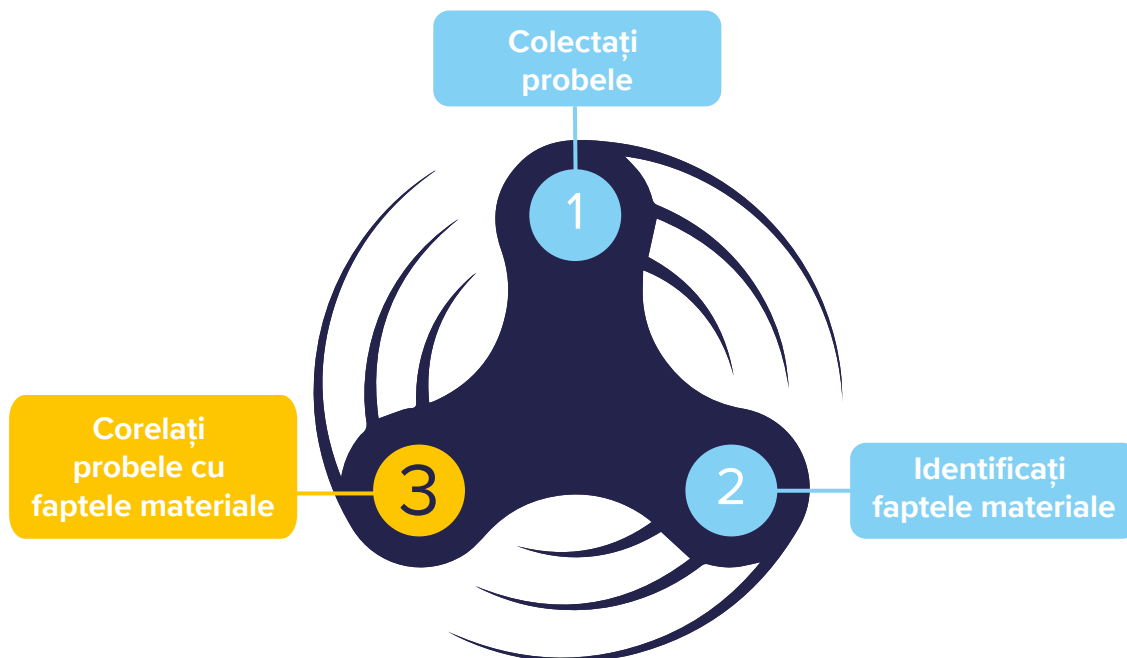
Amintiți-vă totuși că combinarea faptelor materiale ar trebui făcută într-un mod restrictiv și numai atunci când este clar că o evaluare separată a faptelor nu va duce la un rezultat diferit.

1.3. Corelați probele relevante cu faptul (faptele) material(e)

[\[Cuprins\]](#) [\[Listă de verificare\]](#)

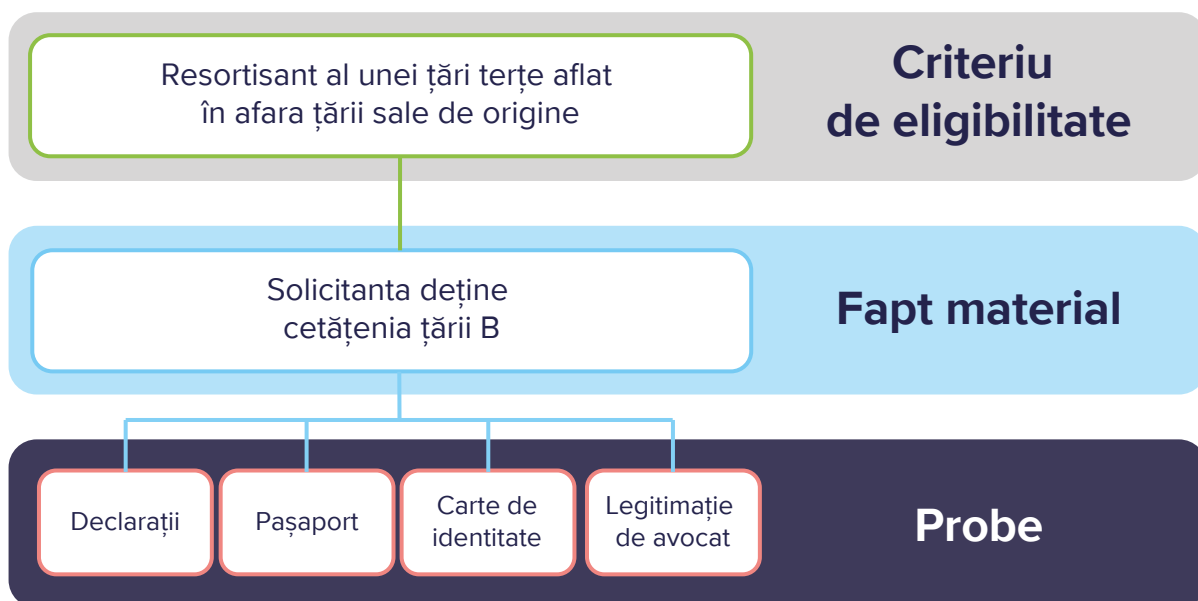
Figura 6. Corelarea probelor cu faptele materiale

După ce ați colectat toate probele disponibile și ați identificat faptele materiale, procesul de evaluare a probelor continuă cu corelarea probelor disponibile cu fiecare fapt material.

Identificarea faptelor materiale definește care fapte și circumstanțe ale cererii trebuie evaluate din perspectiva credibilității și, prin urmare, trebuie să fie susținute de probe. La fel cum faptul material trebuie corelat cu unul sau mai multe criterii de eligibilitate, și probele relevante trebuie corelate cu unul sau mai multe fapte materiale.

Figura 7. Corelați fiecare probă cu un fapt material – exemplu bazat pe cazul unei activiste din țara B

Când corelați probele cu fiecare fapt material trebuie să analizați toate probele disponibile, luând în considerare în mod corespunzător probele pe care solicitantul le consideră importante pentru cazul său. În multe cazuri, anumite tipuri de probe pot fi corelate cu mai multe fapte materiale. Probele pot susține în mod direct esența faptului material sau pot confirma circumstanțele care ar putea influența, de exemplu, riscul sau accesibilitatea protecției. Probele pot susține sau infirma faptul material.

În plus, atunci când corelați probele cu faptul (faptele) material(e) ar trebui să vedeți și ce probe lipsesc. Poate că este nevoie de mai multe detalii de la solicitant, este posibil să nu fie disponibile ITO despre un anumit eveniment sau să nu existe documente despre un incident sau un eveniment. În unele cazuri pot fi necesare investigații suplimentare, de exemplu, printr-un interviu suplimentar. Dacă probele nu sunt disponibile sau nu pot fi furnizate, analizați această absență a probelor în evaluarea credibilității, care este următorul pas al evaluării probelor. Deocamdată însă, în această etapă, nu trageți concluzii despre credibilitatea sau admiterea probelor. Secțiunea [2. „Pasul 2. Evaluarea credibilității”](#) din prezentul ghid detaliază modul în care puteți analiza probele care lipsesc în cadrul evaluării dumneavoastră.

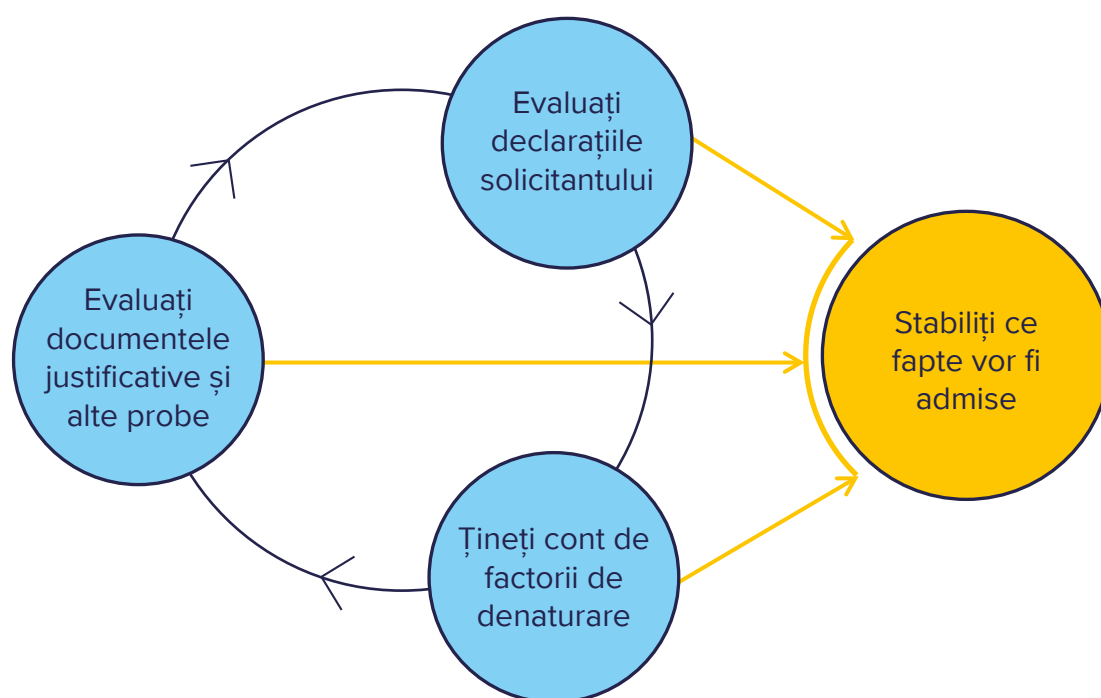
2. Pasul 2. Evaluarea credibilității

[\[Cuprins\]](#) [\[Listă de verificare\]](#)

Evaluarea credibilității este procesul de analiză a probelor prin utilizarea a diverse criterii pentru a stabili dacă un fapt material poate fi admis drept credibil.

Evaluarea credibilității include trei evaluări de bază care trebuie realizate într-un mod dinamic pentru a trage concluzii cu privire la faptele care pot fi admise.

Figura 8. Trei aspecte ale evaluării credibilității care conduc la concluzia privind faptele care trebuie admise

Evaluarea documentelor justificative și a altor probe (secțiunea [2.1. „Evaluati documentele justificative si alte probe”](#)), evaluarea declarațiilor solicitantului (secțiunea [2.2. „Evaluati declaratiile solicitantului in raport cu indicatorii credibilitatii”](#)) și luarea în considerare a factorilor care pot duce la denaturări (secțiunea [2.3. „Tineti cont de factorii individuali si circumstantiali care pot duce la denaturari”](#)) sunt prezentate mai jos ca trei secțiuni succesive separate, în scopuri narrative.

Ordinea în care sunt prezentate nu reflectă totuși o ordine a importanței sau ordinea în care este efectuată evaluarea. În practică, toate aceste etape se desfășoară simultan. Astfel, în timp ce evaluați declarațiile solicitantului, trebuie să luați în considerare și factorii care pot duce la denaturări, precum și rezultatele evaluării documentelor justificative și a altor probe. Având în vedere toate aceste evaluări și factori, precum și principiul prezumției de nevinovăție, veți putea determina care fapte materiale trebuie să fie admise, respectiv respinse (secțiunea [2.4. „Stabiliti daca un fapt material este admis sau respins”](#)).

2.1. Evaluați documentele justificative și alte probe

2.1.1. Criterii de evaluare

Examinarea forței probante a documentelor justificative și a altor probe implică o examinare a relevanței și a fiabilității acestora (prezenta secțiune nu acoperă declarațiile solicitantului sau ITO disponibile).

(a) Relevanța

[\[Cuprins\]](#) [\[Listă de verificare\]](#)

Relevanța arată dacă proba are legătură cu un anumit fapt material. Cu cât legătura dintre probă și faptul material este mai puternică, cu atât este mai mare relevanța probei. Relevanța trebuie clarificată împreună cu solicitantul.

O probă poate fi corelată cu fapte materiale diferite și relevanța sa poate fi diferită pentru fiecare dintre acestea. Prin urmare, evaluarea relevanței probelor trebuie realizată de la zero pentru fiecare fapt material.

(b) Fiabilitatea

[\[Cuprins\]](#) [\[Listă de verificare\]](#)

Fiabilitatea se referă la posibilitatea ca susținerea faptului material să se bazeze pe proba care conține informații relevante pentru acesta și la măsura în care se poate întâmpla acest lucru. Cu alte cuvinte, trebuie să verificați măsura în care proba poate susține faptul (faptele) material(e) la care se referă.

Fiabilitatea probelor examinate se va baza pe criteriile explicate mai jos.

Existența/uzul

[\[Cuprins\]](#) [\[Listă de verificare\]](#)

Uzul se referă la posibilitatea ca tipul respectiv de document justificativ sau o altă probă să existe sau la posibilitatea ca acestea să fi fost emise de autorul lor ținând cont de momentul, locul și circumstanțele menționate de solicitant. Evaluarea uzului se face pe baza ITO sau a altor informații disponibile.

Exemplu de evaluare a existenței/uzului probelor

Administrația dumneavoastră are la dispoziție ITO fiabile și actualizate care menționează că organizația clandestină A nu a emis niciodată legitimații de membru din motive de securitate și continuă această practică. Dacă solicitantul depune o legitimație de membru al (presupusei) organizații A, dar nu oferă nicio explicație satisfăcătoare cu privire la modul în care i-a fost eliberată, aveți motive temeinice să considerați că respectiva legitimație nu are forță probantă, deoarece proba în cauză nu ar fi putut fi emisă de organizația A.

Conținutul

[\[Cuprins\]](#) [\[Listă de verificare\]](#)

Trebuie evaluate următoarele elemente.

- Documentul justificativ/o altă probă conține contradicții cu privire la conținut?
- Documentul este precis? Precizia se referă la nivelul de detaliere relevant pentru un anumit fapt material.
- Documentul acoperă elementele esențiale ale faptului material sau numai unele periferice?
- Informațiile provin dintr-o sursă directă sau reprezintă o reluare a declarațiilor solicitantului? De exemplu, forța probantă a unei mărturii va fi mai mare dacă autorul a fost martor direct la ceea ce se certifică. Forța probantă va fi mai mică dacă autorul doar relatează ceea ce i-a spus solicitantul, fără să existe vreo investigație specifică care să verifice dacă mărturia atestă un eveniment real.
- Documentul contrazice informațiile disponibile, inclusiv ITO? Este în concordanță cu alte probe disponibile în cerere?

Natura

[\[Cuprins\]](#) [\[Listă de verificare\]](#)

Natura documentului justificativ sau a altei probe se referă la prezentarea probei în original sau în copie. În mod normal, exemplarele originale au o valoare mai mare în cadrul evaluării. Cu toate acestea, rețineți că este posibil ca solicitanții să nu fie în măsură să obțină documentul original și că unele documente nu pot fi obținute în general în forma lor originală. De exemplu, unele documente originale emise de autorități sunt păstrate de acestea și nu sunt distribuite în original titularilor. Faptul că un solicitant prezintă un astfel de document în original poate ridica semne de întrebare cu privire la modul în care documentul a ajuns în posesia solicitantului.

Autorul

[\[Cuprins\]](#) [\[Listă de verificare\]](#)

Trebuie să aflați cine este autorul, în ce calitate a redactat documentul și dacă este obiectiv.

Forma

[\[Cuprins\]](#) [\[Listă de verificare\]](#)

Forma documentului justificativ sau a altei probe se referă la componentele sale formale și la modul în care aceste componente sunt structurate și prezentate, precum și la starea documentului și la posibila deteriorare sau la posibile indicii că s-au făcut modificări. Forma unui document este relevantă pentru evaluarea autenticității, a fiabilității sau a caracterului său autentic. Forma este deosebit de importantă la documentele cu caracter oficial, deoarece se poate aștepta ca astfel de documente să prezinte elemente formale pentru a identifica semnatarul și instituția în numele căreia este emis documentul, de exemplu, un atestat din partea președintelui unui partid, cu antet, semnătură, ștampilă etc.

Fiți precauți atunci când trageți o concluzie cu privire la autenticitate doar pe baza formei documentului, deoarece în unele țări nu există o formă standardizată pentru anumite tipuri de documente sau administrațiile pot fi prea slabe pentru a impune un format standardizat pe întregul teritoriu. Forma poate diferi și în funcție de momentul în care a fost emis documentul, precum și de emitentul acestuia.

2.1.2. Autentificarea documentelor

[\[Cuprins\]](#) [\[Listă de verificare\]](#)

Domeniul de aplicare al acestei secțiuni

Prezenta secțiune își propune să ofere câteva principii generale, informații și orientări cu privire la autentificarea documentelor, care să vă ajute la evaluarea probelor. Subiectul autentificării include multe aspecte suplimentare care nu sunt acoperite în prezentul ghid practic.

Autentificarea reprezintă procedura cea mai concludentă de examinare a formei și a forței probante a unui document. În accepțiunea comună, „a autentifica [un obiect] înseamnă a dovedi sau a confirma că este adevărat” ⁽⁹⁴⁾, „a declara în mod oficial că este autentic în urma examinării” ⁽⁹⁵⁾. Autentificarea implică faptul că dețineți instrumentele sau sunteți în măsură să ajungeți la o concluzie pozitivă sau negativă cu privire la caracterul autentic al probei prezentate. În calitate de responsabil de caz, puteți avea diferite opțiuni la dispoziție, în funcție de practica națională.

- Puteți apela la expertiza unor **servicii specializate**, cum ar fi poliția sau un serviciu intern al cărui personal a fost special instruit și are acces la materiale științifice specifice pentru autentificarea documentelor sau depistarea fraudelor. Astfel de servicii au capacitatea de a analiza, de exemplu, calitatea caracteristicilor inerente ale documentului, cum ar fi calitatea hârtiei, cerneala folosită, indiciile de falsificare din ștampile, filigrane, legături etc.

⁽⁹⁴⁾ Collins, *Collins English Dictionary online*, [authenticate](#), 2023 (traducere din engleză).

⁽⁹⁵⁾ Collins, *Collins English Dictionary online*, [authenticate](#), 2023 (traducere din engleză).

Aceasta este considerată a fi cea mai temeinică autentificare.

- Puteți folosi un specimen al documentului în cauză sau probe care pot fi disponibile în **baze de date** (interne) specifice pentru a compara documentul prezentat cu specimenul existent.

Mai jos găsiți exemple de baze de date online disponibile public despre pașapoarte și alte documente oficiale emise de țări din întreaga lume.

- [Registrul public online al documentelor autentice de identitate și de călătorie \(PRADO\)](#) este o bază de date cu specimene de documente de identitate și de călătorie pusă la dispoziția publicului de către Consiliul Uniunii Europene.
- „[EdisonTD](#)” este o bază de date dezvoltată de autoritățile neerlandeze în cooperare cu autoritățile din Australia, Canada, Emiratele Arabe Unite, Statele Unite ale Americii și Organizația Internațională de Poliție Criminală (INTERPOL). O parte a bazei de date este publică.

Alte baze de date au acces restricționat, dar administrația dumneavoastră poate avea acces la ele sau poate fi în măsură să obțină acces.

- [Intranet documente false și autentice on-line \(iFADO\)](#) este un portal al Secretariatului General al Consiliului UE și conține informații suplimentare față de PRADO. Cuprinde și informații din alte baze de date, cum ar fi sistemul de informații privind documentele de stare civilă.
- Sistemul de informații privind documentele de stare civilă (DISCS) este un

„sistem de referință bazat pe web dezvoltat de autoritățile din Țările de Jos, Canada, Australia, Emiratele Arabe Unite-Dubai, Danemarca și Norvegia (Centrul Norvegian de Identificare a Documentelor) [⁽⁹⁶⁾]. DISCS își propune să sprijine verificarea documentelor străine și naționale care conțin informații despre [...] identitatea, cetățenia, precum și alte aspecte referitoare la titularul documentului”. ⁽⁹⁷⁾

- Dacă aveți dubii cu privire la autenticitatea unui document oficial care arată ca un document autentic (cum ar fi un pașaport), puteți găsi informații și în Sistemul de informații Schengen, care conține și date despre documente necomplete furate.
- Puteți apela și la **cercetarea ITO** specifice. Deși bazele de date menționate mai sus pot fi utile în ceea ce privește documentele oficiale emise de stat, este mai puțin probabil să furnizeze specimene de alte tipuri de documente emise, de exemplu, de organizații nestatale. În astfel de cazuri, cercetarea ITO specifice vă poate oferi informații utile (specimene de legitimații de membru, atestate, insigne).
- Căutați semnele evidente de falsificare sau modificare pe care le puteți identifica singuri, fără asistență specializată.

⁽⁹⁶⁾ Vezi [site-ul Centrului Norvegian de Identificare a Documentelor](#) și secțiunea sa specifică referitoare la [Baze de date de referință](#).

⁽⁹⁷⁾ Vezi secțiunea [Baze de date de referință](#) de pe site-ul Centrului Norvegian de Identificare a Documentelor și secțiunea [Bază de date de documente](#) a Centrului Național Danez de Identificare a Documentelor.

Puteți observa, de exemplu, că o fotografie a fost lipită cu bandă adezivă pe un document, că o legitimație nu este realizată dintr-o singură bucată de carton laminat, ci din două cartoane care au fost lipite și apoi laminate împreună, că semnătura titularului unei legitimații – care se pretinde a fi solicitantul – nu corespunde cu semnătura solicitantului al cărui caz îl tratați (pe baza diferitelor formulare care au fost semnate de solicitant în timpul procedurii de azil), că există greșeli flagrante în *motto*-ul organizației din antetul documentului oficial etc.

Rețineți că, atunci când o probă prezintă semne de falsificare sau modificare (cum ar fi o pagină lipsă dintr-un pașaport autentic), falsificarea sau modificarea se face cu un anumit scop, care poate sau nu să conștie în susținerea cererii de azil. Ar trebui să clarificați acest lucru cu solicitantul.

Autentificarea poate fi dificilă și nu este posibilă în toate cazurile. Imposibilitatea sau dificultatea efectuării unei autentificări oficiale se poate datora, de exemplu, următoarelor motive:

- Costul autentificării de către experți.
- Provocările tehnice, care nu permit o concluzie clară cu privire la caracterul autentic al probei. Acest lucru este valabil în special atunci când proba este furnizată în copie.
- Indisponibilitatea unui specimen al documentului sau a instrumentelor relevante pentru autentificarea acestuia.
- Interdicția de a obține informații relevante de la sursă deoarece sursa probei este agentul de persecuție sau de vătămare gravă.
- Circulația simultană a unor versiuni diferite ale aceluiași tip de document din cauza lipsei unei administrări centralizate și/sau a procedurilor uniforme de eliberare a respectivelor documente.
- Nivelul ridicat de corupție din țara emitentă, unde documentele falsificate sunt un lucru obișnuit, ca și documentele autentice obținute prin corupție, fiind emise totodată și documente autentice atât ca formă, cât și ca conținut.

Imposibilitatea sau dificultatea autentificării unui document nu poate justifica renunțarea la evaluarea acestuia. Indiferent dacă probele furnizate sunt sau nu autentice trebuie să stabiliți forța lor probantă în raport cu faptul material examinat ⁽⁹⁸⁾. Celelalte criterii (existența/uzul tipului de document, conținutul, forma, natura, autorul) vă vor ajuta în această evaluare ⁽⁹⁹⁾.

Autentificarea ar trebui realizată în anumite circumstanțe ⁽¹⁰⁰⁾, și anume atunci când autorul probei este de încredere și respectiva autentificare este fezabilă în practică, accesibilă și poate avea un impact asupra evaluării faptului material.

Rețineți că atunci când efectuați evaluarea pe baza criteriilor prezentate mai sus și întreprindeți orice demers în acest scop (de exemplu, pentru autentificarea unui document) este foarte important să vă asigurați în orice moment că este respectat principiul confidențialității [vezi secțiunea „[Principii directoare, litera \(e\) Confidențialitatea](#)”].

⁽⁹⁸⁾ CJUE, Hotărârea din 10 iunie 2021 în cauza [LH/Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid](#), C-921/19, EU:C:2021:478, punctele 42-44 și 61. Rezumat disponibil în [Baza de date cu jurisprudență a EUAA](#).

⁽⁹⁹⁾ Pentru un exemplu concret de evaluare a unui certificat de naștere, vezi CEDO, Hotărârea din 7 ianuarie 2014 în cauza [A.A./Elveția](#), nr. 58802/12, ECLI:CE:ECHR:2014:0107JUD005880212, punctele 61-63.

⁽¹⁰⁰⁾ CEDO, Hotărârea din 2 octombrie 2012 în cauza [Singh și alții/Belgia](#), nr. 33210/11, ECLI:CE:ECHR:2012:1002JUD003321011, punctele 100-105 (disponibilă doar în limba franceză). Rezumat disponibil în [Baza de date cu jurisprudență a EUAA](#).

2.1.3. Stabilirea „ponderii” constatărilor privind credibilitatea probelor

[[Cuprins](#)] [[Listă de verificare](#)]

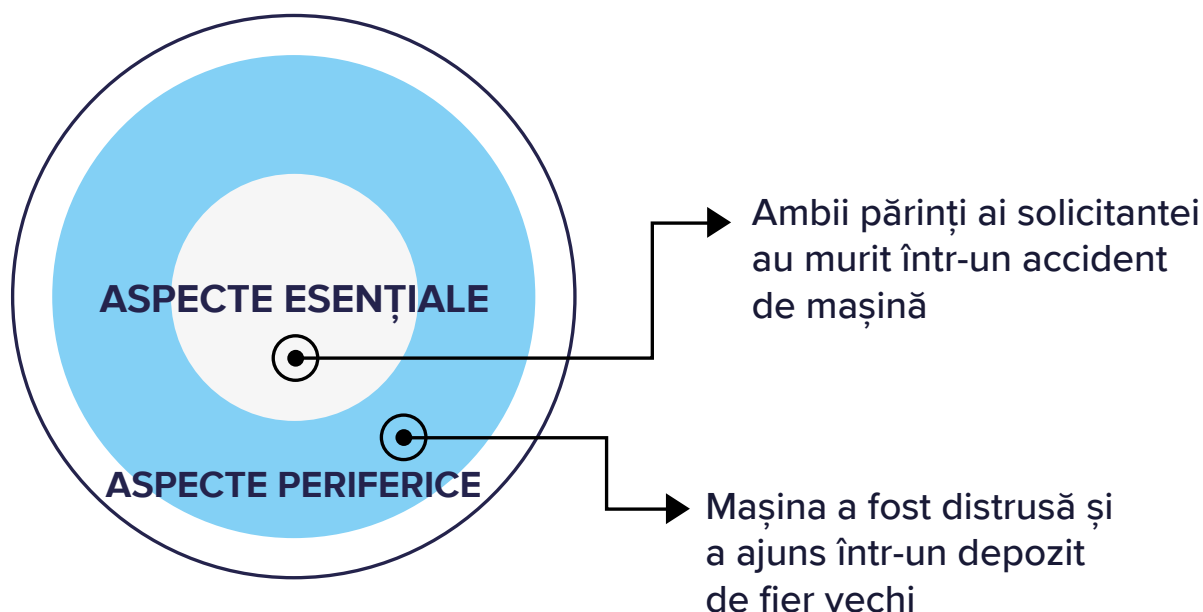
Principiile de mai jos vă vor ajuta să atribuiți o pondere constatărilor cu privire la credibilitate pe care le-ați făcut prin aplicarea criteriilor de evaluare de mai sus.

- În cazul în care nu sunt îndeplinite toate criteriile de fiabilitate, o probă poate avea o anumită pondere în evaluarea credibilității. Dacă sunt îndeplinite toate criteriile de fiabilitate, de pildă, dar solicitantul a depus doar o copie a documentului, această probă are totuși o anumită pondere de forță probantă, care trebuie evaluată împreună cu constatările privind credibilitatea legate de declarații, de exemplu (vezi secțiunea [2.4.1. „Evaluati constatările cu privire la credibilitatea tuturor probelor legate de un fapt material”](#)). Acest lucru este cu atât mai valabil dacă solicitantul oferă o explicație rezonabilă cu privire la motivul pentru care nu a putut prezenta documentul original.
- Atunci când luați în considerare relevanța probelor rețineți că probele care sunt legate de esența faptului material au o pondere mai mare decât probele care nu sunt legate de esența faptului material și, prin urmare, sunt periferice. Admiterea unui fapt material ar trebui, în general, să se bazeze doar pe credibilitatea elementelor esențiale. Dacă elementele periferice nu sunt considerate credibile, semnificația lor limitată nu poate afecta fundamentul faptului material atât timp cât acesta se bazează, în continuare, pe elemente esențiale credibile.

Exemplu de probe legate de un element periferic al faptului material: [Cazul unei tinere din țara C](#)

- Proba analizată este fotografia unei mașini aflate într-un depozit de fier vechi. Această probă se referă la un element periferic al relatării, legat de accidentul de mașină în care au murit părinții solicitantei. Nu se referă la circumstanțele centrale ale morții lor și nici nu susține evenimentul reprezentat de decesul părinților, ci un eveniment care s-a produs după presupusul accident mortal. Un astfel de document justificativ va avea o pondere redusă în evaluarea faptului material.
- În mod similar, orice declarație inconsecventă cu privire la elemente periferice, cum ar fi locația exactă a depozitului de fier vechi sau denumirea acestuia, nu vor afecta credibilitatea faptului material dacă probele – aici, declarațiile solicitantei – referitoare la elementele esențiale ale faptului material îndeplinesc criteriile de credibilitate (vezi secțiunea [2.2. „Evaluati declarațiile solicitantului în raport cu indicatorii credibilității”](#)).

Figura 9. Aspectele esențiale și aspectele periferice ale unui fapt material – exemplu bazat pe cazul unei tinere din țara C

- Constatările negative minore în legătură cu unul sau mai multe criterii nu anulează fiabilitatea generală a probelor. În general, prezența mai multor constatări negative minore nu înseamnă că probele nu susțin faptul material sau îl infirmă, chiar dacă pot genera unele îndoeli cu privire la fiabilitatea probelor. Câteva constatări negative minore cu privire la credibilitate nu echivalează, în general, cu o constatare negativă majoră.
- După cum se detaliază la pasul 1 [vezi secțiunea [1.1.1. „Aplicați obligația de a coopera \(sarcina probei\)”](#)], atunci când analizați toate probele legate de faptul material este posibil să fi constatat că lipsesc probe. Dacă, în circumstanțe specifice, se poate aștepta în mod rezonabil ca solicitantul să furnizeze anumite probe și v-ați îndeplinit obligația de a investiga, informațiile lipsă sau incomplete pot primi o anumită pondere care va fi luată în considerare în procesul de evaluare atunci când stabiliți dacă faptul material este admis sau respins (vezi secțiunea [2.4.1. „Evaluati constatările cu privire la credibilitatea tuturor probelor legate de un fapt material”](#)).
- Atunci când evaluați modul în care o constatare negativă poate afecta fiabilitatea probelor, analizați dacă solicitantul a avut posibilitatea de a oferi o explicație cu privire la constatarea respectivă și dacă explicația oferită poate afecta evaluarea fiabilității probelor.
- Atunci când evaluați forța probantă a probelor, țineți cont de toți factorii individuali și circumstanțiali relevanți care pot duce la denaturări (vezi secțiunea [2.3. „Țineți cont de factorii individuali și circumstanțiali care pot duce la denaturări”](#)).

Exemplu de analiză a documentelor justificative (rechizitoriu) în [cazul unei activiste din țara B](#)

- **Relevanța.** Rechizitoriul depus este relevant, întrucât solicitanta îl raportează la urmărirea penală al cărei subiect pretinde că este și pe care o corelează cu activitățile sale de apărare a drepturilor omului. Proba este relevantă pentru un fapt material al cererii ei.
- **Existența/uzul.** Se confirmă că în situații similare sunt emise rechizitorii de către Ministerul Justiției.
- **Conținutul.** Rechizitoriul se referă la infracțiunea de opunere de rezistență față de autorități, dar menționează un articol din Codul Penal care nu are legătură cu infracțiunea respectivă.
- **Forma.** Rechizitoriul depus are un antet cu aspect oficial. Pe baza ITO disponibile și actualizate, administrațiile Ministerului Justiției din țara B sunt bine dotate și organizate și au proceduri oficiale bine definite. Cu toate acestea, modul în care apare emblema Ministerului Justiției în colțul din stânga sus al documentului nu corespunde specimenelor de documente similare. Documentul este semnat, dar numele semnatarului și ștampila sunt aproape ilizibile.
- **Natura.** Rechizitoriul a fost depus în copie. Originalul a fost lăsat în țara B, potrivit solicitantei, care menționează că întâmpină dificultăți cu trimiterea acestuia, din motive de securitate.
- **Autorul.** Presupusul autor este Ministerul Justiției, dar, pe baza constatărilor de mai sus cu privire la forma documentului, nu puteți identifica în mod clar semnatarul sau biroul care a emis documentul. Puteți avea o îndoială legitimă cu privire la autorul real al documentului.
- **Concluzia.** Pe baza tuturor acestor criterii, documentul conține mai multe trăsături care vă pot determina să îl considerați insuficient de probant în sine în raport cu faptul material analizat. Într-adevăr, chiar dacă solicitanta a oferit o explicație satisfăcătoare cu privire la motivul pentru care a depus doar o copie, forța probantă este subminată de faptul că ați identificat mai multe vicii de formă și de conținut. Ar trebui să evaluați dacă există explicații rezonabile pentru aceste vicii și să îi permiteți solicitantei să furnizeze o astfel de explicație (de exemplu, s-a modificat recent emblema, copia este de proastă calitate din cauza mijloacelor inadecvate). În orice caz, documentul ar trebui luat în considerare împreună cu toate celelalte probe legate de faptul material, inclusiv cu declarațiile solicitantei, înainte de a ajunge la orice concluzie asupra faptului material ca atare.

Următoarele secțiuni acoperă caracteristicile specifice ale mai multor tipuri de probe care sunt prezentate frecvent și aspectele specifice de luat în considerare la evaluarea acestora.

2.1.4. Tipuri specifice de documente

(a) Probe medicale și psihologice

[\[Cuprins\]](#) [\[Listă de verificare\]](#)

Un tip foarte specific de probe sunt probele medicale sau psihologice (vezi pasul 1, secțiunea [1.1.2 litera \(k\) „Rapoarte medicale, psihiatrice și psihologice”](#), despre modul în care probele medicale pot afecta examinarea).

Pentru a stabili forța probantă a documentelor medicale sau psihologice se aplică, de asemenea, toate criteriile de mai sus. Există totuși un mod specific de aplicare a acestor criterii în cazul probelor medicale.

Rapoartele medicale sau psihologice trebuie să includă specializarea expertului medical și examinarea care a fost efectuată, pentru a permite o evaluare independentă a fiabilității documentului.

Trebuie să fiți atenți la conținutul raportului medical pentru a vedea dacă a fost întocmit într-un mod precis și profesionist.

Rețineți că medicii și psihiatrii independenți își efectuează examinările în funcție de obiective medicale, nu în contextul unei cereri de protecție internațională (fie că ar fi vorba de susținerea sau invalidarea acesteia). Prin urmare, cadrele medicale independente pot să nu își scrie observațiile în așa fel încât să fie utile pentru o cerere de azil sau chiar pot refuza cu totul să elibereze certificate în alte scopuri decât cele medicale. Pentru a rezolva problema, autoritățile decizionale pot contracta sau încheia acorduri cu experți medicali care sunt instruiți și/sau certificați de o instanță și înțeleg procedura de azil, în conformitate cu practica națională relevantă. Acești experți pot elabora rapoarte medico-legale sau alte certificate care pot fi considerate probe științifice valoroase.

În cazul în care nu puteți recurge la expertiza unui medic sau expert medical din administrația dumneavoastră va trebui să examinați forța probantă a raportului medical pe baza indicatorilor aplicabili documentelor justificative în general. În plus, următoarele puncte ar putea oferi indicații suplimentare cu privire la forța probantă a unui document medical.

- Raportul medical menționează numărul și data examinării, tipul examinării efectuate și concluziile medicale aferente.
- Se referă la o singură examinare sau la mai multe, oferind o imagine de ansamblu orizontală.
- Se întemeiază în mod proporțional pe elemente care au la bază declarațiile pacientului și elemente de observație medicală/psihologică.
- Face trimiteri la standardele prevăzute în Protocolul de la Istanbul în cazul în care există acuzații sau semne de tortură.
- Expertiza medicală/psihologică și avizul expertului nu ar trebui să tragă concluzii cu privire la credibilitatea declarațiilor solicitantului privind presupusele incidente de vătămare (vătămări) trecute sau evenimentele curente, nici la eligibilitatea solicitantului pentru protecție internațională.

Rețineți punctele de mai jos.

- Observațiile medicale sau psihologice nu pot confirma în sine circumstanțele în care s-a produs vătămarea, traumatismul sau simptomul, dar pot oferi un indiciu (solid) care să clarifice dacă leziunile, traumatismele sau simptomele sunt în concordanță cu relele tratamente declarate și cu reperele temporale precizate de solicitant.
- Prezentarea de probe medicale și psihologice poate servi, cu deosebire, unor diverse scopuri. Printre acestea se numără susținerea realității faptelor materiale în sine, indicarea unor aspecte ale situației personale care pot expune solicitantul unui risc crescut de persecuție sau vătămare, indicarea vulnerabilității și nevoilor speciale sau necesitatea de a ține seama de posibili factori de denaturare la colectarea probelor și evaluarea credibilității. Ar trebui să identificați diferitele roluri potențiale pe care le poate îndeplini raportul medical transmis în examinarea cererii solicitantului.
- Scopul examinării forței probante a raportului medical este de a aprecia dacă și în ce măsură raportul susține faptul material, circumstanța sau riscul la care se referă, în cadrul examinării cererii de protecție internațională. Nu uitați că nu trebuie să emiteți judecăți medicale sau opinii proprii privind tratamentul prescris de un medic. În mod similar, un medic nu trebuie să emită judecăți cu privire la necesitatea protecției internaționale ⁽¹⁰¹⁾.
- În cazul în care solicitantul furnizează un raport medical cu privire la o afecțiune care poate evolua în prezent, data (datele) ultimei (ultimelor) examinări este (sunt) importantă (importante). Un raport actualizat poate descrie mai bine situația actuală, în timp ce un raport învechit poate oferi indicații despre situația din trecut, dar ridică întrebări cu privire la starea și/sau capacitățile actuale ale solicitantului. Deși este posibil ca acest lucru să nu afecteze forța probantă a raportului în raport cu evenimente trecute, actualitatea sa poate fi semnificativă în evaluarea aspectelor situației personale care influențează evaluarea credibilității sau a riscului.

Exemplu de evaluare a unui certificat medical: [Cazul unui tânăr din țara A](#)

Solicitantul a adus un certificat emis de un medic ortoped. Aplicarea criteriilor generale de evaluare a documentelor justificative, a altor probe și a probelor medicale în cazul acestui certificat ar putea produce următoarea analiză.

- **Relevanța.** Proba este relevantă, deoarece conține posibile indicii ale unor aspecte relevante ale situației personale, care pot influența evaluarea riscului în legătură cu condițiile de securitate din țara A.
- **Existența/uzul.** Nu există indicii că acest tip de document nu ar fi unul eliberat în mod obișnuit de un medic ortoped în circumstanțe similare.
- **Forma.** Certificatul a fost redactat pe un formular oficial al cabinetului medical. Conține un antet oficial, cu toate informațiile referitoare la medic (nume, adresă, număr de telefon și număr de fax), data emiterii documentului, numele autorului, precum și calitatea în care acționează medicul și o semnătură cu o parafă oficială. Parafa conține numele autorului.

⁽¹⁰¹⁾ Un raport medical și modul de elaborare a acestuia nu pot aduce atingere drepturilor fundamentale legate de cerere. Vezi secțiunea [1.1.2 litera \(n\)](#) „Probe care încalcă drepturile fundamentale ale solicitantului”.

- **Natura.** Documentul este depus în original și prezintă toate caracteristicile unui original, semnătura și parafa fiind aplicate cu cerneală albastră; documentul nu este fotocopiat.
- **Autorul.** Autorul este medic ortoped și este identificat clar ca atare.
- **Conținutul.** Certificatul oferă informații relevante cu privire la metodologia urmată de medic, care a fost consultat de două ori pentru problemele grave ale pacientului legate de durerile severe la picioare. Concluziile se bazează în principal pe observații medicale recente, inclusiv pe radiografii și diverse alte investigații conexe. Certificatul nu face trimitere la Protocolul de la Istanbul, dar constată o afecțiune care nu putea fi cauzată decât de provocarea unui traumatism extern sever. De asemenea, medicul prescrie o serie de ședințe de fizioterapie și tratament medical pentru durerile severe. În certificat se menționează că trebuie administrat acest tratament înainte de a lua în considerare o intervenție chirurgicală riscantă. Certificatul a fost prezentat în timpul interviului personal și este datat cu două săptămâni înainte de audierea solicitantului.
- **Concluzie.** Având în vedere îndeplinirea generală a criteriilor de evaluare, documentul susține faptul că solicitantul a fost supus unor rele tratamente severe și suferă de dureri mari la picioare și de dificultăți la mers.

(b) Informații generale furnizate de solicitant

[\[Cuprins\]](#) [\[Listă de verificare\]](#)

Când solicitantul furnizează informații generale care susțin fapte materiale ale cererii sale (cum ar fi, de exemplu, articole de presă sau de pe web legate de acțiunile întreprinse de autorități împotriva partidului politic de opoziție în cadrul căruia solicitantul pretinde că este activ), trebuie să examinați probele respective cu atenție. Aplicați principiile generale pe care le-ați aplica pentru ITO. În special, verificați fiabilitatea, obiectivitatea, acuratețea, trasabilitatea și relevanța sursei. În plus, probele depuse trebuie să fie actualizate sau, dacă urmăresc să susțină evenimente trecute, ar trebui să fie contemporane cu acele evenimente sau să aibă legătură cu faptele dintr-o perspectivă istorică. În funcție de situație, informațiile furnizate de solicitant ar putea necesita o cercetare suplimentară despre ITO pe care s-o realizați dumneavoastră, dacă nu sunt disponibile ITO pe această temă, astfel încât să puteți recurge la alte surse de informații și să obțineți cea mai echilibrată și cuprinzătoare imagine asupra situației. Pentru mai multe informații, consultați Ghidul practic al EUAA privind acest subiect ⁽¹⁰²⁾.

(c) Conținut cules din rețele sociale

[\[Cuprins\]](#) [\[Listă de verificare\]](#)

Criteriile de mai sus pentru evaluarea documentelor și a altor probe sunt aplicabile și conținutului cules din rețele sociale. Pe lângă acestea, rețineți următoarele:

⁽¹⁰²⁾ EASO, [Ghid practic referitor la utilizarea informațiilor privind țara de origine de către responsabili de caz pentru examinarea cererilor de azil](#), decembrie 2020, p. 13-17.

„De cele mai multe ori, conținutul disponibil pe conturile de pe platformele de comunicare socială nu este supus aceluiași proces riguros de cercetare și redactare precum cel din mass-media sau din alte surse [de ITO] consacrate. Prin urmare, crește și probabilitatea ca acest conținut să fie inexact, părtinitor, să inducă intenționat în eroare sau să fie dubios. În plus, conținutul este adesea generat de utilizatori [...]. Când se evaluează informațiile obținute prin intermediul conturilor de pe platformele de comunicare socială, trebuie acordată o atenție deosebită identificării sursei și verificării încrucișate a conținutului” ⁽¹⁰³⁾.

Rețineți că identitatea autorului postării și conturile private de pe rețelele sociale pot fi compromise foarte ușor, chiar mai ușor decât alte probe.

Informațiile de pe rețelele sociale pot fi modificate cu ușurință. În cazul în care o postare pe internet a fost scrisă chiar de solicitant, acesta are, în general, dreptul de a modifica conținutul și nivelul de vizibilitate sau chiar de a șterge postarea. Prin urmare, este posibil, de exemplu, ca o astfel de postare să fi fost disponibilă la un moment dat (chiar și pentru o perioadă scurtă de timp), dar să nu mai existe online sau să existe, dar nu cu același conținut, înainte de sau în orice etapă a procedurii de examinare.

- Dacă intenționați să utilizați probe pe care le-ați găsit pe rețelele sociale, puteți lua în calcul imprimarea lor sau salvarea în format electronic, de exemplu, sub forma unei capturi de ecran, pentru a evita pierderea informațiilor în cazul în care postările sunt modificate sau șterse pe parcursul procedurii. Fișierul (fie imprimat, fie salvat în format electronic) ar trebui să menționeze data la care a fost accesată informația, pentru a o putea compara cu versiunile anterioare sau ulterioare.
- Dacă solicitantul vă prezintă o versiune imprimată a unei pagini de internet pentru a susține un fapt material legat de postarea în cauză (sau de vizibilitatea acesteia), poate fi necesar să verificați dacă respectivul conținut este încă disponibil public pe internet. Dacă nu mai este disponibil public pe internet, ar putea fi oportun să verificați motivele pentru care această postare ar mai fi relevantă ca probă a unui fapt material sau modul în care poate susține în continuare existența unui risc la repatriere. Rețineți că postările pe internet lasă o amprentă digitală și că ștergerea unei postări de către solicitant nu înseamnă că postarea în cauză nu poate fi recuperată. Vezi și secțiunea [3.3.2 litera \(d\) „Indicatori de risc legați de motivele agenților de a întreprinde acțiuni care ar putea constitui persecuție sau vătămare gravă”](#).

(d) Mărturii

[\[Cuprins\]](#) [\[Listă de verificare\]](#)

Mărturiile pot proveni din multe surse: solicitantul poate aduce martori sau mărturii care să-i susțină cererea, însă și organizațiile societății civile oferă adesea mărturii scrise, iar mărturiile pot fi furnizate și la solicitarea autorității decizionale.

Forța probantă a unei mărturii se examinează în conformitate cu criteriile generale de evaluare. Atunci când evaluați mărturii trebuie să acordați o atenție deosebită fiabilității

⁽¹⁰³⁾ EASO, [Ghid practic referitor la utilizarea informațiilor privind țara de origine de către responsabilii de caz pentru examinarea cererilor de azil](#), decembrie 2020, p. 56.

acestora, care este, printre altele, determinată de capacitatea persoanei care depune mărturie și de modul în care informațiile au ajuns la cunoștința acesteia: mărturie directă, respectiv indirectă. Atunci când evaluați mărturiile luați în considerare și situația personală a martorului (dacă și el a fost traumatizat, dacă are legături speciale cu solicitantul etc.), precum și contextul în care a fost obținută mărturia ⁽¹⁰⁴⁾.

2.2. Evaluați declarațiile solicitantului în raport cu indicatorii credibilității

[\[Cuprins\]](#) [\[Listă de verificare\]](#)

Declarațiile sunt uneori singurele probe pe care le pot furniza solicitanții. Indicatorii credibilității sunt instrumente de evaluare a credibilității declarațiilor într-o manieră individuală, imparțială și obiectivă.

În practică, indicatorii credibilității evaluează nivelul de detaliere și specificitatea, coerența, consecvența și plauzibilitatea afirmațiilor, precum și coerența dintre declarații și ITO/ documentele justificative sau alte probe care sunt legate de fiecare fapt material.

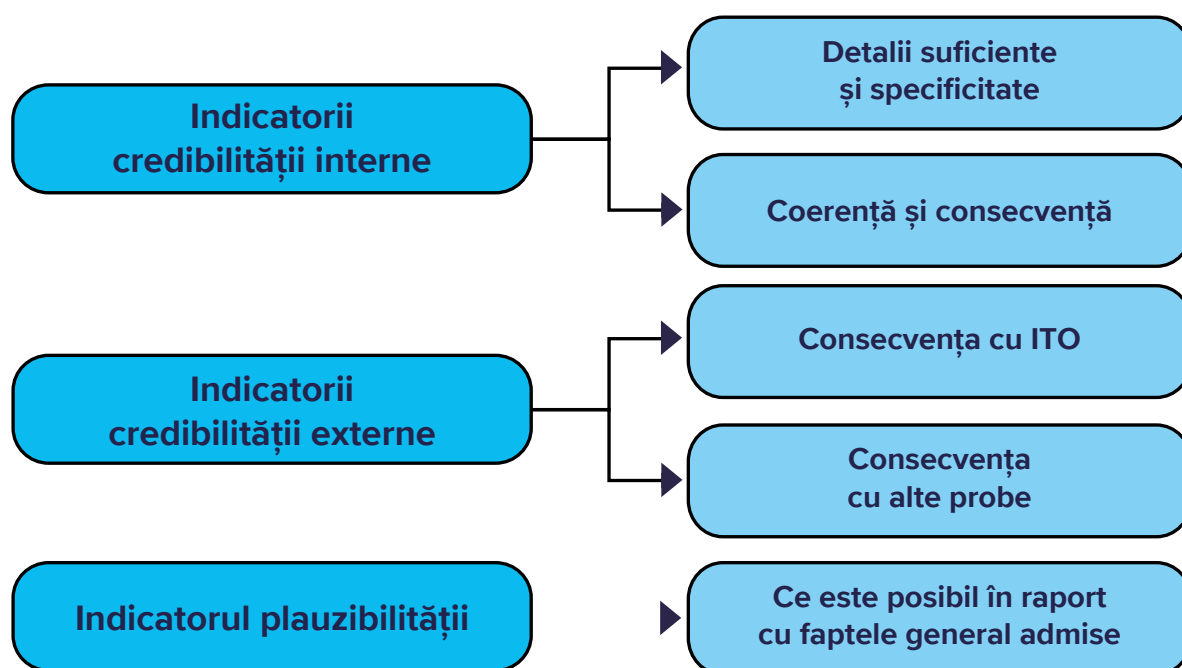
Articolul 4 alineatul (5) litera (c) din DCPI (reformare) asigură cadrul de bază pentru indicatorii credibilității: „declarațiile solicitantului sunt considerate coerente și plauzibile și nu sunt contrazise de informații generale și specifice cunoscute, relevante pentru cererea sa”, care trebuie să fie aplicați întotdeauna în conformitate cu Carta drepturilor fundamentale a UE ⁽¹⁰⁵⁾.

Indicatorii pot fi grupați în trei categorii: ai credibilității interne, ai credibilității externe și ai plauzibilității.

⁽¹⁰⁴⁾ Vezi și UNHCR, [Beyond Proof, Credibility Assessment in EU Asylum Systems : Full Report \(Dincolo de dovezi, evaluarea credibilității în sistemele de azil din UE: Raport integral\)](#), mai 2013, capitolul 5, secțiunea 4.

⁽¹⁰⁵⁾ Chestiunea indicatorilor credibilității a continuat să se dezvolte în jurisprudență; pentru mai multe informații, vezi EUAA, [Evidence and credibility in the context of the Common European Asylum System – Judicial analysis](#) (Evaluarea probelor și a credibilității în contextul sistemului european comun de azil – Analiză judiciară), ediția a doua, 2023, p. 120-121.

Figura 10. Indicatorii credibilității

Trebuie să depuneți eforturi să utilizați toți indicatorii credibilității aplicabili pentru a evalua fiecare fapt material. Cu toate acestea, în funcție de obiectul faptului material, nu toți indicatorii vor fi la fel de relevanți pentru evaluarea declarațiilor. Dacă un indicator al credibilității nu este adecvat pentru evaluarea unui fapt material specific puteți să nu îl utilizați.

Nu uitați să luați în considerare factorii care pot duce la denaturări

Situația personală a solicitantului și circumstanțele contextuale legate de interviu pot afecta declarațiile solicitantului. La aplicarea indicatorilor credibilității, este necesar să luați în considerare, în același timp, și factorii care pot duce la denaturări. Vezi secțiunea [2.3. „Țineți cont de factorii individuali și circumstanțiali care pot duce la denaturări”](#).

2.2.1. Aplicați indicatorii credibilității interne

Credibilitatea internă se referă la evaluarea declarațiilor solicitantului și a oricăror alte probe care sunt prezentate de solicitant, inclusiv a declarațiilor scrise și a documentelor justificative. Credibilitatea internă include indicatorii credibilității legați de suficiența detaliilor și specificitate, precum și de coerență și consecvență.

Detalii suficiente și specificitate

[\[Cuprins\]](#) [\[Listă de verificare\]](#)

Indicatorul detaliilor suficiente și al specificității se referă la modul în care un eveniment este trăit și exprimat de către solicitant, precum și la nivelul și natura detaliilor aferente.

În general, relatarea experiențelor trăite nemijlocit include adesea mai multe detalii (de exemplu, detalii senzoriale, emoții sau observații) decât relatarea unei persoane care nu a trăit nemijlocit experiența, în special dacă aceasta a avut loc recent sau a afectat viața persoanei în cauză. Chiar dacă mai multe persoane pot trece prin același eveniment, acesta nu este niciodată trăit și rememorat la fel de fiecare individ. Nivelul suficient de detaliu și specificitate înseamnă că solicitantul poate să descrie evenimentul prin proprii ochi, în mod subiectiv, nu dintr-o perspectivă generală.

Bune practici

Pentru a explica solicitantului nivelul de detaliere și specificitate care se așteaptă de la el cu privire la un anumit eveniment trecut ați putea oferi un exemplu descriind un eveniment scurt care vi s-a întâmplat și axându-vă pe ce ați văzut, ați auzit, ați simțit și ați gândit pe tot parcursul evenimentului. Trebuie să consemnați această explicație în transcrierea interviului, astfel încât să fie clar pentru decident cum i s-a cerut solicitantului să furnizeze mai multe detalii sau declarații mai specifice.

Lipsa de detalii și de specificitate nu va duce neapărat la o constatare negativă cu privire la credibilitate. În primul rând, lipsa de detalii și de specificitate trebuie să fie esențială pentru faptul material, adică să se refere la descrierea generală a situației sau a evenimentului. În al doilea rând, trebuie să fie rezonabil să ne așteptăm ca solicitantul să ofere un anumit nivel de detaliu și specificitate, în funcție, de exemplu, de măsura în care a trăit personal evenimentul sau situația sau de cât de important sau neimportant poate să fi fost evenimentul (sau un detaliu specific) pentru solicitant în acel moment.

Mai mult, trebuie să rețineți că nivelul de detaliere și specificitate care se poate aștepta în mod rezonabil de la solicitant va varia în funcție de situația personală și contextuală a acestuia, în special de factorii de denaturare. Poate exista o explicație rezonabilă care decurge din factorii de denaturare cu privire la motivul pentru care solicitantul nu își poate aminti detaliile referitoare la un anumit eveniment (vezi secțiunea [2.3. „Țineți cont de factorii individuali și circumstanțiali care pot duce la denaturări”](#)) pentru mai multe detalii. Înainte de a face orice constatare cu privire la suficiența nivelului de detaliu sau de specificitate, asigurați-vă că solicitantul a înțeles ce volum de detalii și ce nivel de specificitate se așteaptă de la el în timpul interviului personal. Asigurați-vă, de asemenea, că interviul s-a desfășurat într-o manieră care i-a permis solicitantului să ofere detalii. Prin urmare, lipsa detaliilor nu afectează credibilitatea declarațiilor solicitantului în toate situațiile.

Exemplu de nivel de detalii și specificitate care poate fi așteptat în mod rezonabil având în vedere modul în care funcționează memoria: [Cazul unei activiste din țara B](#)

Solicitantă a declarat că a participat la o demonstrație și că a filmat evenimentul cu un *smartphone*. Forțele de securitate i-au cerut telefonul și a fost reținută în mod arbitrar după ce a refuzat să-l predea. Dumneavoastră, în calitate de responsabil de caz, adresați solicitantei mai multe întrebări despre contextul evenimentului, cum ar fi ce fel de clădiri erau în locul unde a avut loc demonstrația sau cum arătau agenții care au arestat-o, dar nu primiți răspunsuri detaliate.

Decideți să-i cereți o explicație, întrebând-o de ce nu descrie contextul mai detaliat. Solicitantă răspunde că nu-și amintește cum arătau clădirile sau agenții, deoarece și-a concentrat atenția asupra încercării de a distribui online materialul video pe care îl filmase înainte ca agenții să-i confiște telefonul și pentru că îi era frică. Când solicitanta este rugată să descrie din proprie perspectivă ce s-a întâmplat cât a filmat cu telefonul explică pe larg ce a văzut din demonstrație prin lentila camerei telefonului și cum a reușit să distribuie materialul video online înainte să-i fie confiscat telefonul. De asemenea, descrie în detaliu motivele care au îndemnat-o să participe la demonstrație, deși îi era teamă că se va întâmpla ceva rău – așa cum se întâmplase în trecut – și cum s-a simțit când a distribuit materialul video și a fost arestată.

Puteți concluziona că lipsa inițială de detalii și specificitate s-a datorat factorilor de denaturare legați de modul în care funcționează memoria [vezi secțiunea [2.3.1. litera \(a\) „Funcționarea memoriei”](#)] și de modul în care a fost realizat interviul (vezi secțiunea [2.3.2. „Factori care țin de responsabilul de caz”](#)). De asemenea, puteți concluziona că solicitanta a oferit o relatare detaliată și specifică a elementelor substanțiale ale faptului material legate de evenimentele petrecute în timpul manifestației.

Coerență și consecvență

[[Cuprins](#)] [[Listă de verificare](#)]

Indicatorul coerenței și consecvenței se referă la lipsa de discrepanțe sau contradicții din declarațiile solicitantului și dintre declarații și alte probe prezentate de acesta. Indicatorul se referă la următoarele:

- declarațiile orale sau scrise date de solicitant, în general;
- declarațiile date de solicitant în momente diferite pe parcursul procedurii;
- alte probe prezentate de solicitant (vezi secțiunea [1.1.2. „Colectați probe relevante pentru cerere”](#)).

Experiențele trăite cu adevărat pot fi, în general, raportate mai coerent și mai consecvent. La fel ca în cazul nivelului de detaliu și de specificitate, nu orice incoerență și inconsecvență va conduce în mod automat la o constatare negativă cu privire la credibilitate. Nu este neobișnuit ca o relatare să includă discrepanțe minore. În același timp, nu trebuie să existe lacune sau contradicții semnificative care nu pot fi explicate într-un mod satisfăcător de solicitant.

Nivelul de coerență și consecvență care se poate aștepta în mod rezonabil de la solicitant variază în funcție de situația personală și contextuală a acestuia, în special de factorii care pot duce la denaturări. Înainte de a face orice constatare cu privire la coerență și consecvență asigurați-vă că solicitantul a înțeles ce nivel de coerență și consecvență se aștepta de la el în timpul interviului personal și că interviul s-a desfășurat într-o manieră care i-a permis să furnizeze astfel de declarații. De asemenea, solicitantului trebuie să i se ofere posibilitatea de a clarifica orice inconsecvență sau incoerență care este esențială pentru evaluarea unui fapt material. Prin urmare, lipsa consecvenței nu afectează credibilitatea în toate situațiile.

Atitudinea nu poate fi utilizată niciodată ca indicator al credibilității

Atitudinea se referă în general la comunicarea nonverbală și la și comportament, cum ar fi tonul vocii, gesturile, menținerea contactului vizual sau mimica etc. Aceste semnale sunt vizibile în timpul interviului personal.

Nu trebuie să utilizați niciodată atitudinea ca indicator al credibilității. Semnalele nonverbale nu sunt universale, semnificația lor fiind construită cultural și afectată de trăsături personale, cum ar fi vârsta, genul, educația sau starea psihică. Constatările bazate pe atitudinea solicitantului echivalează adesea cu simple presupuneri și judecăți subiective bazate pe instinct.

2.2.2. Aplicați indicatorii credibilității externe

[[Cuprins](#)] [[Listă de verificare](#)]

Credibilitatea externă se referă la coerența dintre declarațiile furnizate de solicitant și probele aflate la dispoziția autorității decizionale, inclusiv ITO, expertize sau alte probe externe.

Puteți dispune de diferite tipuri de probe. Ar trebui să colectați în mod activ anumite probe, deoarece este posibil să fiți mai în măsură să obțineți acces la acestea decât solicitantul, în special în ceea ce privește ITO ⁽¹⁰⁶⁾. Puteți avea în vedere, de asemenea, solicitarea unei expertize relevante pentru examinarea adecvată a cererii, cum ar fi probe medicale ⁽¹⁰⁷⁾. Pentru mai multe informații despre probele care pot fi disponibile, vezi secțiunea [1.1.2. „Colectați probe relevante pentru cerere”](#).

Consecvența cu ITO

[[Cuprins](#)] [[Listă de verificare](#)]

Trebuie să evaluați întotdeauna consecvența declarațiilor solicitantului cu ITO luând în considerare toate faptele relevante referitoare la țara de origine.

⁽¹⁰⁶⁾ CJUE, Hotărârea din 22 noiembrie 2012 în cauza [M. M./Minister for Justice, Equality and Law Reform \(Irlanda\)](#), C-277/11, EU:C:2012:744. Rezumat disponibil în [Baza de date cu jurisprudență a EUAA](#).

⁽¹⁰⁷⁾ Vezi articolul 18 alineatul (1) din DPA (reformare).

Articolul 4 alineatul (3) litera (a) din DCPI (reformare) – Evaluarea faptelor și a circumstanțelor

3. Evaluarea unei cereri de protecție internațională se efectuează la nivel individual, luându-se în considerare următoarele elemente:

(a) toate faptele pertinente privind țara de origine în momentul luării unei decizii privind cererea, inclusiv actele cu putere de lege și actele administrative ale țării de origine și de modul lor de aplicare;

ITO pot să susțină sau să contrazică declarațiile solicitantului. Declarațiile solicitantului care sunt susținute de ITO vor fi considerate consecvente cu acestea, în timp ce declarațiile care sunt contrazise de ITO sunt considerate inconsecvente cu acestea. În multe cazuri, ITO plasează cererea solicitantului în context, dar rareori pot stabili că un anumit eveniment trecut i s-a întâmplat unei anumite persoane. Astfel, rareori reprezintă o probă determinantă pentru a stabili dacă un fapt material este admis sau respins.

Lipsa ITO chiar și după ce s-a efectuat o cercetare adecvată în acest sens nu conduce neapărat la o constatare negativă cu privire la credibilitate. Este posibil ca ITO să nu fie disponibile din mai multe motive, de exemplu, ca urmare a subraportării riscurilor la care ar putea fi expuse anumite grupuri marginalizate în țara lor de origine⁽¹⁰⁸⁾ sau atunci când situația se schimbă cu repeziciune în țara de origine. Înainte de a trage concluzii ar trebui să luați în calcul cât de probabil este ca ITO relevante să fie disponibile pentru elementele în legătură cu care aveți nevoie de ele.

Publicație EUAA conexă

Pentru mai multe informații cu privire la utilizarea ITO în evaluarea credibilității, inclusiv exemple, vezi EASO, [Ghid practic referitor la utilizarea informațiilor privind țara de origine de către responsabilii de caz pentru examinarea cererilor de azil](#), decembrie 2020, secțiunea 3.3. „Evaluarea cererii de protecție internațională”.

Consecvența cu documentele justificative și cu alte probe

[[Cuprins](#)] [[Listă de verificare](#)]

Pot constitui documente justificative și alte probe declarațiile membrilor familiei și ale altor martori, documente de la alte autorități ale statului, rapoarte de expertiză și evaluări medicale

⁽¹⁰⁸⁾ Pentru mai multe informații, vezi UNHCR, [Guidelines on International Protection no. 1: Gender-related persecution in the context of Article 1A\(2\) of the 1951 Convention and/or its 1967 Protocol relating to the status of refugees](#) (Ghidul privind protecția internațională nr. 1: Persecuția pe motive de gen, în contextul articolului 1 secțiunea A alineatul (2) din Convenția din 1951 privind statutul refugiaților și/sau al Protocolului din 1967 la aceasta), 7 mai 2002, punctul 37; UNHCR, [Guidelines on International Protection no. 9: Claims to refugee status on sexual orientation and/or gender identity within the context of Article 1A\(2\) of the 1951 Convention and/or its Protocol relating to the status of refugees](#) (Ghidul privind protecția internațională nr. 9: Cererile de acordare a statutului de refugiat pe baza orientării sexuale și/sau a identității de gen, în contextul articolului 1 secțiunea A alineatul (2) din Convenția din 1951 privind statutul refugiaților și/sau al Protocolului din 1967 la aceasta), 23 octombrie 2012, punctul 66.

etc. Astfel de probe pot să susțină sau să contrazică declarațiile solicitantului. Ca punct de plecare, veți fi evaluat deja forța probantă a acestor probe înainte de a aplica indicatorul credibilității.

La fel ca în cazul evaluării credibilității interne, nu toate inconsecvențele vor conduce la o constatare negativă cu privire la credibilitate. Trebuie să analizați dacă inconsecvențele se referă la elementele centrale ale unui fapt material și ce nivel de coerență se poate aștepta de la solicitant. Acest lucru ar trebui luat în considerare în lumina factorilor care pot duce la denaturări și a contextului în care se înscriu declarațiile. Dacă există probe care contrazic declarațiile solicitantului trebuie să abordați această problemă, oferindu-i solicitantului posibilitatea de a explica inconsecvențele, și să țineți cont de această explicație la evaluarea credibilității.

Exemplu de consecvență între declarațiile membrilor familiei: [Cazul unui tânăr din țara A](#)

Solicitantul a cerut protecție internațională împreună cu fratele său mai mic. În interviurile lor personale, ambii declară că au părăsit țara de origine în urma deciziei părinților lor, după ce tatăl a fost somat de un grup terorist ca solicitantul și fratele său mai mic să se alăture organizației.

Solicitantul descrie în detaliu că se afla lângă tatăl său când au primit somația de a se alătura grupării teroriste și afirmă că o rudă îi spusese că tinerii sunt recrutați cu forța în satul vecin. Fratele mai mic al solicitantului, pe de altă parte, a oferit doar declarații vagi. A descris cum mama lui i-a spus că trebuie să plece cu fratele său pentru că erau niște bărbați cu arme care îl căutau tot timpul și că i-a fost frică după ce a aflat despre acest lucru.

Observați că declarațiile conțin inconsecvențe care nu sunt minore în ceea ce privește aspectele centrale ale faptului material. Înainte de a trage o concluzie cu privire la consecvența dintre cele două declarații, trebuie să țineți cont de factorii de denaturare și de factorii circumstanțiali care pot explica diferențele dintre declarații (vezi secțiunea [2.3. „Țineți cont de factorii individuali și circumstanțiali care pot duce la denaturări”](#)).

Trebuie să luați în considerare, de asemenea, contextul în care se înscriu aceste evenimente trecute și modul în care funcționează memoria [vezi secțiunea [2.3.1. litera \(a\) „Funcționarea memoriei”](#)]. Solicitantul descrie evenimentele din perspectiva faptului că a fost direct implicat în unele dintre situații, în timp ce fratele său mai mic explică evenimentele așa cum i le-a povestit mama lui. De asemenea, puteți lua în considerare vârsta lor [vezi secțiunea [2.3.1. litera \(d\) „Vârsta”](#)], deoarece solicitantul era un tânăr adult atunci când au avut loc evenimentele, în timp ce fratele său era copil, deci cu mai puțină maturitate pentru a înțelege și a descrie ce însemnau evenimentele. Puteți presupune că declarațiile solicitantului și ale fratelui său sunt consecvente într-o măsură rezonabilă și, prin urmare, nu ar fi nevoie să cereți solicitantului o explicație pentru aparenta inconsecvență a declarațiilor.

2.2.3 Aplicați indicatorul plauzibilității

[\[Cuprins\]](#) [\[Listă de verificare\]](#)

Plauzibilitatea se referă la ceea ce este posibil sau posibil de crezut în legătură cu informațiile general acceptate, cum ar fi legile fizicii sau cursul previzibil al evenimentelor.

Noțiunea de plauzibilitate trebuie utilizată cu precauție, pentru a evita speculațiile și presupunerile subiective sau ideile preconcepute:

- un eveniment nu este neverosimil doar pentru că este puțin probabil. Se întâmplă uneori și evenimente puțin probabile. O serie de evenimente improbabile succesive poate conduce totuși la neverosimilitate, mai ales dacă și alți indicatori ai credibilității concordă.
- Analiza plauzibilității ar trebui aplicată numai atunci când solicitantului i s-a oferit posibilitatea de a clarifica declarații care nu par plauzibile.
- Constatările cu privire la plauzibilitate trebuie să fie susținute de raționamente justificate în mod obiectiv.
- Indicatorul plauzibilități poate fi utilizat numai împreună cu alți indicatori ai credibilității.

Un fapt poate fi pe deplin plauzibil atunci când este luat în considerare în contextul situației solicitantului, inclusiv în legătură cu genul, vârsta, orientarea sexuală, identitatea de gen, educația, mediul social și cultural, experiențele de viață și situația din țara de origine sau din locul de reședință obișnuită. Trebuie să fiți conștienți că pot exista diferențe între perspectiva dumneavoastră și perspectiva solicitantului, ceea ce ar putea explica neverosimilitatea aparentă.

2.3. Țineți cont de factorii individuali și circumstanțiali care pot duce la denaturări

[\[Cuprins\]](#) [\[Listă de verificare\]](#)

Capacitatea de a prezenta probe și modul în care sunt prezentate probele pot fi denaturate de mai mulți factori, ceea ce poate explica, de exemplu, lipsa de detalii sau inconsecvențele din declarațiile solicitantului. Atunci când evaluați credibilitatea trebuie să țineți cont de următorii factori:

- factori care țin de solicitant;
- factori care țin de interpretare și de desfășurarea interviului;
- factori care țin de responsabilul de caz.

Factorii care pot duce la denaturări vor exista întotdeauna și nu îi puteți evita. Trebuie totuși să îi cunoașteți atunci când realizați interviul personal ⁽¹⁰⁹⁾ și când evaluați credibilitatea, pentru a le putea reduce la minimum impactul ⁽¹¹⁰⁾.

Țineți cont de impactul tehnicilor de interviu

Tehnicile de interviu utilizate în cursul interviului personal pot afecta declarațiile solicitantului: dacă întrebările sunt adresate într-un mod care ține cont de situația personală; dacă solicitantului i se explică ce se așteaptă de la el; dacă întrebările sunt adresate într-o ordine ușor de înțeles. Din acest motiv, este important să țineți seama de modul în care a fost realizat interviul personal atunci când analizați cum ar putea afecta declarațiile factorii care pot duce la denaturări. Pentru mai multe informații, vezi secțiunea [1.1.1. litera \(b\)](#) „Îndepliniți obligația responsabilului de caz de a investiga”.

Mulți factori de denaturare pot apărea simultan și pot fi interconectați. Secțiunile de mai jos prezintă o listă neexhaustivă de factori comuni.

2.3.1. Factori care țin de solicitant

[\[Cuprins\]](#) [\[Listă de verificare\]](#)

Factorii de denaturare pot afecta capacitatea solicitantului de a-și aminti și de a relata faptele relevante, precum și capacitatea acestuia de a face față desfășurării interviului. Factorii de denaturare pot fi identificați în documentele justificative disponibile în dosarul cererii, de exemplu, în legătură cu vârsta sau starea de sănătate, în timp ce alți factori pot fi identificați în detaliile de context incluse în dosarul cererii, de exemplu, genul sau nivelul de educație. Declarațiile solicitantului pot fi afectate și de factori legați, de exemplu, de funcționarea memoriei sau de sentimentele de stigmatizare și rușine sau de aspectul fizic și comportamentul solicitantului, cum ar fi exprimarea temerilor, traumatizarea sau afecțiuni psihice.

⁽¹⁰⁹⁾ Pentru mai multe informații despre realizarea interviului personal, vezi EASO, [Ghid practic: Interviul personal](#), decembrie 2014.

⁽¹¹⁰⁾ În conformitate cu articolul 10 alineatul (3) litera (a) din DPA (reformare): „Statele membre se asigură că [...] cererile sunt examinate și deciziile sunt adoptate în mod individual, obiectiv și imparțial”. În conformitate cu articolul 15 alineatul (3) litera (a) din DPA (reformare): „Statele membre [...] se asigură că persoana care efectuează interviul este competentă pentru a ține seama de situația personală și generală în care se înscrie cererea, inclusiv de originea culturală, [genul], orientarea sexuală, identitatea [de gen] sau de vulnerabilitatea solicitantului”.

Țineți cont de limitele calificării dumneavoastră

Nu sunteți calificat să diagnosticați solicitantul sau să faceți evaluări în afara capacităților dumneavoastră în cadrul procedurii de azil. Ar trebui să îndrumați solicitantul către sprijin sau evaluare profesională, de exemplu, sprijin medical și psihologic sau evaluarea vârstei, atunci când este necesar, în conformitate cu orientările dumneavoastră naționale (vezi secțiunea 1.1.2. „[Culegeți probe relevante pentru cerere](#)” pentru mai multe informații). Puteți totuși să faceți observații cu privire la potențialii factori de denaturare.

Lista neexhaustivă de mai jos oferă o imagine de ansamblu asupra modului în care factorii care țin de solicitant pot duce la denaturări.

(a) Funcționarea memoriei

[[Cuprins](#)] [[Listă de verificare](#)]

Deseori, solicitanții se bazează doar pe amintiri în declarațiile lor. Amintirea datelor, a detaliilor unui eveniment care a avut loc în trecut, distingerea între evenimente recurente sau descrierea persoanelor întâlnite poate fi un exercițiu foarte dificil. Pentru a avea așteptări realiste cu privire la informațiile care pot fi obținute din declarații este important să înțelegem cum funcționează memoria umană. Înțelegerea modului în care funcționarea memoriei poate afecta declarațiile este relevantă în cazurile tuturor solicitanților.

Memoria umană are straturile și limitele sale. Amintirile nu reprezintă o înregistrare propriu-zisă a evenimentelor, ci o reconstruire a trăirii personale a evenimentelor. Această reconstruire este similară cu asamblarea unui puzzle din piese împrăștiate în diferite zone ale creierului. Modul în care sunt reasamblate aceste piese este determinat de mulți factori diferiți, cum ar fi cunoștințele din momentul reconstruirii, sentimentele din momentul reconstruirii și reperul de recuperare. Ca urmare, amintirile se vor modifica în timp și este inevitabil un oarecare grad de inconsecvență. Golurile din memoria noastră sunt, conștient sau inconștient, umplute cu informații generale conexe ⁽¹¹⁾.

⁽¹¹⁾ EUAA, [Evidence and credibility in the context of the Common European Asylum System – Judicial analysis](#) (Evaluarea probelor și a credibilității în contextul sistemului european comun de azil – Analiză judiciară), ediția a doua, 2023, p. 254-259; S. Black, L. J. Levine și T. M. Laulhere, Autobiographical remembering and hypernesia: A comparison of older and younger *adults* („Amintirea autobiografică și hipernezia: o comparație între adulții mai în vârstă și cei mai tineri”), *Psychology and Ageing*, vol. 14, 1999, p. 671-682; M. Conway și E. Holmes, Memory and the law: Recommendations from the scientific study of human memory („Memoria și legea: recomandări extrase din studiul științific al memoriei umane”), *The British Psychological Society Press*, 2008, p. 2, citat în UNHCR, [Beyond Proof: Credibility assessment in EU asylum systems \(Dincolo de dovezi: Evaluarea credibilității în sistemele de azil din UE\)](#), 2013, p. 57; M. A. Conway și C. Loveday, Remembering, imagining, false memories & personal meanings, Consciousness and Cognition („Amintirea, închipuirea, amintirile false și semnificațiile personale, conștiința și cogniția”), 2015, p. 574-581; I.E. Hyman și E. F. Loftus, *Errors in autobiographical memory* („Erori în memoria autobiografică”), *Clinical Psychology Review*, 1998, pp. 933-947, citat în Abo Akademi University & Free University Amsterdam, [Psychological assumptions underlying credibility assessments in Finnish asylum determinations](#), 2021, p. 4 și 5.

Informațiile care sunt furnizate la rememorarea unui eveniment trecut pot varia în funcție de mai multe motive ⁽¹¹²⁾.

- **Atenția în timpul evenimentului trecut.** Oamenii au tendința de a-și aminti cu acuratețe informațiile pe care le consideră importante (din punct de vedere emoțional), precum și aspectele unui eveniment care le-au atras atenția: acestea constituie detaliile de bază ale amintirii. Este posibil ca alte informații să nu fie stocate în memorie deoarece sunt periferice pentru persoana în cauză.
- **Importanța evenimentului trecut.** Evenimentele care ies în evidență într-un fel sau altul sunt mai ușor de reținut. Amintirile comune, de zi cu zi, sunt mai generalizate și țin de „starea normală a lucrurilor”, neînregistrând cu exactitate ce se întâmplă. Socializarea poate afecta ce este perceput drept „starea normală a lucrurilor”, deoarece aspectele respective sunt recurente și acceptate social.
- **Mici detalii.** Detaliile evenimentelor sunt adesea codificate în memoria temporară, dar nu sunt stocate în memoria pe termen lung, ceea ce le face foarte dificil sau chiar imposibil de rememorat. Acest lucru este valabil mai ales pentru informațiile temporale, cum ar fi datele, orele, frecvența și durata, aspectul obiectelor cotidiene, cum ar fi monede sau bancnote, nume precise și reproducerea literală a interacțiunilor verbale. Memoria pentru astfel de detalii este foarte nesigură.
- **Evenimente repetate.** Amintirile evenimentelor repetate sunt combinate în amintiri generale sau „amintiri schematice”. Dacă evenimente similare sunt trăite de mai multe ori, probabil că ne vom putea aminti ce se întâmpla în mod obișnuit în timpul evenimentelor respective, dar este dificil să ne amintim ce s-a întâmplat de fiecare dată, cu excepția cazului în care o anumită ocazie a ieșit în evidență în mod deosebit.
- **Timpul care s-a scurs de la evenimentul trecut.** Cu cât a trecut mai mult timp de la eveniment, cu atât oamenii își amintesc mai puține detalii specifice. Detaliile esențiale

⁽¹¹²⁾ H. Evans Cameron, Refugee status determinations and the limits of memory („Determinările statutului de refugiat și limitele memoriei”), *International Journal of Refugee Law*, vol. 22, 2010, p. 469-511; S. A. Christianson și M. A. Safer, Emotional events and emotions in autobiographical memories („Evenimente emoționante și emoții în amintirile autobiografice”), în D. C. Rubin (ed.), *Remembering our past: Studies in autobiographical memory*, Cambridge, 2005, p. 218-241, citat în EUAA, [Evidence and credibility in the context of the Common European Asylum System – Judicial analysis](#) (Evaluarea probelor și a credibilității în contextul sistemului european comun de azil – Analiză judiciară), ediția a doua, 2023, p. 169 și 170; Comitetul Helsinki din Ungaria, [Credibility assessment in asylum procedures: A multidisciplinary training manual](#) (Evaluarea credibilității în procedurile de azil – Manual de formare multidisciplinară), vol. 1, 2013, p. 67-80, 85; J. Herlihy, L. Jobson și S. Turner, *Just tell us what happened to you: Autobiographical memory and seeking asylum* („Spune-ne ce ți s-a întâmplat: memoria autobiografică și solicitarea azilului”), 2012, p. 661-676, citat în Abo Akademi University & Free University Amsterdam, [Psychological assumptions underlying credibility assessments in Finnish asylum determinations](#), 2021, p. 5; C. Peterson și N. Whalen, *Five years later: Children's memory for medical emergencies* („Cinci ani mai târziu: memoria copiilor pentru urgențe medicale”), *Applied Cognitive Psychology*, vol. 15, 2001, p. 7-24, citat în UNHCR, [The heart of the matter: Assessing credibility when children apply for asylum in the European Union](#) (Miezul problemei: evaluarea credibilității atunci când copiii solicită azil în Uniunea Europeană), 2014, p. 67 și 68; J. Herlihy și S. Turner, *The psychology of seeking protection* („Psihologia căutării protecției”), *International Journal of Refugee Law*, vol. 21, 2009, p. 181; J. Cohen, Questions of credibility: Omissions, discrepancies and errors of recall in the testimony of asylum seekers („Probleme de credibilitate: omisiuni, discrepanțe și erori de rememorare în mărturiile solicitanților de azil”), *International Journal of Refugee Law*, vol. 13, 2001, p. 293-309; M. Eastmond, Stories as lived experience: Narratives in forced migration research („Poveștile ca experiență trăită: narațiuni în cercetarea migrației forțate”), *Journal of Refugee Studies*, vol. 20, 2007, pp. 248-264; B. Tversky și E. J. Marsh, Biased retellings of events yield biased memories („Relatarea părintoară a evenimentelor produce amintiri părintoare”), *Cognitive Psychology*, vol. 40, 2000, p. 1-38 și H. Evans Cameron, Refugee status determinations and the limits of memory („Determinările statutului de refugiat și limitele memoriei”), *International Journal of Refugee Law*, vol. 22, 2010, p. 506, citat în UNHCR, [Beyond proof: Credibility assessment in EU asylum systems](#) (Dincolo de dovezi: Evaluarea credibilității în sistemele de azil din UE), 2013, p. 57-60.

ale unui eveniment sunt reținute mai bine și sunt mai puțin susceptibile de a se modifica în timp, comparativ cu detaliile periferice.

- **Amintirea rememorată în mod repetat.** Rememorarea repetată duce adesea la relatări mai elaborate ale amintirilor. Oamenii își amintesc detalii mai multe și/sau diferite cu fiecare rememorare a unei amintiri, în timp ce alte detalii pot fi omise, astfel încât amintirea este rememorată în mod diferit de fiecare dată.
- **Contextul rememorării amintirii.** Amintirile sunt atât de susceptibile la sugestionare, încât oamenii pot ajunge chiar să relateze amintiri sau detalii false. Rememorarea depinde mult și de public și de scopul relatării, de forma procesului de recuperare a amintirilor, de modul în care este adresată o întrebare și de tipul de întrebare folosită.

Modul în care funcționează memoria trebuie să fie luat în considerare în mod corespunzător atunci când se evaluează declarațiile solicitantului din perspectiva consecvenței și a nivelului de detalii.

Exemple de considerente practice

- Asigurați-vă că aspectele centrale ale evenimentului au fost explorate în profunzime din perspectiva proprie a solicitantului. Așteptați-vă ca solicitanții să ofere relatări mai detaliate și mai consecvente numai cu privire la aspectele care sunt cele mai semnificative pentru ei.
- Țineți cont de detaliile mai mărunte doar atunci când sunt importante la nivel personal pentru solicitant. De exemplu, detaliile legate de momentul în care a avut loc un eveniment pot fi mai fiabile atunci când sunt evaluate prin prisma a ceea ce este important la nivel personal pentru solicitant, nu prin prisma momentului calendaristic în care s-au întâmplat.
- Asigurați-vă că solicitantului i s-a cerut să relateze aspecte care nu au fost suficient de detaliate sau coerente în declarația inițială. Așteptați-vă ca solicitantul să povestească din nou în mod similar doar aspectele esențiale ale evenimentului și aspectele care sunt importante la nivel personal pentru el, deoarece declarațiile pot include multe detalii și este posibil ca respectivele detalii să nu fie povestite la fel a doua oară.
- Asigurați-vă că întrebările cu răspuns sugerat au fost evitate în timpul interviului, deoarece acestea pot influența în mod direct memoria și procesul de reconstruire în sine. Nu uitați că tehnicile de interviu influențează modul în care sunt recuperate informațiile din memorie.

(b) Trauma

[\[Cuprins\]](#) [\[Listă de verificare\]](#)

Expunerea la experiențe de viață negative tinde să fie mult mai frecventă în rândul solicitanților de protecție internațională decât în rândul populației generale ⁽¹¹³⁾. Trauma,

⁽¹¹³⁾ UNHCR, [Beyond Proof, Credibility Assessment in EU Asylum System \(Dincolo de dovezi, raportul integral\)](#), 2013, p. 61.

definită drept expunerea la „un eveniment sau o situație stresantă (de scurtă sau lungă durată) de natură excepțional de amenințătoare sau catastrofală” ⁽¹¹⁴⁾, are un impact major asupra memoriei și comportamentului. Traumele și consecințele acestora, cum ar fi TSPT, afectează în special capacitatea de rememorare și relatare a evenimentelor trecute ⁽¹¹⁵⁾.

Trauma poate avea diverse consecințe asupra funcționării memoriei. Amintirile experiențelor traumatizante diferă adesea de amintirile (autobiografice) normale în mai multe moduri ⁽¹¹⁶⁾.

- **Capacitate slabă de stocare a memoriei.** Trauma poate avea ca efect o capacitate slabă de stocare a memoriei din cauza răspunsului de urgență al organismului, ceea ce poate duce la dificultăți de rememorare a evenimentelor traumatizante. TSPT poate duce la memorie exagerat de generală, persoana având dificultăți în a-și aminti evenimentele traumatizante din trecut, precum și alte aspecte ale vieții sale.
- **Hipermnezia.** Deși capacitatea slabă de stocare a memoriei este în general un simptom tipic al traumei, uneori se stochează în memorie un nivel deosebit de ridicat de detalii legate de evenimentul traumatizant.
- **Impresii senzoriale.** Amintirile traumatizante pot fi caracterizate prin detalii senzoriale precum emoții, senzații, sunete, mirosuri sau imagini vizuale. O amintire (autobiografică) normală este o poveste verbală, dar în cazul traumei este posibil ca relatarea verbală să nu fi fost stocată în memorie. Prin urmare, este posibil ca un solicitant care a trăit un eveniment traumatizant să nu poată oferi o relatare verbală coerentă și detaliată a evenimentului pur și simplu pentru că nu există un astfel de conținut în memoria sa.
- **Fragmentare.** Amintirile traumatizante pot fi fragmentate, adică nu redau o imagine completă a evenimentelor cronologice. Anumite elemente ale amintirilor traumatizante pot fi rememorate cu intensitate, ca și cum s-ar întâmpla în prezent. Acestea sunt cunoscute sub denumirea de „amintiri de tip *flash*”, dar de multe ori nu sunt bine corelate cu cronologia evenimentului. În cazul extrem, constau în *flashbackuri* disociative, în timpul cărora persoana re trăiește pe deplin evenimentul traumatizant și își pierde orice simț al momentului prezent.
- **Evitare.** Spre deosebire de amintirile (autobiografice) normale, care sunt reconstruite voluntar și sunt clar plasate în trecut, amintirile traumatizante nu pot fi evocate la

⁽¹¹⁴⁾ Organizația Mondială a Sănătății, [ICD-10](#), versiunea: 2016.

⁽¹¹⁵⁾ J. Herlihy, L. Jobson și S. Turner, *Just tell us what happened to you: Autobiographical memory and seeking asylum* („Spune-ne ce ți s-a întâmplat: memoria autobiografică și solicitarea azilului”), *Applied Cognitive Psychology*, vol. 26, 2012, p. 661-676, citat în UNHCR, [Beyond Proof: Credibility Assessment in EU Asylum Systems \(Dincolo de dovezi, raportul integral\)](#), 2013, p. 61; Comitetul Helsinki din Ungaria, [Credibility assessment in asylum procedures: A multidisciplinary training manual](#) (Evaluarea credibilității în procedurile de azil: Manual de formare multidisciplinară), vol. 1, 2013, p. 93.

⁽¹¹⁶⁾ C. Brewin, J. D. Gregory, M. Lipton și N. Burgess, *Intrusive images in psychological disorders: Characteristics, neural mechanisms and treatment implications* („Imagini intruzive în tulburările psihologice: caracteristici, mecanisme neuronale și implicații ale tratamentului”), *Psychological Review*, vol. 117, 2010, p. 210-232; J. Herlihy și S. Turner, *Should discrepant accounts given by asylum seekers be taken as proof of deceit?* („Relatări neconcordanțe ale solicitanților de azil ar trebui considerate o dovadă de înșelăciune?”), (Tortura), vol. 16, 2006, p. 86 și 176 și J. Cohen, *Questions of credibility: Omissions, discrepancies and errors of recall in the testimony of asylum seekers* („Probleme de credibilitate: omisiuni, discrepanțe și erori de rememorare în mărturiile solicitanților de azil”), *International Journal of Refugee Law*, vol. 13, 2001, p. 293-309, citat în UNHCR, [Beyond Proof: Credibility Assessment in EU Asylum Systems \(Dincolo de dovezi, raportul integral\)](#), 2013, p. 63; Annelies Vredeveldt, Zoe Given-Wilson și Amina Memon, [Culture, trauma, and memory in investigative interviews](#) (Cultură, traumă și memorie în interviurile de investigație), 22 aprilie 2023, p. 3-7; EUAA, [Evidence and credibility in the context of the Common European Asylum System – Judicial analysis \(Evaluarea probelor și a credibilității în contextul sistemului european comun de azil – Analiză judiciară\)](#), ediția a doua, 2023, p. 173-174; Comitetul Helsinki din Ungaria, [Credibility assessment in asylum procedures: A multidisciplinary training manual](#) (Evaluarea credibilității în procedurile de azil: Manual de formare multidisciplinară), vol. 1, 2013, p. 100-103.

dorința persoanei, fiind uneori evitate inconștient, pentru autoprotecție. În schimb, pot fi declanșate de impulsuri senzoriale sau de amintiri ale evenimentului traumatizant. De exemplu, alte persoane pot declanșa astfel de amintiri fără să vrea, prin îmbrăcăminte, tonul vocii sau un parfum.

- **Amorțeală.** Persoanele traumatizate pot apărea involuntar amorțite deoarece este posibil să nu exprime emoții atunci când descriu evenimente traumatizante din trecut. De asemenea, este posibil ca o persoană traumatizată să prezinte un nivel ridicat de emoții.

Cum trauma afectează adesea capacitatea de rememorare a evenimentelor trecute într-o manieră detaliată și de a oferi o narațiune coerentă, evaluarea credibilității trebuie să țină cont de aceste consecințe ale traumei. Aceasta înseamnă că, atunci când există inconsecvențe în relatarea unui eveniment posibil traumatizant, trebuie luat în considerare un set complet diferit de explicații pentru aceste inconsecvențe față de o situație în care nu există experiențe traumatizante. De asemenea, poate fi necesar să se atribuie o pondere mai mare documentelor justificative și altor probe decât declarațiilor.

Exemple de considerente practice

- Asigurați-vă că solicitantului i s-a permis să-și spună liber povestea, în ritmul propriu, fără întreruperi (în măsura posibilului), ceea ce îl poate ajuta să recreeze contextul evenimentelor și să-și structureze narațiunea.
- Adunați probe și declarații despre circumstanțele în care se înscrie evenimentul traumatizant, mai degrabă decât despre eveniment în sine. Este posibil ca aceste probe și declarații să nu fie denaturate în aceeași măsură ca amintirile legate de evenimentul traumatizant. Acest lucru poate ajuta, de asemenea, la evitarea retraumatizării.
- Asigurați-vă că ați obținut informații despre experiența directă a solicitantului, mai degrabă decât despre cronologia evenimentelor, de exemplu, explorând care au fost procesele sale de gândire, ce reacții a avut, ce își amintește că a văzut, a auzit sau a mirosit sau care au fost cele mai dificile aspecte pentru el.
- Concentrați evaluarea credibilității asupra impactului traumei asupra vieții și psihicului solicitantului după evenimentul traumatizant, mai degrabă decât asupra detaliilor specifice ale evenimentului traumatizant.
- Asigurați-vă că amintirile traumatizante sunt evaluate cu recunoașterea faptului că este posibil să nu poată forma o relatare cronologică sau verbală a evenimentelor.

(c) Alte probleme psihologice și de sănătate

[\[Cuprins\]](#) [\[Listă de verificare\]](#)

Dificultățile întâmpinate în furnizarea unor declarații detaliate și coerente pot fi cauzate și de probleme medicale, de abuzuri fizice și de dependențele solicitantului, de exemplu, dacă acesta ia un medicament puternic, are dizabilități intelectuale, suferă de depresie, are leziuni cerebrale sau este dependent de droguri sau alcool. În funcție de afecțiunea specifică mai

multe tipuri de factori pot afecta declarațiile solicitantului, de exemplu, din cauza funcționării memoriei, a proceselor de gândire sau a capacității de concentrare.

Este necesar să acordați atenția cuvenită stării psihologice și de sănătate a solicitantului, în special modului în care aceasta îi afectează funcționarea.

Exemple de considerente practice

- Asigurați-vă că informațiile despre starea de sănătate (mentală) a solicitantului sunt disponibile pentru evaluarea dumneavoastră.
- Dacă este necesar, trimiteți solicitantul la asistență/evaluare adecvată în conformitate cu practica națională, pentru a înțelege mai bine modul în care eventuala problemă de sănătate îi poate afecta declarațiile.

(d) Vârsta

[\[Cuprins\]](#) [\[Listă de verificare\]](#)

Vârsta este deosebit de relevantă pentru solicitanții copii, deoarece vârsta și gradul de maturitate le afectează declarațiile. Este un aspect relevant atât pentru momentul în care au fost furnizate declarațiile, cât și pentru momentul în care a fost trăit evenimentul, deoarece cunoașterea și înțelegerea evenimentelor care au avut loc în copilăria solicitantului sunt afectate de vârsta sa la momentul respectiv.

Capacitatea de a oferi o relatare detaliată și consecventă a evenimentelor crește odată cu vârsta. Gradul de maturitate și vârsta influențează memoria autobiografică, iar aceasta afectează declarațiile ⁽¹¹⁷⁾.

- **Perspectiva copilului.** În general, copiii comunică informații în mod diferit față de adulți. Ceea ce este esențial pentru experiența unui adult poate să nu constituie esența narațiunii pentru un copil și invers. În timpul evenimentului, copilul își poate concentra atenția pe aspecte diferite și/sau este posibil ca evenimentul să nu aibă aceeași importanță pentru copil ca și pentru adult.
- **Cunoștințe despre aspectele din jurul lor.** Relatările copiilor pot fi inconsecvente și pot conține lacune, deoarece este posibil ca copilul să nu înțeleagă teoretic și abstract evenimentele sau să folosească expresii neclare sau declarații pe care le-a auzit de la adulți, care pot fi dictate de normele culturale ⁽¹¹⁸⁾. Este posibil ca copiii să nu poată formula o relatare detaliată și consecventă cu privire la motivele pentru care au părăsit

⁽¹¹⁷⁾ Pasupathi și C. Wainryb, *On telling the whole story: Facts and interpretations in autobiographical memory narratives from childhood through mid-adolescence* („Povestea completă: fapte și interpretări în narațiunile memoriei autobiografice, din copilărie până la mijlocul adolescenței”), *Developmental Psychology*, vol. 46, 2010, p. 735-746, citat în UNHCR, *The heart of the matter: Assessing credibility when children apply for asylum in the European Union* (Miezul problemei: evaluarea credibilității atunci când copiii solicită azil în Uniunea Europeană), 2014, p. 66 și 87; Comitetul Helsinki din Ungaria, *Credibility assessment in asylum procedures: A multidisciplinary training manual* (Evaluarea credibilității în procedurile de azil: Manual de formare multidisciplinară), vol. 2, 2015, p. 100 și 113.

⁽¹¹⁸⁾ UNHCR, *The heart of the matter: Assessing credibility when children apply for asylum in the European Union* (Miezul problemei: evaluarea credibilității atunci când copiii solicită azil în Uniunea Europeană), 2014, p. 71.

țara de origine, în special atunci când decizia de a pleca a fost luată de părinții copilului sau de alte rude.

- **Disponibilitatea documentelor justificative.** Copiii, în special atunci când sunt neînsoțiți, nu au deseori acces la documentele justificative care să le susțină cererea.

Este important ca interviul să fie realizat într-o manieră adaptată copiilor. Copiii sunt, de obicei, mai susceptibili la întrebările cu răspuns sugerat, oferind informații pe care cred că doriți să le auziți și modificându-și răspunsurile atunci când se insistă cu întrebarea ⁽¹¹⁹⁾.

Deoarece vârsta și gradul de maturitate ale copilului afectează capacitatea acestuia de a repovesti evenimentele trecute într-o manieră detaliată și coerentă, evaluarea credibilității trebuie efectuată ținând cont de aceste variații. Când există inconsecvențe în ceea ce privește evenimentele trecute trebuie luat în considerare un întreg set de explicații pentru aceste inconsecvențe.

În funcție de vârstă, gradul de maturitate și eventual alte vulnerabilități ale copilului, este posibil să fiți nevoiți să vă bazați mai mult pe alte informații disponibile decât pe declarațiile copilului. Acestea ar putea include declarațiile tutorelui legal, ale membrilor familiei sau ale avocatului sau alte surse de informații disponibile.

Exemple de considerente practice

- Concentrați-vă pe ceea ce este important/central pentru copil și pe ceea ce se poate aștepta ca acesta să știe.
- Asigurați-vă că interviul personal a fost realizat într-o manieră adaptată copiilor, incluzând vocabular și întrebări adaptate vârstei și gradului de maturitate al copilului. Aceasta înseamnă utilizarea de cuvinte simple și concrete în loc de concepte abstracte, explicarea cuvintelor dificile prin exemple și adresarea unor întrebări formulate într-un limbaj simplificat. Ar trebui evitate întrebările cu răspuns sugerat și presarea copilului, de exemplu, sub forma întrebărilor repetate, deoarece copiii sunt mai predispuși să-și modifice relatarea în funcție de ceea ce cred că se așteaptă de la ei.

Vârsta poate fi relevantă și în cazul persoanelor în vârstă, deoarece acestea pot suferi de o diminuare a capacității cognitive, cum ar fi funcționarea memoriei sau capacitatea de a urmări o conversație, precum și de deficiențe fizice, cum ar fi deficiența de auz, care le pot afecta declarațiile.

⁽¹¹⁹⁾ UNHCR, [Guidelines on international protection no. 8: Child asylum claims under Articles 1\(A\)2 and 1\(F\) of the 1951 Convention and/or 1967 Protocol relating to the status of refugees](#) (Ghidul privind protecția internațională nr. 8: Cererile de azil depuse de copii, în contextul articolului 1 secțiunea A alineatul 2 și al articolului 1 secțiunea F din Convenția din 1951 privind statutul refugiaților și/sau al Protocolului din 1967 la aceasta), 22 decembrie 2009, punctele 70-74; Comitetul Helsinki din Ungaria, [Credibility assessment in asylum procedures: A multidisciplinary training manual](#) (Evaluarea credibilității în procedurile de azil: Manual de formare multidisciplinară), vol. 2, 2015, p. 99 și 100.

(e) Educația

[Cuprins] [Listă de verificare]

Nivelul de educație poate influența accesul solicitantului la informații, cunoașterea aspectelor din afara sferei sale personale de viață sau capacitatea de a articula concepte abstracte.

Educația (formală) limitată sau lipsa unei astfel de educații poate afecta declarațiile solicitantului în mai multe moduri.

- **Gradul de alfabetizare.** Întrucât majoritatea oamenilor învață să citească și să scrie la școală, lipsa educației formale poate duce la analfabetism, care limitează posibilitățile de acces la informații. Este posibil ca un solicitant analfabet sau slab alfabetizat să nu aibă un vocabular suficient de versatil pentru a oferi relatări specifice și elaborate sau răspunsuri specifice și structurate la întrebări.
- **Concepte abstracte.** Educația formală ne dezvoltă capacitatea de gândire abstractă, în secvențe logice, precum și înțelegerea unor concepte precum dimensiunea, distanța, proporția, timpul și cauzalitatea. Capacitatea limitată de gândire abstractă poate afecta coerența și plauzibilitatea declarațiilor solicitantului.
- **Cunoștințe generale.** Educația formală ne oferă cunoștințe generale despre lumea înconjurătoare, cum ar fi cunoștințe de istorie, geografie și științe. Educația (formală) limitată sau lipsa unei astfel de educații poate afecta capacitatea solicitantului de a descrie chestiuni în afara sferei vieții de zi cu zi sau a sferei personale.

Exemple de considerente practice

- Limitați evaluarea la aspectele pe care vă puteți aștepta ca solicitantul să le cunoască, având în vedere mediul său educațional. Cu cât nivelul de educație al solicitantului este mai scăzut, cu atât evaluarea ar trebui să se concentreze mai mult pe capacitatea acestuia de a oferi informații cu privire la sfera sa personală de viață și experiență, nu pe cunoștințele generale.

Exemplu. Ne putem aștepta ca un fermier analfabet să ofere informații despre plantele pe care le cultiva și să situeze evenimentele în timp în funcție de sezonul ploios sau de sezonul recoltei.

- În mod similar, un solicitant care nu a avut posibilitatea de a merge la școală ar putea să nu fie apt să își indice țara pe hartă sau să-și localizeze geografic locul de reședință cu ajutorul punctelor cardinale, deoarece este posibil să nu înțeleagă aceste concepte.
- Conștientizați faptul că educația (formală) limitată sau lipsa unei astfel de educații poate duce, de asemenea, la expunerea limitată sau la lipsa expunerii la diferite tipuri de tehnologie și la familiarizarea cu acestea.

(f) Cultura, religia și convingerile

[Cuprins] [Listă de verificare]

Cultura, religia și convingerile unei persoane determină modul în care aceasta se vede pe sine în relație cu ceilalți indivizi – identitatea sa, rolurile sociale, normele și ierarhia societății – și stilul său de comunicare – modul în care înțelege, interpretează și repovestește informațiile. De exemplu, datele, anotimpurile, distanțele, implicarea în viața publică, noțiunea de rudă apropiată și limbajul corporal pot varia în funcție de acești factori. Cu toate acestea, nu ar trebui să se presupună că toate persoanele care provin dintr-o anumită cultură sau religie se comportă sau interacționează într-un anumit mod sau împărtășesc aceleași convingeri și norme deoarece factori precum vârsta, genul sau statutul social au, de asemenea, o influență.

Cultura, religia și convingerile pot afecta declarațiile solicitantului în mai multe moduri ⁽¹²⁰⁾.

- **Amintirile individuale/amintirile colective.** Cultura influențează memoria autobiografică, deoarece normele culturale dictează care evenimente și detalii vor fi considerate importante, deci care merită reținute. Culturile colectiviste care sunt comune în țările din Africa, Asia Centrală, Orientul Mijlociu și Asia de Sud-Est pun accent pe activitățile colective și pe relațiile și interacțiunile sociale. Culturile individualiste din majoritatea țărilor europene și din America de Nord se concentrează mai mult pe individualitate și autoexprimare. În consecință, amintirile din culturile individualiste implică în cea mai mare parte experiențe, roluri și emoții individuale, solicitantul având tendința de a oferi relatări mai detaliate, specifice, unice, concentrate pe sine și mai elaborate ale amintirilor. În schimb, persoanele care provin din culturile colectiviste oferă adesea descrieri mai generale ale rutinelor comune, ale evenimentelor sociale, ale interacțiunilor și ale rolurilor în relație cu ceilalți.
- **Stilul de comunicare.** Nivelul detaliilor oferite de solicitant poate depinde de stilul de comunicare care predomină într-o anumită cultură. În unele culturi, oamenii răspund direct și la obiect, cu un răspuns scurt și nu se lansează în detalii decât dacă li se cere acest lucru. Declarațiile unui solicitant care provine dintr-o astfel de cultură pot fi

⁽¹²⁰⁾ UNHCR, [Beyond Proof, Credibility Assessment in EU Asylum Systems: Full Report \(Dincolo de dovezi, evaluarea credibilității în sistemele de azil din UE: Raport integral\)](#), mai 2013, p. 66-68; A. Vredeveldt, Z. Given-Wilson și A. Memon, [Culture, trauma, and memory in investigative interviews](#) („Cultură, traumă și memorie în interviurile de investigație”), 22 aprilie 2023, p. 8 și 9; J. Herlihy, L. Jobson și S. Turner, Just tell us what happened to you: Autobiographical memory and seeking asylum („Spune-ne ce ți s-a întâmplat: memoria autobiografică și solicitarea azilului”), *Applied Cognitive Psychology*, 2012, p. 661-676; K. Nelson, Self and social functions: Individual autobiographical memory and collective narrative („Funcția sinelui și funcția socială: memorie autobiografică individuală și narațiune colectivă”), *Memory* („Memoria”), 2003, p. 125-136, citat în Abo Akademi University & Free University Amsterdam, [Psychological assumptions underlying credibility assessments in Finnish asylum determinations](#), 2021, p. 6; Comitetul Helsinki din Ungaria, [Credibility assessment in asylum procedures: A multidisciplinary training manual \(Evaluarea credibilității în procedurile de azil – Manual de formare multidisciplinară\)](#), vol. 1, 2013, p. 76; L. Jobson, *Adolescents' meaningful memories reflect a trajectory of self-development from family over school to friends* („Diferențe culturale în specificul amintirilor autobiografice: implicații pentru deciziile de azil”), *Psychiatry, Psychology and Law*, vol. 16, 2009, p. 453-457; R. Antalikova, T. Hansen, K. Gulbrandsen, M. De La Mata și A. Santamaria, *Adolescents' meaningful memories reflect a trajectory of self-development from family over school to friends* („Amintirile semnificative ale adolescenților reflectă o traiectorie de autodezvoltare de la familie la școală și prieteni”), *Nordic Psychology*, vol. 63, 2011, pp. 4-24; Y. Chen, H. M. McAnally și E. Reese, Development in the organization of episodic memories in middle childhood and adolescence („Dezvoltarea în organizarea amintirilor episodice în copilăria mijlocie și în adolescență”), *Frontiers in Behavioural Neuroscience*, vol. 7, 2013, p. 84-86; J. M. Fitzgerald, Autobiographical memory: Reports in adolescence („Memoria autobiografică: relatări din adolescență”), *Canadian Journal of Psychology/Revue Canadienne de Psychologie*, vol. 35, 1981, p. 69-73, citat în UNHCR, [The heart of the matter: Assessing credibility when children apply for asylum in the European Union](#) (Miezul problemei: evaluarea credibilității atunci când copiii solicită azil în Uniunea Europeană), 2014, p. 69; UNHCR, [Beyond Proof, Credibility Assessment in EU Asylum Systems: Full Report \(Dincolo de dovezi, raportul integral\)](#), mai 2013, p. 66-68.

percepute insuficient de detaliate dacă solicitantului nu i s-a cerut să detalieze mai detaliat. În alte culturi, oamenii răspund cu afirmații generale și dedică mai mult timp pentru a clarifica un punct specific, ceea ce poate apărea uneori ca declarații generalizate, din care lipsesc detaliile.

- **Sensurile date anumitor concepte.** Pot exista înțelegeri diferite din punct de vedere cultural ale relațiilor sociale, rolurilor și conceptelor, cum ar fi timpul, distanța sau vârsta. De asemenea, se pot folosi eufemisme sau un limbaj vag în legătură cu anumite concepte care sunt mai acceptabile cultural decât referințele directe, de exemplu, formularea folosită în legătură cu tabuurile culturale. Astfel de factori pot afecta în special coerența și consecvența percepute, atât interne, cât și externe, ale declarațiilor solicitantului.

Cunoștințele interculturale sunt adesea necesare pentru a înțelege informațiile pe care le primiți din perspectiva altei culturi, reușind astfel să clarificați afirmații care altfel ar putea părea inconsecvente și lipsite de detalii sau de plauzibilitate. Numai după ce ați adresat întrebări privind inconsecvențele sau lipsa de detalii și nu ați primit o explicație ar trebui să verificați dacă o barieră culturală, socială, religioasă sau de altă natură ar putea fi un motiv pentru respectiva problemă de credibilitate.

Exemple de considerente practice

- Țineți cont de contextul cultural (cultura individualistă/cultura colectivistă) atunci când evaluați credibilitatea, în special în ceea ce privește tipul de detalii care se pot aștepta de la solicitant.
- Înainte de a trage o concluzie negativă asigurați-vă că eventualele probleme de credibilitate au fost clarificate și că nu erau doar rezultatul unor diferențe culturale.

(g) Teama și lipsa de încredere

[\[Cuprins\]](#) [\[Listă de verificare\]](#)

Solicitanții pot fi împiedicați să își susțină pe deplin cererea din mai multe motive. Putem include aici teama de stigmatizare, discriminare sau represalii, lipsa de încredere în autoritățile statului, în interpreți sau în alte persoane care provin din țara lor de origine, convingerea că anumite acțiuni ar putea avea un impact negativ asupra cererii lor de protecție internațională sau teama de a nu-și pune familia în pericol.

Teama și lipsa de încredere în autorități îl pot determina pe solicitant să se abțină de la divulgarea anumitor fapte sau probe relevante, ceea ce conduce la o lipsă de detalii sau de coerență din cauza lacunelor din declarații. Dacă observați indicii de teamă sau de lipsă de încredere este important să le abordați în timpul interviului personal, pentru a îndeplini obligațiile autorității [pentru mai multe informații, vezi secțiunea [1.1.1. „Aplicați obligația de a coopera \(sarcina probei\)”](#)].

Exemple de considerente practice

- Asigurați-vă că mediul în care se desfășoară interviul i-a oferit solicitantului condițiile necesare pentru a-și prezenta cererea în siguranță și că acesta a fost asigurat de confidențialitatea procedurii de azil și informat despre scopul acesteia. În plus, ar fi trebuit subliniate responsabilitățile profesionale și imparțialitatea interpretului.
- Asigurați-vă că solicitantul a fost informat în mod clar cu privire la obligația sa de a coopera și la consecințele necooperării.
- Asigurați-vă că solicitantul a fost întrebat despre motivele oricărei lacune din declarația sa.
- În funcție de practica națională, furnizați solicitantului informații despre cum poate solicita un consilier juridic independent care să-l consilieze în acord cu interesul său.

(h) Stigmatizarea și rușinea

[[Cuprins](#)] [[Listă de verificare](#)]

Stigmatizarea provine din neconformarea la normele sociale, culturale sau religioase și este deseori asociată cu aspecte care sunt considerate tabu, cum ar fi aspecte legate de gen sau de sexualitate. Nerespectarea unei norme conduce la dezaprobarea socială, iar rezultatul este stigmatizarea. Stigmatizarea duce deseori la rușine și face persoana să se simtă defectă sau imorală. Rușinea include, de obicei, și teama de a nu suferi o vătămare, ceea ce poate genera diverse strategii de evitare, inclusiv omisiuni, tăcere sau chiar negare, care pot afecta memoria și comunicarea ⁽¹²¹⁾.

Stigmatizarea și rușinea pot afecta declarațiile solicitantului și documentele justificative disponibile în mai multe moduri ⁽¹²²⁾.

⁽¹²¹⁾ EUAA, [Evidence and credibility in the context of the Common European Asylum System – Judicial analysis](#) (Evaluarea probelor și a credibilității în contextul sistemului european comun de azil – Analiză judiciară), ediția a doua, 2023, p. 174-175 și 180; Comitetul Helsinki din Ungaria, [Credibility assessment in asylum procedures: A multidisciplinary training manual](#) (Evaluarea credibilității în procedurile de azil: Manual de formare multidisciplinară), vol. 2, 2015, p. 82.

⁽¹²²⁾ Comitetul Helsinki din Ungaria, [Credibility assessment in asylum procedures: A multidisciplinary training manual](#) (Evaluarea credibilității în procedurile de azil: Manual de formare multidisciplinară) vol. 2, 2015, p. 44 și 85; J. Herlihy și S. Turner, Asylum claims and memory of trauma: Sharing our knowledge („Cererile de azil și memoria traumei: împărtășirea cunoștințelor”), *The British Journal of Psychiatry*, vol. 191, 2007, p. 4; D. Bögner, J. Herlihy și C. Brewin, Impact of sexual violence on disclosure during Home Office interviews („Impactul violenței sexuale asupra comunicării în timpul interviurilor organizate de Ministerul de Interne”), *British Journal of Psychiatry*, vol. 191, 2007, p. 75; D. Bögner, C. Brewin și J. Herlihy, Refugees’ experiences of Home Office interviews: A qualitative study on the disclosure of sensitive personal information („Experiențele refugiaților în cadrul interviurilor organizate de Ministerul de Interne: un studiu calitativ privind comunicarea informațiilor sensibile cu caracter personal), *Journal of Ethnic and Migration Studies*, vol. 36, 2009, p. 519-535; J. Millbank, The ring of truth: A case study of credibility assessment in particular social group refugee determinations („Inelul adevărului”: un studiu de caz privind evaluarea credibilității, în special determinările grupurilor sociale de refugiați”), *International Journal of Refugee Law*, vol. 21, 2009, p. 14; *Asylum Aid*, I feel like as a woman, I am not welcome: A gender analysis of UK asylum law, policy and practice („Simt că nu sunt binevenită din cauză că sunt femeie”: o analiză de gen a legislației, politicii și practicii din Regatul Unit în materie de azil”), *Women’s Asylum News*, vol. 107, 2012, pp. 1-4; Consiliul Irlandez pentru Libertăți Civile, Women and the refugee experience: Towards a statement of best practice („Femeile și experiența refugiatului: către o declarație de bune practici”), *Irish Times*, 2000, p. 18; Oficiul Național pentru Migrație (Migrationsverket), *Gender-based persecution: Guidelines for investigation and evaluation of the needs of women for protection* („Persecuția bazată pe gen: orientări pentru investigarea și evaluarea nevoilor de protecție ale femeilor”), 2001, p. 15, citat în UNHCR, [Beyond proof: Credibility assessment in EU asylum systems](#) (Dincolo de dovezi, raportul integral), 2013, p. 73 și 145.

- **Comunicarea informațiilor.** Stigmatizarea și rușinea afectează adesea nivelul de comunicare a informațiilor, deoarece poate fi dificil să se prezinte informații legate de aceste sentimente și experiențe. Este posibil ca solicitanții să nu fi discutat niciodată deschis anumite experiențe cu cineva, deoarece respectivele experiențe au fost o sursă de stigmatizare și potențială vătămare. Prin urmare, relatarea solicitantului poate conține lacune și inconsecvențe în loc să constituie o narațiune cronologică completă și coerentă ⁽¹²³⁾.
- **Lipsa cuvintelor adecvate.** Solicitanții provin adesea din țări sau contexte lingvistice care este posibil să nu aibă termeni neutri sau adecvați pentru a descrie chestiuni considerate tabu, ceea ce, de asemenea, poate duce la declarații mai puțin specifice. Solicitanții pot utiliza acești termeni cu semnificații diferite, ceea ce poate afecta coerența percepută a declarațiilor lor.
- **Lipsa documentelor justificative.** Stigmatizarea și sentimentele de rușine pot explica lipsa documentelor sau a altor probe, deoarece aceste sentimente contribuie la subraportarea incidentelor. Persoanele care suferă de acte de vătămare (amenințarea cu vătămarea) pot fi reticente în a raporta oficial incidentele autorităților. În același timp, este posibil ca autoritățile să nu fie dispuse să elibereze documente justificative despre ceea ce consideră a fi chestiuni private și/sau tabuuri sociale.

Este necesar să asigurați un mediu sigur în cadrul interviului personal pentru a încuraja solicitantul să-și spună povestea atunci când există indicii de stigmatizare și teamă. De asemenea, trebuie să luați în calcul că este posibil ca solicitanții să nu fie întotdeauna conștienți de faptul că un anumit comportament față de ei poate fi considerat o încălcare a drepturilor omului, deoarece au fost tratați în acel mod pe tot parcursul vieții lor. Prin urmare, trebuie să puteți recunoaște potențialele forme de persecuție în declarațiile solicitantului și să le explorați mai detaliat.

Exemple de considerente practice

- Asigurați-vă că solicitantul a primit garanții cu privire la confidențialitatea procedurii de azil.
- Asigurați-vă că solicitantului i-a fost acordat suficient timp pentru a discuta despre experiențele sale și explicați-i de ce sunt necesare detalii despre experiențele respective.
- Verificați dacă solicitantul a fost încurajat să folosească propriile cuvinte pentru a-și descrie experiențele și dacă a fost clarificat sensul cuvintelor folosite de acesta.

(i) Rolurile de gen

[\[Cuprins\]](#) [\[Listă de verificare\]](#)

Rolurile de gen se referă la relația dintre femei și bărbați în funcție de identitățile, statutele, rolurile și responsabilitățile construite și definite social sau cultural. Sexul se referă la sexul biologic al unei persoane, care este înăscut. Rolurile de gen nu afectează doar percepția despre sine, ci influențează și comportamentul și atitudinile față de viața socială și politică.

⁽¹²³⁾ (Evaluarea credibilității în procedurile de azil: Manual de formare multidisciplinară), vol. 2, 2015, p. 44.

Rolurile de gen pot afecta declarațiile solicitantului, de exemplu, în următoarele moduri.

- **Stilul de comunicare.** Genul influențează modul în care solicitantul se exprimă și poate afecta nivelul de detaliere oferit. În anumite societăți este de așteptat ca bărbații să-și prezinte opinia în detaliu, iar femeile și fetele să vorbească puțin, numai când li se cere și să nu-și exprime propriile gânduri sau opinii. În alte societăți, este valabil contrariul ⁽¹²⁴⁾.
- **Memoria.** Prin modelarea intereselor noastre și a lucrurilor pe care ne concentrăm în timpul anumitor evenimente, rolurile de gen și așteptările sociale pot afecta modul în care ne amintim trecutul. Ele pot influența detaliile percepute, codificate și rememorate. De exemplu, în unele societăți, se așteaptă în general ca bărbații să-și amintească marca și tipul unei mașini, în timp ce se presupune că femeile își amintesc mai degrabă culoarea mașinii. Rolurile de gen pot defini, de asemenea, ce tip de informații pot fi accesate, astfel încât mărturiile membrilor familiei, de exemplu, pot părea inconsecvente.

Genul poate afecta, de asemenea, măsura în care sunt disponibile documente justificative sau alte probe cu privire la o cerere, de exemplu, în următoarele aspecte.

- **Disponibilitatea ITO.** Este posibil ca ITO cu privire la statutul femeii să nu fie disponibile sau să fie limitate, de exemplu, din cauza subraportării incidentelor către poliție sau alți agenți, a necolectării de date cu privire la chestiuni legate de gen, a stigmatizării victimelor violenței de gen sau a faptului că o asemenea violență este adesea comisă de agenți nestatali.
- **Disponibilitatea documentelor justificative.** Este posibil ca femeile să nu aibă acces la documente justificative sau alte probe care să le susțină cererea, inclusiv la documente de identitate, din cauza statutului lor în societate.

De asemenea, trebuie să rețineți că este posibil ca solicitanții să nu fie întotdeauna conștienți de faptul că un anumit comportament față de ei poate fi considerat o încălcare a drepturilor omului, deoarece au fost tratați în acel mod pe tot parcursul vieții lor. Prin urmare trebuie să puteți recunoaște potențialele forme de persecuție bazată pe gen în declarațiile solicitantului și să le explorați mai detaliat.

⁽¹²⁴⁾ [Credibility assessment in asylum procedures: A multidisciplinary training manual](#) (Evaluarea credibilității în procedurile de azil: Manual de formare multidisciplinară), vol. 2, 2015, p. 44-45.

Exemple de considerente practice

- Asigurați-vă că interviul s-a concentrat pe ceea ce se așteaptă să cunoască solicitantul, luând în considerare rolurile de gen din țara de origine. De exemplu, în unele societăți, femeile au mai puține cunoștințe sau informații decât bărbații despre viața din afara locuinței familiale, în timp ce bărbații au informații mai limitate despre ceea ce se întâmplă acasă.
- Conștientizați faptul că tabuurile sociale (de exemplu, sexualitatea, sănătatea, banii) pot crea dificultăți solicitantului în a dezvălui și a furniza relatări detaliate și coerente despre anumite probleme. Vezi secțiunea [2.3.1. litera \(h\) „Stigmatizarea și rușinea”](#).

2.3.2. Factori care țin de responsabilul de caz

[Cuprins] [\[Listă de verificare\]](#)

Activitatea în domeniul protecției internaționale înseamnă a lucra în mod constant cu oameni din culturi și medii sociale diferite și cu experiențe de viață diferite. Acesta este unul dintre factorii care ne fac munca interesantă. Cu toate acestea, și dumneavoastră sunteți o ființă umană și puteți resimți stres și frustrare în acest mediu de lucru solicitant.

În activitatea zilnică, se așteaptă din partea dumneavoastră să îndepliniți obiective cantitative, să elaborați decizii bine fundamentate și să vă ocupați de solicitanți care nu sunt cooperanți sau care au suferit experiențe personale negative. Expunerea pe termen lung la relatări ale solicitanților privind rele tratamente grave suferite pot avea multiple efecte, de la incapacitatea de a evalua fiecare cerere în mod imparțial și individual până la traumatizare secundară și simptome asemănătoare celor ale persoanelor care suferă de TSPT. Această expunere pe termen lung poate duce la „oboseală provocată de evaluarea credibilității” sau la „desensibilizare”, ceea ce vă poate face mai înclinați să evitați aprofundarea declarațiilor pentru a evita să auziți declarații despre experiențe negative de viață. În astfel de cazuri, ați putea fi mai tentați să trageți concluzii nefondate, fără a efectua o evaluare adecvată a credibilității.

Tabelul de mai jos ilustrează modul în care o astfel de oboseală provocată de evaluarea credibilității poate afecta procesul în cauză.

Figura 11. Posibile consecințe ale oboselii provocate de evaluarea credibilității asupra procesului în cauză

Acești factori vă pot influența obiectivitatea și imparțialitatea în timpul evaluării credibilității. Este important să cunoașteți factorii respectivi, astfel încât să-i puteți lăsa deoparte și să le reduceți la minimum impactul asupra evaluării credibilității.

Ar trebui să reflectați asupra propriei performanțe, asupra propriilor nevoi și asupra eventualelor dificultăți pe care le-ați întâlnit în timp ce lucrați la anumite cereri de protecție internațională. Se recomandă să discutați aceste lucruri cu colegii, cu un psiholog sau cu un supervisor, pentru a obține sprijinul necesar și a spori cunoașterea de sine sau pentru a

identifica nevoile de pregătire. Supravegherea permanentă și răspunsurile la preocupările dumneavoastră pot îmbunătăți motivația profesională și pot facilita schimbul de experiență.

Pe lângă factorii legați de oboseala provocată de evaluarea credibilității, cultura și convingerile dictează modul în care înțelegem și interpretăm informațiile. Ele contribuie la semnificațiile pe care le dăm diferitelor concepte și la modul în care înțelegem lumea din jurul nostru. Pentru a reduce la minimum impactul părtinirii culturale asupra evaluării credibilității este important să fiți conștienți de modul în care propria cultură și propriile convingeri vă pot afecta gândirea și cunoașterea altor culturi. Reflecția personală și formarea cu privire la alte culturi și la comunicarea interculturală pot facilita această înțelegere.

Este important de reținut că stereotipurile și prejudecățile nu au voie să afecteze evaluarea credibilității.

Chiar dacă este omenesc ca stresul și comunicarea interculturală să ne afecteze într-o anumită măsură evaluarea, este important să ne amintim standardele aplicabile evaluării credibilității. În evaluarea credibilității nu trebuie utilizată nicio presupunere sau convingere despre o persoană sau un grup (stereotip) și nicio atitudine negativă față de această persoană sau grup (prejudecată) ⁽¹²⁵⁾. Este, de asemenea, de datoria unei administrații de azil să se asigure că primiți pregătirea, cunoștințele și sprijinul necesare pentru a vă îndeplini sarcinile ⁽¹²⁶⁾.

⁽¹²⁵⁾ CJUE a considerat că noțiunile stereotipe asociate cu homosexualii nu permit autorităților să țină seama de situația individuală și de circumstanțele personale ale solicitantului în cauză. Vezi CJUE, Hotărârea din 2 decembrie 2014 în cauza [A, B și C/Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie](#), cauzele conexe C-148/13 – C-150/13, ECLI:EU:C:2014:2406, punctele 61-63. Rezumat disponibil în [Baza de date cu jurisprudență a EUAA](#).

⁽¹²⁶⁾ Articolul 4 alineatele (3) și (4) și articolul 10 alineatul (3) litera (d) din DPA (reformare).

Publicații EUAA conexe

EASO, [*Ghid practic privind starea de bine a personalului din domeniul azilului și al primirii – Partea I: Standarde și politică*](#), septembrie 2021.

Partea I sprijină managerii în prevenirea, reducerea și gestionarea stresului profesional în rândul personalului care lucrează în domeniul azilului. Stresul profesional este adesea rezultatul incapacității de a face față presiunilor de la locul de muncă. Ghidul practic propune opt standarde care să ghideze formularea, punerea în aplicare și evaluarea politicii de asigurare a stării de bine a personalului din domeniul azilului și al primirii. Principalul public-țintă îl reprezintă persoanele care lucrează în management și resurse umane.

EASO, [*Ghid practic privind starea de bine a personalului din domeniul azilului și al primirii – Partea a II-a: Set de instrumente pentru asigurarea stării de bine a personalului*](#), septembrie 2021.

Partea a II-a propune instrumente practice, exerciții și activități de consolidare a capacităților pentru a îndeplini standardele de stare de bine a personalului. Instrumentele sunt menite să reducă anxietatea, stresul și epuizarea la locul de muncă. Acestea oferă sprijin echipelor și persoanelor și pot fi implementate de manageri, de colegi, de specialiști interni sau externi. Ghidul cuprinde și instrumente de autoajutorare, care pot fi folosite direct de membrii personalului.

2.3.3. Factori care țin de desfășurarea interviului

[\[Cuprins\]](#) [\[Listă de verificare\]](#)

Desfășurarea interviului poate afecta declarațiile solicitantului: contextul formal al conversației poate fi stresant pentru solicitant; există așteptarea de a discuta chestiuni legate de viața privată cu străini; pot apărea probleme tehnice în interviurile la distanță, care pot întrerupe interviul și submina comunicarea; comunicarea prin intermediul unui interpret poate afecta sensul declarațiilor solicitantului; prezența copilului sau a copiilor solicitantului îi poate distrage acestuia atenția; presiuni din cauza timpului limitat alocat interviului.

Desfășurarea interviului trebuie abordată în mod corespunzător înainte și în timpul interviului personal, pentru a-i reduce la minimum impactul asupra declarațiilor. Dacă acești factori nu pot fi atenuați sau chiar eliminați înainte sau în timpul interviului, ei trebuie consemnați într-un mod obiectiv în transcrierea interviului și luați în considerare atunci când se evaluează declarațiile solicitantului.

Lista neexhaustivă de mai jos oferă o imagine de ansamblu asupra modului în care factorii legați de desfășurarea interviului pot conduce la denaturări.

(a) Comunicarea multilingvă prin interpret

[Cuprins] [Listă de verificare]

Este de datoria autorității decizionale să asigure un interpret de încredere și competent pentru desfășurarea interviului. Chiar dacă interpreții sunt instruiți să reducă impactul comunicării multilingve sau al circumstanțelor personale și contextuale asupra muncii lor, aceasta nu elimină pe deplin factorii de denaturare.

Pierderea de informații este inerentă traducerii și interpretării din cauza următoarelor diferențe esențiale între limbi ⁽¹²⁷⁾.

- **Vocabularul.** Vocabularul unei limbi nu se oglindește fidel într-o altă limbă. Este posibil ca într-o limbă să nu existe un cuvânt specific pentru a traduce un termen dintr-o altă limbă sau este posibil ca o limbă să nu aibă mijloacele de a articula diferențe subtile la traducerea termenului în cauză. De asemenea, este posibil ca interpretul să nu fie familiarizat cu o anumită terminologie, de exemplu, cu termenii militari sau cu terminologia LGBTIQ.
- **Gramatica.** Limbile au norme și structuri gramaticale diferite. Traducerea unui mesaj dintr-o limbă în alta necesită deseori un anumit nivel de reformulare pentru a respecta regulile gramaticale ale limbii-țintă, prin care diferențele subtile se pot pierde.
- **Dialectele.** Pronunția, gramatica, conjugarea și vocabularul pot varia semnificativ între diferitele dialecte ale unei limbi. Acest lucru poate duce la denaturări, chiar dacă solicitantul și interpretul au aceeași limbă maternă.

Modul în care sunt interpretate informațiile dintr-o limbă în alta poate afecta nu numai sensul, ci și nivelul de detaliere, specificitatea și consecvența. Limbile sunt construcții culturale și cu cât diferența dintre două limbi este mai mare, cu atât este mai mare riscul de denaturări. De asemenea, detaliile pot fi pierdute sau contorsionate atunci când se traduc părți mai mari de text în loc de propoziții.

Interpretul poate fi influențat și el de factorii care influențează responsabilul de caz și solicitantul, printre care cultura, religia, convingerile și rolurile de gen. Pentru mai multe informații, vezi secțiunile [2.3.1. „Factori care țin de solicitant”](#) și [2.3.2. „Factori care țin de responsabilul de caz”](#).

⁽¹²⁷⁾ EUAA, [Evidence and credibility in the context of the Common European Asylum System – Judicial analysis](#) (Evaluarea probelor și a credibilității în contextul sistemului european comun de azil – Analiză judiciară), ediția a doua, 2023; Comitetul Helsinki din Ungaria, [Credibility assessment in asylum procedures: A multidisciplinary training manual](#) (Evaluarea credibilității în procedurile de azil: Manual de formare multidisciplinară), vol. 2, 2015, p. 11-14.

Exemple de considerente practice

- Asigurați-vă că ați verificat în timpul interviului că solicitantul și interpretul, precum și interpretul și responsabilul de caz se înțeleg unul pe celălalt, fie că vorbesc aceeași limbă sau nu.
- Asigurați-vă că orice neconcordanță care ar putea decurge din factorii multilingvi și din interpretare a fost clarificată și că solicitantului i s-a oferit posibilitatea de a explica.
- Presupuneți că diferențele semantice minore sau neplauzibile (de exemplu, utilizarea termenului „turist” în loc de „terorist”) sunt probabil rezultatul erorilor de traducere și, cel mai probabil, nu constituie inconsecvențe reale. Evaluarea credibilității interne nu ar trebui să se bazeze pe astfel de inconsecvențe.

(b) Cadrul interviului

[\[Cuprins\]](#) [\[Listă de verificare\]](#)

Cadrul fizic al interviului poate afecta declarațiile solicitantului. Cadrul trebuie să asigure un mediu sigur în care solicitantul să-și comunice declarațiile. Aceasta implică o sală liniștită, suficient de spațioasă, cu o temperatură normală și un mediu calm, care să asigure confidențialitatea. De exemplu, o sală mică, fără suficientă lumină naturală sau cu un grilaj la fereastră poate tulbura solicitantul și poate chiar declanșa amintiri traumatizante, de exemplu, prin asociere cu detenția.

Un interviu la distanță poate afecta, de asemenea, declarațiile solicitantului în mai multe moduri. Problemele tehnice, cum ar fi sunetul deficitar, calitatea video slabă sau întreruperile conexiunii, pot limita nivelul de detaliere al informațiilor comunicate. Poziționarea camerei video și lipsa contactului vizual direct creează distanță și îngreunează identificarea semnalelor nonverbale, cum ar fi indiciile de vulnerabilitate, de rușine, teamă sau lipsă de încredere. Interviurile la distanță pot fi percepute ca fiind mai formale decât un interviu în persoană, lăsând mai puțin spațiu pentru ascultarea activă și pentru a manifesta empatie și interes. Aceste denaturări lasă mai mult spațiu pentru neînțelegeri și pot face lipsa de detalii sau inconsecvențele mai greu de remediat.

Exemple de considerente practice

- Mai întâi, evaluați calitatea comunicării în timpul interviului personal, înainte de a începe evaluarea credibilității, în special în cazul unui interviu la distanță.
- Conștientizați semnele unor neînțelegeri prezente în transcrierea interviului. Luați în calcul organizarea unei noi audieri a solicitantului, pentru a clarifica neînțelegerile sau ambiguitățile care afectează evaluarea aspectelor esențiale ale faptului material.

Exemplu de profil în care coexistă simultan mai mulți factori care pot conduce la denaturare: orientarea sexuală, identitatea de gen, exprimarea genului și caracteristicile sexuale

Cererile de azil bazate pe orientarea sexuală ⁽¹²⁸⁾, identitatea de gen ⁽¹²⁹⁾, exprimarea genului ⁽¹³⁰⁾ și caracteristicile sexuale (SOGIESC) ⁽¹³¹⁾ formează o categorie specifică în cadrul cererilor bazate pe gen, implicând mai mulți factori care pot denatura declarațiile solicitantului într-un mod specific. Factorii care țin de responsabilul de caz și de desfășurarea interviului pot denatura în mod similar declarațiile.

Relatarea solicitantului este adesea direct legată de părțile cele mai delicate și intime ale sferei private, care constituie tabuuri în multe societăți, ceea ce poate face cu atât mai dificilă comunicarea informațiilor relevante într-un mod detaliat, specific și coerent.

Solicitanții care sunt persoane lesbiene, gay, bisexuale, transgen, intersexuale și *queer* (LGBTIQ), care nu se conformează standardelor heteronormative ale societăților lor, trec adesea prin experiențe de discriminare, stigmatizare și abuz de lungă durată. În multe țări, persoanele LGBTIQ sunt supuse, de asemenea, unor pedepse aspre, cum ar fi încarcerare, amenzi sau chiar execuție.

Astfel de experiențe de viață pot duce la o homo/bi/trans/intersexfobie interiorizată, la sentimente de izolare și la lipsă de încredere în autorități și în societate în general. Pot avea și un efect traumatizant și, prin urmare, pot afecta funcționarea memoriei, limitând capacitatea solicitantului de a-și aminti evenimentele exacte într-o manieră coerentă, consecventă și/sau detaliată. Ele pot afecta, de asemenea, încrederea solicitantului în autoritatea decizională și disponibilitatea de a-și dezvălui experiențele. Stilul de interviu și atmosfera creată de responsabilul de caz și de interpret în timpul interviului pot afecta declarațiile solicitantului.

Pentru mai multe informații, vezi secțiunile [2.3.1. litera \(h\) „Stigmatizarea și rușinea”](#), [2.3.1. litera \(b\) „Trauma”](#) și efectele sale și [2.3.1. litera \(g\) „Teama și lipsa de încredere”](#). Vezi și secțiunile [2.3.2. „Factori care țin de responsabilul de caz”](#) și [2.3.3. litera \(a\) „Comunicarea multilingvă prin interpret”](#).

⁽¹²⁸⁾ Orientarea sexuală se referă la capacitatea fiecărei persoane de a simți afecțiune, atracție emoțională și sexuală profundă pentru persoane de gen diferit, de același gen sau având mai mult de un gen și de a întreține relații intime și sexuale cu aceste persoane.

⁽¹²⁹⁾ Identitatea de gen se referă la modul interior, profund și individual al fiecărei persoane de a trăi experiența genului, care poate sau nu să corespundă sexului atribuit la naștere sau genului atribuit de societate. Include simțul personal al corpului și alte exprimări ale genului, inclusiv îmbrăcămintea, vorbirea și gesturile, care pot implica sau nu dorința de modificare a aspectului sau a funcționării corpului prin mijloace medicale, chirurgicale sau de altă natură.

⁽¹³⁰⁾ Exprimarea genului se referă la prezentarea de către fiecare persoană a genului său prin aspectul fizic – inclusiv, fără a se limita la acestea: prin îmbrăcămintă, coafură, accesorii, produse cosmetice – și gesturi, vorbire, comportament, nume și adresare, reținând că exprimarea genului poate corespunde sau nu identității de gen a persoanei.

⁽¹³¹⁾ Caracteristicile sexuale se referă la trăsăturile fizice specifice sexelor ale fiecărei persoane, inclusiv cromozomi, gonade, hormoni sexuali, organe genitale, organe de reproducere, modele cromozomiale și caracteristici secundare legate de pubertate.

Exemplu de profil în care coexistă simultan mai mulți factori care pot conduce la denaturare: orientarea sexuală, identitatea de gen, exprimarea genului și caracteristicile sexuale

În plus, mediul lor social și cultural, precum și contextul lingvistic, poate afecta modul în care solicitanții LGBTIQ se autoidentifică și termenii pe care îi vor utiliza pentru a vorbi despre SOGIESC. Aceștia pot fi folosiți cu semnificații diferite, care este posibil să nu fie neapărat în concordanță cu terminologia utilizată în contextul științific și academic occidental. Aceste aspecte pot avea un impact asupra specificității, precum și asupra coerenței percepute a declarațiilor lor.

Pentru mai multe informații, vezi secțiunile [2.3.3. litera \(a\) „Comunicarea multilingvă prin interpret”](#) și [2.3.2. „Factori care țin de responsabilul de caz”](#).

De exemplu, SOGIESC pot afecta declarațiile solicitantului în următoarele moduri.

- **Lipsa cuvintelor adecvate.** Persoanele LGBTIQ provin adesea din contexte lingvistice în care nu există termeni neutri pentru a descrie aspecte legate de SOGIESC, ceea ce poate conduce la declarații care par mai puțin specifice. Solicitanții pot atribui unor formulări semnificații care nu corespund terminologiei utilizate în contextul occidental, ceea ce ar putea afecta coerența percepută a declarațiilor lor.
- **Subiecte intime.** A vorbi cu o persoană necunoscută despre sexualitate sau identitate și despre experiențe de iubire, rușine și dorințe care fac obiectul unor tabuuri sociale este o sarcină dificilă, care poate duce la o comunicare limitată cu privire la cerere.
- **Disponibilitatea ITO.** Marginalizarea persoanelor LGBTIQ în țara de origine duce deseori la subraportare. Prin urmare, informațiile specifice privind țara de origine sunt adesea limitate sau chiar lipsesc.
- **Disponibilitatea documentelor justificative.** Este posibil ca persoanele LGBTIQ să nu poată raporta poliției eventualele rele tratamente suferite și să nu obțină documente legate de acestea din cauza discriminării prevalente sau a incriminării orientării, identității și/sau caracteristicilor lor în țara de origine.

Exemple de considerente practice

- Asigurați-vă că au fost instituite garanțiile procedurale speciale necesare, cum ar fi un intervievator și un interpret de un anumit gen, atunci când este necesar și posibil. Asigurați-vă că declarațiile solicitantului sunt abordate într-un mod sensibil.
- Abțineți-vă de la ipoteze stereotipe și părtinitoare cu privire la comportamentul, aspectul fizic sau modul în care se identifică solicitanții LGBTIQ. Nu vă așteptați ca aceștia să fi avut experiențe trecute identice sau să fi trecut prin același proces de realizare de sine.
- Asigurați-vă că s-a utilizat un limbaj neutru, care i-a permis solicitantului să-și relateze povestea și l-a încurajat în acest sens.
- Rețineți că SOGIESC poate fi o considerație relevantă atât în cazul în care solicitantul declară că reprezintă o minoritate, cât și/sau atunci când este perceput de societate ca fiind în minoritate din cauza neconformării sale la normele stereotipe privind modul în care ar trebui să se comporte bărbații și femeile în societate ⁽¹³²⁾.

2.4. Stabiliți dacă un fapt material este admis sau respins

2.4.1. Evaluați constatările cu privire la credibilitatea tuturor probelor legate de un fapt material

[Cuprins] [Listă de verificare]

După evaluarea documentelor justificative sau a altor probe și a declarațiilor solicitantului și luând în considerare factorii potențiali de denaturare, toate probele legate de un fapt material sunt analizate împreună.

Analizați în întregime toate probele referitoare la fiecare fapt material

Analizați toate constatările pozitive și negative cu privire la credibilitatea tuturor probelor legate de un fapt material în același timp, în lumina indicatorilor relevanți ai credibilității și stabiliți ponderea fiecărei constatări în raport cu celelalte.

Scopul este să ajungeți la o imagine de ansamblu și în cele din urmă la o concluzie cu privire la admiterea sau respingerea faptului material.

O probă poate fi suficient de probantă pentru a susține singură credibilitatea faptului material, precum și pentru a-l confirma. De exemplu, un pașaport autentic și valabil este în sine o probă

⁽¹³²⁾ [Credibility assessment in asylum procedures: A multidisciplinary training manual](#) (Evaluarea credibilității în procedurile de azil: Manual de formare multidisciplinară), vol. 2, 2015, p. 66.

a cetățeniei cu forță probantă mare. Pe de altă parte, o probă care nu are în sine forță probantă pentru faptul material poate susține credibilitatea acestuia în combinație cu alte probe și cu declarațiile solicitantului ⁽¹³³⁾. De exemplu, luate împreună, un permis de conducere, un certificat de naștere, alte documente emise de o școală și de un loc de muncă, precum și declarațiile solicitantului pot fi suficient de probante pentru presupusa cetățenie.

Dacă constatările pozitive cu privire la credibilitate converg, ele vor sprijini admiterea faptului material. Dacă constatările negative cu privire la credibilitate converg, ele vor sprijini respingerea faptului material. În anumite circumstanțe, ați putea face constatări care merg în direcții diferite. Evaluarea dumneavoastră cu privire la unii dintre indicatori este în favoarea credibilității faptului material, în timp ce alții pot fi contrari. Într-un astfel de caz, va trebui să echilibrați respectivii indicatori. În acest exercițiu de ponderare, constatările cu privire la credibilitate care sunt legate de esența faptului material au o pondere mai mare decât constatările cu privire la credibilitate referitoare la elemente care nu sunt legate de esența faptului material și sunt, astfel, periferice. Admiterea unui fapt material ar trebui, în general, să se bazeze numai pe constatările cu privire la credibilitate legate de elementele esențiale ⁽¹³⁴⁾.

Evaluarea tuturor constatărilor cu privire la credibilitate necesită o înțelegere clară a criteriilor de credibilitate, a factorilor de denaturare și a regulilor de susținere.

Exemplu despre ponderarea constatărilor cu privire la credibilitate în funcție de esența unui fapt material

De exemplu, solicitantul oferă o relatare destul de detaliată, dar cu unele contradicții și depune mai multe documente fiabile, dar a căror relevanță în raport cu faptul material nu este foarte solidă.

Va trebui să înțelegeți, printre altele, în ce măsură nivelul ridicat de detaliere dezvăluie o experiență personală autentică, cât de clar stabilite sunt contradicțiile și cât de strâns sunt legate acestea de esența faptului material, precum și care pot fi așteptările de la solicitant în situația dată. Evaluarea dumneavoastră va depinde întotdeauna de caracteristicile specifice ale probelor și de factorii de denaturare pe care i-ați identificat.

Rețineți următoarele aspecte.

- Un fapt material poate fi admis pe baza unui singur document sau a unui alt tip de probă dacă acest document este suficient de probant pentru a admite faptul material în cazul căruia declarațiile sunt considerate lipsite de credibilitate. Dubiul cu privire la credibilitatea declarațiilor solicitantului nu este suficient în sine pentru a anula forța probantă a documentelor justificative sau a altor probe. Declarațiile credibile pot fi suficiente în sine pentru a admite un fapt material, chiar dacă probele suplimentare sunt extrem de nefiabile sau sunt lipsite de autenticitate.

⁽¹³³⁾ CEDO, Hotărârea din 18 decembrie 2012 în cauza [F.N. și alții/Suedia](#), nr. 28774/09, ECLI:CE:ECHR:2012:1218JUD002877409, punctul 72.

⁽¹³⁴⁾ Vezi secțiunea [2.1.3](#). „[Stabilirea «ponderii» constatărilor privind credibilitatea probelor](#)”.

Exemplu de admitere a unui fapt material pe baza unor probe care sunt suficient de probante în sine: [Cazul unei tinere din țara C](#)

Declarațiile solicitantei că deține cetățenia țării C sunt lipsite de detalii și de specificitate și, de asemenea, nu sunt consecvente cu ITO relevante. Când i se cer clarificări, solicitanta nu poate oferi o explicație. Pe de altă parte, după interviu, solicitanta depune un pașaport emis de țara C, iar pașaportul este fiabil. Cetățenia solicitantei poate fi admisă pe baza acestui pașaport dacă nu sunt necesare investigații suplimentare asupra circumstanțelor în care a fost obținut.

În acest caz particular, condițiile de viață ale femeilor din clasa socială a solicitantei din țara C nu le permit femeilor să cunoască o mare parte din „lumea exterioară”, deoarece viața lor se desfășoară în principal în interiorul locuinței. Responsabilul de caz nu știa acest lucru și nici solicitanta nu dăduse explicația respectivă, deoarece era ceva de la sine înțeles pentru ea și nu și-a dat seama că s-ar putea ca responsabilul de caz să nu știe.

- După cum s-a discutat la pasul 1 [vezi secțiunea [1.1.1. litera \(a\) punctul iii. „Solicitantul a oferit o explicație satisfăcătoare pentru absența probelor justificative?”](#)], este posibil să lipsească anumite probe. Procesul dumneavoastră de evaluare va lua în considerare ponderea pe care ați atribuit-o eventualelor probe lipsă. Este important să rețineți că, pe baza probelor puse la dispoziție, veți realiza evaluarea faptului material luat în considerare. Astfel, absența probelor poate să nu aibă niciun impact asupra evaluării faptului material dacă probele disponibile sunt considerate suficiente pentru a susține faptul material. Dacă, pe de altă parte, proba lipsă este decisivă și absența sa rămâne neexplicată, lipsa ei poate avea un impact negativ asupra evaluării credibilității faptului material examinat.

Exemplu privind modul în care prezența sau absența unei probe pe care ne putem aștepta ca solicitantul s-o prezinte poate afecta evaluarea credibilității: [Cazul unei tinere din țara C](#)

În mod rezonabil, ne putem aștepta ca solicitanta, ținând cont de situația sa individuală și contextuală, să ia măsuri pentru a colecta și a prezenta probe cu privire la moartea părinților, deoarece este încă în contact cu unii membri ai familiei care ar putea să o ajute și să-i trimită documentele necesare.

- **Scenariul 1.** Declarațiile solicitantei sunt detaliate și specifice în ceea ce privește circumstanțele morții părinților ei, modul în care a aflat despre aceasta, organizarea înmormântării și alte măsuri administrative și legale care trebuiau luate în legătură cu acest eveniment. Faptul că nu a depus probe suplimentare nu va avea o pondere mare în acest caz, întrucât declarațiile sale pot fi considerate suficiente în sine pentru a admite faptul material.
- **Scenariul 2.** Declarațiile solicitantei sunt inconsecvente și nu s-a oferit o explicație rezonabilă pentru constatările negative cu privire la credibilitate, care nu pot fi explicate de nicio circumstanță specială. În acest caz, declarațiile nu sunt suficiente pentru a susține faptul material. Faptul că solicitanta nu a făcut niciun demers pentru a-și susține relatarea cu alte probe, deși în mod rezonabil putea să facă acest lucru și că nu a oferit o explicație în acest sens are o pondere negativă suplimentară.

- Este important de menționat că lipsa de cooperare a solicitantei nu reprezintă, în sine, un motiv de respingere a unui fapt material. Poate conduce la respingerea faptului material dacă are un impact negativ direct asupra evaluării faptului material examinat, impact care nu este contrabalansat de constatări pozitive în legătură cu faptul material în cauză.

Se oferă un exemplu practic în [Anexa 2. Exemplu practic de evaluare a indicatorilor credibilității](#) pentru a arăta cum poate fi efectuat procesul de evaluare.

2.4.2. Concluzionați cu privire la faptele materiale

(a) O concluzie bazată pe metodologia de evaluare a probelor

[Cuprins] [\[Listă de verificare\]](#)

Concluzia cu privire la faptul material reprezintă etapa finală a evaluării probelor. Metodologia sa structurată vă va permite să concluzionați dacă puteți admite în mod rezonabil faptul material pe baza pașilor anteriori.

- [1.1.2. „Colectați probe relevante pentru cerere”](#): unde ați corelat toate probele disponibile cu faptul material în cauză, cu declarațiile solicitantului și cu orice altă probă care a fost prezentată de solicitant sau care vă este disponibilă în alt mod în legătură cu acest fapt.
- [2.2. „Evaluati declarațiile solicitantului în raport cu indicatorii credibilității”](#) și [2.1. „Evaluati documentele justificative și alte probe”](#): unde ați evaluat credibilitatea declarațiilor și forța probantă a documentelor justificative sau a altor probe.
- [2.3. „Țineți cont de factorii individuali și circumstanțiali care pot duce la denaturări”](#): unde ați luat în considerare situația individuală și contextuală a solicitantului și orice factori de denaturare cu relevanță pentru evaluare.
- [1.1.1. „Aplicați obligația de a coopera \(sarcina probei\)”](#): unde ați luat în considerare în mod corespunzător toate elementele obligației solicitantului de a-și susține cererea și ale obligației dumneavoastră de a investiga.
- [2.4.1. „Evaluati constatările cu privire la credibilitatea tuturor probelor legate de un fapt material”](#): unde ați evaluat toate aceste constatări într-o manieră cuprinzătoare pentru a ajunge la o concluzie.

Pe baza tuturor acestor puncte trebuie să puteți ajunge la o concluzie privind admiterea sau respingerea unui fapt material fără nicio evaluare suplimentară.

Când ajungeți la o concluzie asupra unui fapt material, trebuie să aveți în vedere [provocările evaluării probelor în procedurile de azil](#), din cauza situației în care se află solicitanții de protecție internațională, izolați de protecția țărilor lor de origine. Nu ne așteptăm ca solicitanții să își „probeze” cererea la nivelul de „certitudine” sau „dincolo de orice îndoială rezonabilă”. Adesea, rămâne un anumit grad de îndoială în legătură cu faptele prezentate de solicitant, care trebuie recunoscut la încheierea evaluării credibilității faptelor materiale, luând în considerare principiul mai larg al prezumției de nevinovăție.

Prezumția de nevinovăție este un principiu mai larg utilizat în contextul standardului probei în ceea ce privește afirmațiile legate de fapte care nu sunt confirmate prin documente justificative sau alte probe. În contextul procedurii de azil, caseta cu jurisprudență de mai jos reproduce declarații ale CEDO care sunt relevante în acest sens.

CEDO, cauza *J.K. și alții/Suedia*, punctele 92–93:

„92. Potrivit jurisprudenței Curții, persoanelor care susțin că expulzarea lor ar constitui o încălcare a articolului 3 le revine responsabilitatea să prezinte, în cea mai mare măsură posibilă din punct de vedere practic, materiale și informații care să permită autorităților statului contractant în cauză, precum și Curții, să evalueze riscul pe care îl poate implica o îndepărtare [...]. Totuși, Curtea recunoaște că, în ceea ce privește cererile de recunoaștere a statutului de refugiat, poate fi dificil, dacă nu imposibil, ca persoana în cauză să furnizeze probe într-un timp scurt, mai ales dacă aceste probe trebuie obținute din țara din care persoana susține că a fugit. Lipsa probelor justificative directe nu poate fi astfel decisivă în sine [...].

93. Având în vedere situația specială în care se află deseori solicitanții de azil este necesar în multe cazuri să li se acorde prezumția de nevinovăție atunci când se evaluează credibilitatea declarațiilor lor și a documentelor depuse în sprijinul acestora. Totuși, atunci când sunt prezentate informații care oferă motive temeinice pentru a pune sub semnul întrebării veridicitatea declarațiilor unui solicitant de azil, persoana trebuie să ofere o explicație satisfăcătoare pentru presupusele inexactități din declarațiile respective [...]. Chiar dacă relatarea solicitantului cu privire la unele detalii poate părea oarecum implauzibilă, Curtea a considerat că acest lucru nu reduce neapărat credibilitatea generală a cererii solicitantului [...].” ⁽¹³⁵⁾

⁽¹³⁵⁾ CEDO, Hotărârea din 23 august 2016 în cauza *J.K. și alții/Suedia*, nr. 59166/12, ECLI:CE:ECHR:2016:0823JUD005916612. Rezumat disponibil în [Baza de date cu jurisprudență a EUAA](#).

Extras din Manualul UNHCR cu privire la sarcina probei

„196. Ca principiu juridic general, sarcina probei revine persoanei care depune cererea. Adesea totuși solicitantul nu poate să vină în sprijinul declarațiilor sale cu documente sau alt gen de dovezi, cazurile în care poate face dovada tuturor afirmațiilor sale fiind mai mult excepția decât regula. În majoritatea cazurilor, persoana care fuge de persecuție sosește numai cu strictul necesar și, de foarte multe ori, chiar și fără acte personale.”

[...]

„203. După ce solicitantul a depus un efort real pentru a-și susține relatarea poate exista încă o lipsă de probe pentru unele dintre declarațiile sale. După cum s-a explicat mai sus (punctul 196), [...] este aproape imposibil ca un refugiat să «dovedească» fiecare element al cazului său și dacă aceasta ar fi o cerință majoritatea refugiaților nu ar fi recunoscuți ca atare. Prin urmare, este adesea necesar ca solicitantul să beneficieze de prezumția de nevinovăție.” ⁽¹³⁶⁾

Principiul mai larg al prezumției de nevinovăție

De-a lungul diferitelor etape de colectare a informațiilor și de evaluare a credibilității, astfel cum sunt prezentate mai sus, a fost luat în considerare acest principiu mai larg al prezumției de nevinovăție. Pentru faptele care nu sunt „dovedite” prin probe care pot fi verificate în mod obiectiv se aplică principiul mai larg al prezumției de nevinovăție prin utilizarea indicatorilor credibilității, în special, și urmând pașii metodologiei de evaluare a probelor descriși mai sus, în general.

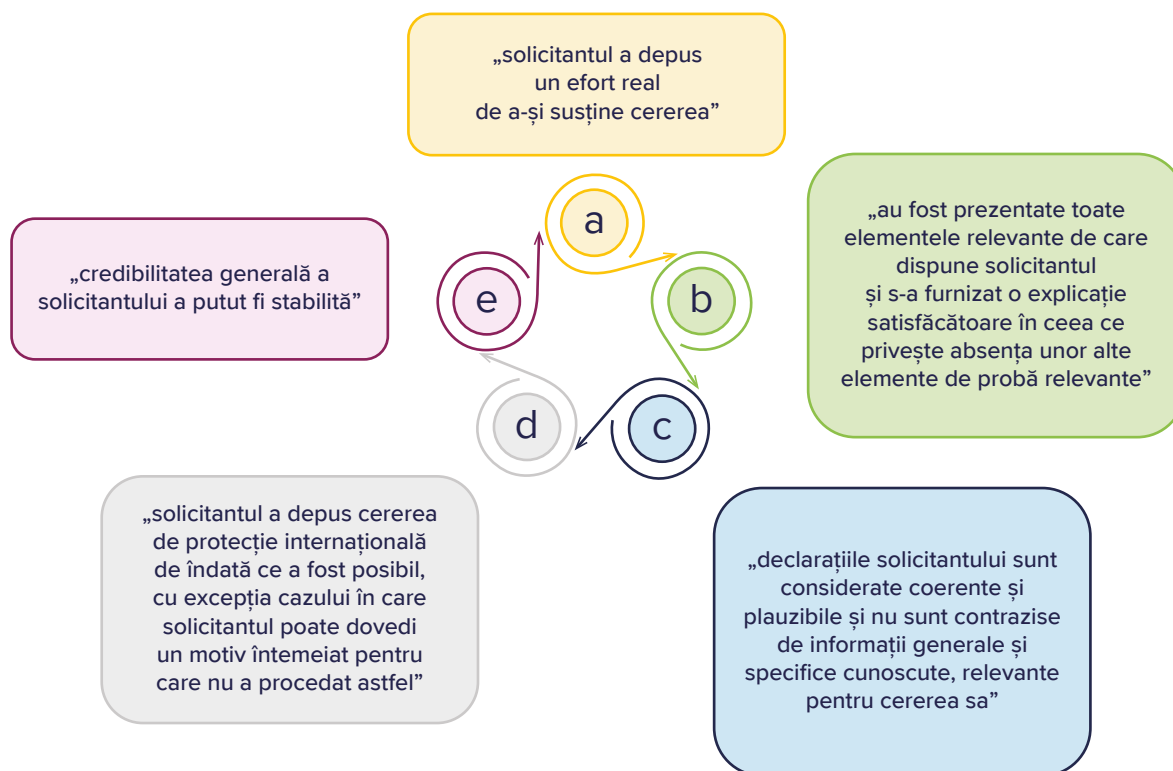
(b) Articolul 4 alineatul (5) din DCPI (reformare)

[\[Cuprins\]](#) [\[Listă de verificare\]](#)

În timp ce principiul mai larg al prezumției de nevinovăție oferă orientări cu privire la momentul în care poate fi admis un fapt material, **articolul 4 alineatul (5) din DCPI (reformare)** descrie situații specifice în care un fapt material nu ar trebui respins în niciun caz. Această dispoziție va fi deosebit de relevantă atunci când, în ciuda faptului că ați aplicat indicatorii credibilității și v-ați îndeplinit obligația de a investiga, evaluarea constatărilor pozitive și negative cu privire la credibilitate nu vă permite încă să ajungeți la o concluzie clară asupra faptului material. Atunci când toate condițiile prevăzute la articolul 4 alineatul (5) din DCPI (reformare), astfel cum sunt expuse în figura 12 de mai jos, sunt îndeplinite **cumulativ**, veți ști că faptul material nu trebuie respins.

⁽¹³⁶⁾ UNHCR, [Handbook on Procedures and Criteria for Determining Refugee Status and Guidelines on International Protection under the 1951 Convention and the 1967 Protocol Relating to the Status of Refugees](#) (Manualul privind procedurile și criteriile pentru determinare a statutului de refugiat și Ghidul privind protecția internațională în temeiul Convenției din 1951 și a Protocolului din 1967 privind statutul refugiaților), republicat, Geneva, februarie 2019, punctele 196,197, 203 și 204.

Figura 12. Condiții cumulative în care faptele materiale nu pot fi respinse, prevăzute la articolul 4 alineatul (5) din DCPI (reformare)

Este important de reținut că condițiile (a), (b) și (c) sunt aplicabile pentru susținerea faptului material luat în considerare.

Condiția (a) prevede că „solicitantul a depus un efort real de a-și susține cererea”. Aceasta este o condiție pe care ați evaluat-o atunci când ați analizat dacă solicitantul a luat măsurile necesare pentru a colecta probe cu scopul de a susține faptul material (vezi [secțiunea 1.1.1. litera \(a\)](#) punctul i. „[Solicitantul a depus eforturi reale pentru a furniza declarațiile și documentele de care dispune?](#)”). Această condiție trebuie evaluată luând în considerare situația personală a solicitantului. Dacă vă puteați aștepta ca solicitantul să fi luat măsuri suplimentare rezonabile pentru a colecta probe și dacă această lipsă de efort real a dus la lipsa de informații sau la lipsa probelor, cu impact asupra posibilității dumneavoastră de a ajunge la o concluzie asupra faptului material, atunci solicitantul nu a îndeplinit această condiție.

Condiția (b) prevede că „au fost prezentate toate elementele relevante de care dispune solicitantul și s-a furnizat o explicație satisfăcătoare în ceea ce privește absența unor alte elemente de probă relevante”. Aceasta este o condiție pe care ați evaluat-o atunci când ați analizat dacă există probe de care dispune solicitantul și pe care acesta ar fi putut să le prezinte pentru a susține faptul material, dar nu a făcut-o (vezi [secțiunea 1.1.1. litera \(b\)](#) punctul iii. „[Solicitantul a oferit o explicație satisfăcătoare pentru absența probelor justificative?](#)”). Dacă nu s-a furnizat o explicație rezonabilă ținând cont de situația personală a solicitantului și dacă, din cauza faptului că acest element nu a fost prezentat, nu puteți trage o concluzie asupra faptului material, atunci această condiție nu este îndeplinită.

Condiția (c) prevede că „declarațiile solicitantului sunt considerate coerente și plauzibile și nu sunt contrazise de informații generale și specifice cunoscute, relevante pentru cererea sa”. Ați evaluat această condiție în legătură cu criteriile de credibilitate a declarațiilor din perspectiva coerenței, plauzibilității și a consecvenței cu ITO (vezi secțiunea [2.2. „Evaluati declarațiile solicitantului în raport cu indicatorii credibilității”](#)). Dacă aceste criterii nu sunt îndeplinite, luând în considerare situația personală a solicitantului, această condiție nu este îndeplinită.

Condiția (d) prevede că solicitantul trebuie să fi depus cererea de protecție internațională de îndată ce a fost posibil, cu excepția cazului în care solicitantul poate dovedi un motiv întemeiat pentru care nu a procedat astfel. Atunci când aplicați această condiție, rețineți că nedepunerea cererii în sine în cel mai scurt termen nu trebuie în niciun caz să fie utilizată ca unic motiv pentru respingerea cererii de protecție internațională. Acest lucru este prevăzut în DPA (reformare) ⁽¹³⁷⁾. În funcție de practica și/sau legislația națională, transmiterea cu întârziere poate fi considerată un indiciu de luat în considerare în evaluarea credibilității, în special atunci când cererea nu este susținută de documente justificative ⁽¹³⁸⁾. Atunci când se ia în considerare acest factor, solicitantului trebuie să i se ofere posibilitatea de a explica motivul (motivele) oricărei presupuse întârzieri a depunerii cererii. Dacă solicitantul poate oferi o explicație rezonabilă pentru faptul că nu a solicitat protecția internațională în cel mai scurt termen, nu ar trebui să se considere că „întârzierea” depunerii cererii are un impact negativ asupra evaluării generale a acesteia.

Condiția (e) prevede că trebuie luată în considerare credibilitatea generală a solicitantului. Credibilitatea generală este „istoricul credibilității” solicitantului în calitate de solicitant de azil. Se referă la toate elementele concrete importante legate de acțiunile solicitantului care devin cunoscute în cadrul procedurii de azil și nu se limitează la evaluarea unui singur fapt material.

Aceste elemente pot cuprinde, printre altele, comportamente sau declarații care arată că solicitantul nu se teme să se întoarcă în țara de origine sau, dimpotrivă, comportamente sau declarații care îi scot în evidență teama; acțiuni sau omisiuni ale solicitantului în legătură cu obligația sa de a-și susține cererea, cum ar fi ascunderea unor informații sau, dimpotrivă, furnizarea corectă a tuturor informațiilor; furnizarea de informații înșelătoare ⁽¹³⁹⁾ sau dimpotrivă, onestitatea; prezentarea de documente falsificate sau dimpotrivă, susținerea cazului cu documente autentice; obstrucționarea examinării cazului sau dimpotrivă, îndeplinirea obligației de a coopera. Figura următoare prezintă elemente care pot fi luate în considerare.

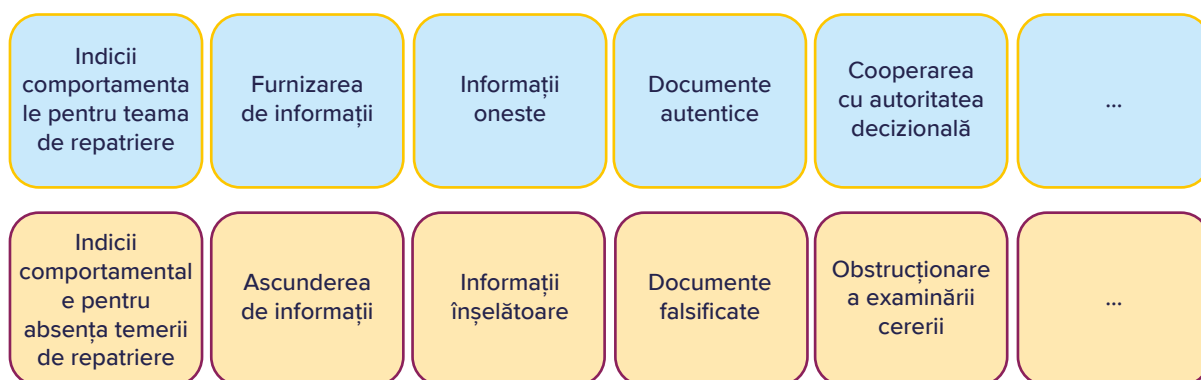
⁽¹³⁷⁾ Articolul 10 alineatul (1) din DPA (reformare): „Statele membre se asigură ca cererile de protecție internațională să nu fie respinse sau excluse de la examinare pe unicul motiv că nu au fost depuse în cel mai scurt termen”.

⁽¹³⁸⁾ Articolul 4 alineatul (5) litera (d) din DCPI (reformare).

⁽¹³⁹⁾ Vezi CJUE, Hotărârea din 29 iunie 2023 în cauza [X/International Protection Appeals Tribunal, The Minister for Justice and Equality, Ireland](#), C-756/21, ECLI:EU:C:2023:523, punctul 93. Rezumat disponibil în [Baza de date cu jurisprudență a EUAA](#). În cauza respectivă, Curtea a considerat, printre alte elemente, că articolul 4 alineatul (5) litera (e) din [Directiva 2004/83/CE a Consiliului](#) din 29 aprilie 2004 privind standardele minime referitoare la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească resortisanții țărilor terțe sau apatrizii pentru a putea beneficia de statutul de refugiat sau persoanele care, din alte motive, au nevoie de protecție internațională și referitoare la conținutul protecției acordate (JO L 304, 30.9.2004) trebuie interpretat în sensul că o declarație mincinoasă care figurează în cererea inițială de protecție internațională, care a făcut obiectul unei explicații și al unei retractări din partea solicitantului de azil de îndată ce s-a prezentat ocazia, nu este de natură să împiedice, în sine, stabilirea credibilității generale a acestuia.

Figura 13. Credibilitatea generală – exemple de elemente care trebuie luate în considerare

Analiza comportamentului solicitantului în scopul stabilirii credibilității generale a acestuia se axează pe acțiunile sale obiective. Aceasta nu se poate baza pe observații ale atitudinii solicitantului (felul în care arată sau conduita sa). Credibilitatea generală nu este o trăsătură a personalității solicitantului, ci consecința acțiunilor acestuia. Dacă autoritatea decizională are dubii cu privire la măsura în care acțiunile solicitantului indică sau nu absența nevoii de protecție, îl puteți întreba pe solicitant despre aceste aspecte ale acțiunilor sale și despre condițiile în care au avut loc și puteți clarifica astfel semnificația și consecințele acestora încă de la interviul personal.

Acțiunile negative enumerate mai sus trebuie să fie suficient de grave fie luate separat, fie prin repetare sau în combinație cu alte acțiuni, pentru a se putea considera că afectează credibilitatea generală a solicitantului. Prin urmare, simplul fapt că se poate identifica una dintre ele în dosarul solicitantului nu poate avea, în sine, un impact negativ asupra credibilității generale a acestuia. Informațiile despre solicitant care nu au legătură cu procedura de azil nu sunt relevante pentru stabilirea credibilității generale a acestuia.

În toate cazurile, înainte de a ajunge la orice concluzie cu privire la credibilitatea generală a solicitantului trebuie să țineți seama de toți factorii individuali și contextuali care ar putea explica comportamentul solicitantului care face obiectul examinării și trebuie să îi oferiți solicitantului posibilitatea de a furniza o explicație.

3. Pasul 3. Evaluarea riscului

[\[Cuprins\]](#) [\[Listă de verificare\]](#)

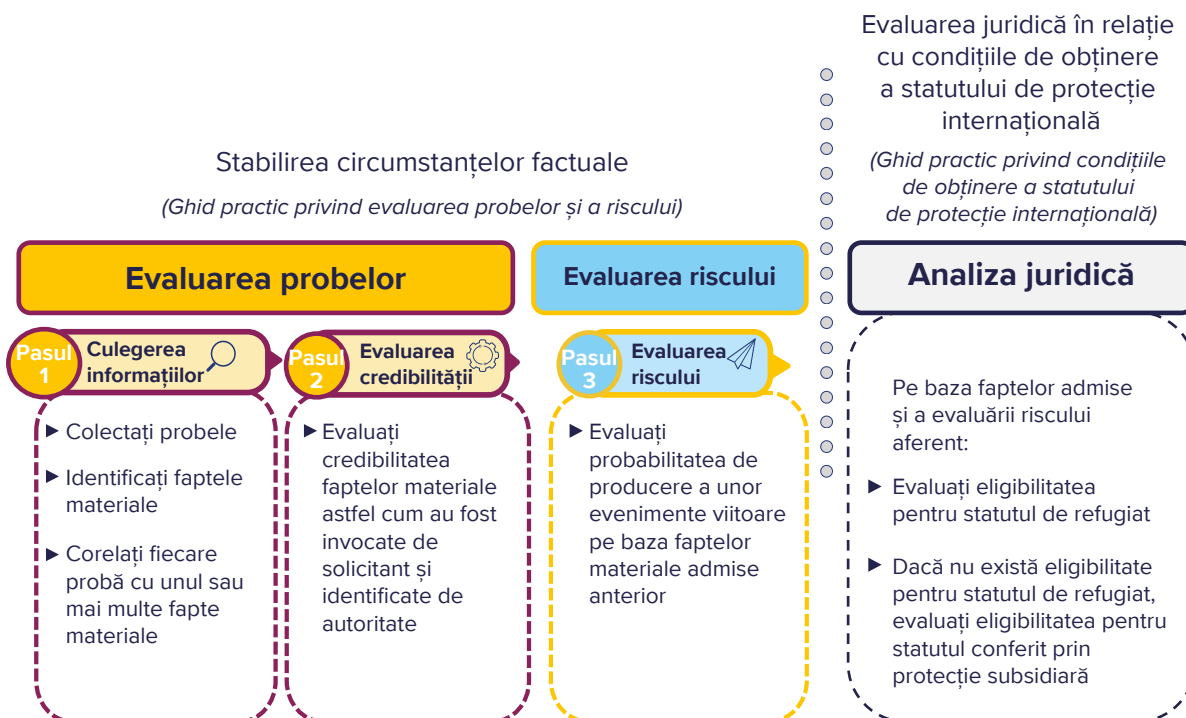
3.1. Introducere

Evaluarea riscului reprezintă cea de a treia etapă a abordării în trei pași a evaluării probelor și a riscului propusă la începutul ghidului. Evaluarea riscului este o evaluare factuală și orientată spre (prezent și) viitor a probabilității ca solicitantul să se confrunte la repatriere cu un eveniment care ar putea echivala cu persecuție sau vătămare gravă, o evaluare care ia în considerare toate (și numai) faptele materiale admise (prezente și trecute), situația personală a solicitantului și informațiile disponibile în prezent.

În acest capitol, termenul „eveniment” este utilizat într-un sens larg, pentru a desemna orice adversitate pe care o poate suferi solicitantul la întoarcerea în țara de origine. Evenimentele pot include, de exemplu, acțiuni sau absența unor acțiuni, tratamente, experiențe sau situații în care poate ajunge solicitantul.

Figura de mai jos prezintă abordarea în trei pași, clarificând diferența dintre evaluarea probelor și evaluarea riscului, precum și delimitarea dintre o evaluare factuală și o evaluare juridică.

Figura 14. Evaluarea factuală și juridică în timpul procedurii de examinare

În această etapă, identificarea unui risc încă nu presupune calificarea juridică a evenimentelor drept „persecuție” sau „vătămare gravă”. Este doar o identificare și o descriere a evenimentelor prin care ar putea trece solicitantul la întoarcerea în țara de origine sau în țara în care avea reședința obișnuită, evenimente care ar putea constitui persecuție sau vătămare gravă, precum și o evaluare a probabilității ca acestea să se întâmple. Identificarea și descrierea exacte, în etapa de evaluare a riscului, a evenimentelor prin care ar putea trece solicitantul și care ar putea constitui persecuție sau vătămare gravă este foarte importantă. Aceasta vă va ajuta să evaluați și să decideți, în etapa analizei juridice, dacă evenimentele respective constituie persecuție sau vătămare gravă. În mod similar, examinarea, în cadrul evaluării riscului, a probabilității ca un eveniment să se producă va sta la baza evaluării „temerii bine fondate” din analiza juridică.

Evaluarea riscului nu se bazează pe speculații, ci pe o metodologie obiectivă, care „trebuie să fie realizată cu vigilență și cu prudență [...] [și] se întemeiază numai pe o evaluare concretă a faptelor și a circumstanțelor [...]” ⁽¹⁴⁰⁾ cazului. Pe de altă parte, analiza juridică reprezintă aprecierea juridică a măsurii în care sunt îndeplinite criteriile de eligibilitate pentru acordarea protecției internaționale.

Evaluarea riscului constă în două etape principale:

1. definirea riscului (riscurilor);
2. evaluarea riscului (riscurilor).

3.2. Definirea riscului (riscurilor)

[\[Cuprins\]](#) [\[Listă de verificare\]](#)

Riscul este un eveniment viitor care se poate produce și care reprezintă o amenințare pentru solicitant. Riscul este definit de ceea ce se poate întâmpla, de motivul (motivele) pentru care se poate întâmpla, de autorul care l-ar înfăptui sau l-ar provoca și de circumstanțele în care poate surveni. Pentru a defini cu exactitate riscul (riscurile), trebuie să vă bazați pe rezultatele evaluării probelor, și anume:

- temerile și riscurile exprimate de solicitant;
- riscurile pe care le-ați identificat pe baza informațiilor disponibile în prezent.

⁽¹⁴⁰⁾ CJUE, Hotărârea din 5 septembrie 2012 în cauza [Bundesrepublik Deutschland/Y și Z](#), C-71/11 și C-99/11, EU:C:2012:518, nota de subsol 33, punctul 77, care mai precizează că această evaluare trebuie să aibă loc în conformitate cu normele cuprinse în special la articolul 4 din [Directiva 2004/83/CE a Consiliului](#) din 29 aprilie 2004 privind standardele minime referitoare la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească resortisanții țărilor terțe sau apatrizii pentru a putea beneficia de statutul de refugiat sau persoanele care, din alte motive, au nevoie de protecție internațională și referitoare la conținutul protecției acordate (JO L 304, 30.9.2004). Rezumat disponibil în [Baza de date cu jurisprudență a EUAA](#).

Rețineți că pentru identificarea riscurilor sunt necesare informațiile privind țara de origine

Pentru a identifica orice risc care nu este exprimat de solicitant, este esențial să dispuneți de informații corecte cu privire la situația generală din țara de origine și, de asemenea, de o perspectivă adecvată asupra profilului specific și a situației personale ale solicitantului. În timp ce riscurile care nu sunt menționate de solicitant pot fi identificate mai des în timpul etapei de colectare a probelor, în momentul evaluării riscului, este posibil să identificați, de fapt, anumite riscuri noi după cercetarea ITO privind situația actuală din țara de origine. Acest lucru se poate întâmpla, de exemplu, atunci când apar schimbări după desfășurarea interviului. În acest caz, trebuie să reveniți la pașii anteriori, să identificați faptele materiale subiacente, să le evaluați și, dacă sunt admise, să continuați cu evaluarea riscului.

Rețineți că, după ce ați realizat cercetarea ITO este posibil să identificați, în afară de noile riscuri, unele riscuri diferite de cele descrise inițial de solicitant, care erau legate de fapte materiale specifice.

Exemplu de definire a unui risc prin luarea în considerare a ITO: [Cazul unei activiste din țara B](#)

Solicitantă a declarat că se teme că va fi ucisă din cauza profilului său de avocat al ONG-urilor care apără drepturile omului și denunță încălcările acestora. Ați admis faptul material al profilului ei de avocat al ONG-urilor care apără drepturile omului și denunță încălcările acestor drepturi.

Cu toate acestea, din cercetarea ITO ați descoperit că persoanele cu acest profil nu își riscă viața, ci retragerea licenței profesionale sau închiderea biroului.

Pe baza acestui fapt veți defini că, pentru solicitantă, riscul nu este ca ea să fie ucisă, ci să i se retragă licența profesională sau să i se închidă biroul din cauza activităților sale politice. Desigur, ar putea exista riscuri suplimentare în funcție de celelalte fapte materiale care au fost admise.

ITO în evaluarea riscului

ITO pe care le-ați utilizat la evaluarea credibilității (indicatorii credibilității externe) nu sunt neapărat aceleași cu ITO utilizate pentru evaluarea riscului. În timp ce ITO care stau la baza evaluării credibilității se axează pe confirmarea unui eveniment sau a unei situații trecute, ITO pentru evaluarea riscului analizează orice altă probă care ar putea indica probabilitatea producerii unui anumit tip de vătămare în viitor. De exemplu, ITO pentru evaluarea riscului analizează situația obiectivă a siguranței și a drepturilor omului în țara de origine, modelele de comportament ale agentului de persecuție sau de vătămare gravă și riscurile la care se știe că sunt expuse persoanele aflate într-o situație similară cu cea a solicitantului.

Exemplu de identificare a riscurilor pe baza faptelor materiale admise: [Cazul unei activiste din țara B](#)

Temerea exprimată inițial de solicitantă a fost că va fi maltratată de autoritățile din țara sa din cauza activităților sale de avocat al ONG-urilor care apără drepturile omului și denunță încălcările acestora. Relele tratamente ar include un proces (inechitabil) bazat pe acuzații false, o posibilă sentință și detenție, abuz fizic și sexual și chiar moarte.

Pornind de la teama exprimată ați efectuat evaluarea credibilității și ați admis/respins unele fapte materiale. Mai jos este o listă a faptelor materiale pe care le-ați admis.

- **Faptul material 1.** Solicitanta provine din țara B.
- **Faptul material 2.** Solicitanta este avocată pentru drepturile omului și lider social și militează împotriva încălcării drepturilor omului în țara B.
- **Faptul material 3.** Solicitanta este membră a mai multor organizații pentru drepturile omului, inclusiv a ONG-ului Y.
- **Faptul material 4.** Solicitanta a participat la o demonstrație.
- **Faptul material 5.** Solicitanta a fost arestată, reținută și bătută ca urmare a participării sale la demonstrație și a filmării acesteia.
- **Faptul material 6.** Solicitanta a fost acuzată de „opunere la arestare” și „instigare publică la violență” și a primit un rechizitoriu care indică data unui proces în fața unui tribunal militar.

În acest caz, riscurile pentru solicitantă se întemeiază pe temerile exprimate pe baza evenimentelor pe care aceasta le-a suferit în trecut. Prin urmare, riscurile la repatriere pe care urmează să le identificați sunt că ar putea fi urmărită penal pe baza rechizitoriului primit; pe durata procesului, ar putea fi plasată în detenție; s-ar putea confrunța cu un proces inechitabil; în urma procesului ar putea fi condamnată și încarcerată. În timpul procesului ar putea fi, de asemenea, maltratată, abuzată sau chiar ucisă de autoritățile din țara ei. Aceste posibile evenimente se datorează activităților sale de avocat pentru drepturile omului și participării ei la demonstrație.

Descrierea exactă a riscului (riscurilor) așa cum este (sunt) menționat(e) de solicitantă sau identificat(e) de dumneavoastră va fi utilă pe parcursul evaluării riscului. Aceasta este etapa care vă va permite, când veți ajunge la analiza juridică, să determinați o serie de aspecte, printre care: dacă aceste riscuri concrete pot fi considerate o temere de persecuție bine fondată sau un risc real de vătămare gravă, cine sunt agenții de persecuție sau de vătămare gravă, care sunt motivele persecuției, circumstanțele în care s-ar putea produce aceasta și dacă există o posibilitate de protecție. Cu alte cuvinte, veți stabili dacă aceste elemente factuale se încadrează în și îndeplinesc definițiile juridice.

Principii de luat în considerare la definirea și descrierea riscurilor

- Declarațiile solicitantului reprezintă punctul de plecare pentru definirea riscurilor.
- Acestea sunt completate de riscurile pe care le-ați identificat pe baza informațiilor disponibile în prezent.
- Rezultatul evaluării credibilității (fapte materiale admise/respinse) va defini sfera exactă a riscurilor.
- Toate detaliile relevante legate de riscuri ar trebui incluse în descriere (ce anume, de către cine, de ce, în ce circumstanțe determinate și dacă există o posibilitate de protecție).
- Riscurile se referă doar la evenimente care s-ar putea întâmpla în viitor.
- Orice calificare juridică ar trebui evitată în această etapă.

3.3. Evaluarea riscului

[\[Cuprins\]](#) [\[Listă de verificare\]](#)

După ce ați definit riscurile la care ar putea fi expus solicitantul la repatriere, următorul pas este să evaluați probabilitatea ca acestea să aibă loc în cazul repatrierii.

Scopul evaluării riscului este de a identifica tipurile de vătămări în legătură cu care ar putea exista o „temere bine fondată” sau un „risc real”.

În cadrul evaluării, riscul trebuie privit întotdeauna în ansamblul său: evenimentele temute trebuie puse în legătură cu agenții specifici, cu motivele și cu circumstanțele în care s-ar putea produce evenimentele, după cum se descrie mai sus.

După ce discută ce standard de probabilitate este aplicabil și ce presupune acesta, prezenta secțiune vă va ajuta să explorați toate aspectele riscurilor și include întrebări pe care le-ați putea lua în considerare pentru a identifica toate elementele (indicatorii de risc) care vor afecta probabilitatea riscului, înainte de a concluziona asupra tuturor acestor elemente împreună. În cadrul concluziei veți atribui o pondere adecvată fiecărei constatări legate de indicatorii de risc, veți aplica regulile privind transferul sarcinii probei atunci când este necesar și veți concluziona dacă este atins gradul rezonabil de probabilitate.

Rețineți că în etapa de evaluare a riscului nu efectuați o analiză juridică. Cu toate acestea, în respectiva etapă veți defini, pe baza rezultatului acestei evaluări, dacă există o temere de persecuție sau de vătămare gravă bine fondată.

3.3.1. Standardul de probabilitate pentru temerea bine fondată și riscul real (standardul probei)

[Cuprins] [Listă de verificare]

Pentru a evalua probabilitatea apariției riscului trebuie să aplicați standardul corect. Standardul de probabilitate a riscului se referă la pragul care trebuie atins pentru a stabili că un anumit risc poate apărea într-un viitor previzibil în mod rezonabil în cazul întoarcerii solicitantului în țara de origine sau în țara în care avea reședința obișnuită. Când pragul este atins, se va admite că riscul corespunde unei temeri bine fondate sau unui risc real.

Deși pragul utilizat în evaluarea riscului nu este definit ca atare de legislația UE și nici CJUE nu s-a pronunțat încă în acest sens, standardul de probabilitate cel mai frecvent aplicat în evaluarea riscului viitor pentru solicitant este „gradul rezonabil de probabilitate” ⁽¹⁴¹⁾. Aceasta înseamnă că așteptările cu privire la nivelul probabilității ca riscul să se producă nu ar trebui stabilite la un prag la fel de înalt cu „certitudinea” sau „probabilitatea semnificativă” și nici că riscul se va produce „dincolo de orice îndoială rezonabilă”. Pe de altă parte, nicio „simplă ocazie” sau „simplă posibilitate” nu este suficientă pentru a stabili riscul viitor. Figura de mai jos prezintă diferitele standarde de probabilitate.

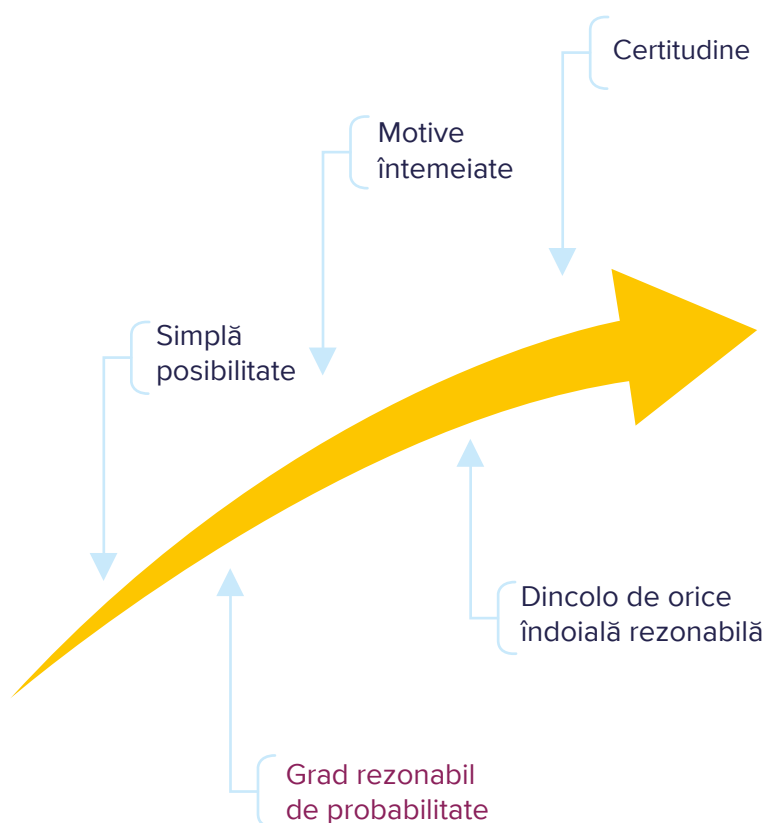
⁽¹⁴¹⁾ CJUE, Hotărârea din 5 septembrie 2012 în cauza [Bundesrepublik Deutschland/Y și Z](#), C-77/11 și C-99/11, EU:C:2012:518, punctul 76. Rezumat disponibil în [Baza de date cu jurisprudență a EUAA](#). În această hotărâre, CJUE a clarificat că atunci când se evaluează dacă un solicitant are o temere de persecuție bine fondată, autoritățile competente sunt obligate „[...] să determine dacă circumstanțele stabilite constituie sau nu constituie o amenințare având o asemenea natură încât persoana vizată să poată avea temerea fondată, în raport cu situația sa personală, de a fi supusă în mod real unor acte de persecuție”; CJUE (Marea Cameră), Hotărârea din 2 martie 2010, [Aydin Salahadin Abdulla și alții/Bundesrepublik Deutschland](#), cauzele conexe C-175/08, C-176/08, C-178/08 și C-179/08, EU:C:2010:105, punctul 89. Rezumat disponibil în [Baza de date cu jurisprudență a EUAA](#); CJUE, Hotărârea din 7 noiembrie 2013 în cauza [Minister voor Immigratie en Asiel/X, Y și Z](#), cauzele conexe C-199/12 – C-201/12, EU:C:2013:720, punctul 72. Rezumat disponibil în [Baza de date cu jurisprudență a EUAA](#).

După cum se menționează și în cauza BVerwG (traducere neoficială):

Standardul probabilității presupune ca într-o apreciere sumară a chestiunii existențiale supuse examinării, faptele care susțin existența persecuției să aibă o pondere mai mare și, prin urmare, să prevaleze asupra faptelor care indică inexistența acesteia. Aici trebuie aplicată o abordare «calificativă», în sensul unei ponderări și evaluări a tuturor circumstanțelor stabilite și a semnificației acestora. Întrebarea materială este dacă, având în vedere aceste circumstanțe, o teamă de persecuție poate fi indusă unei persoane rezonabile și prudente aflate în situația persoanei în cauză.

Tribunalul Administrativ Federal (Germania), cauza BVerwG 10 C 23.12, punctul 32, text disponibil în limba germană la [Urteile und Beschlüsse I Bundesverwaltungsgericht](#); vezi UNHCR, [Handbook on Procedures and Criteria for Determining Refugee Status and Guidelines on International Protection under the 1951 Convention and the 1967 Protocol Relating to the Status of Refugees](#) (Manualul privind procedurile și criteriile pentru determinarea statutului de refugiat și Ghidul privind protecția internațională în temeiul Convenției din 1951 și a Protocolului din 1967 privind statutul refugiaților), aprilie 2019, HCR/1P/4/ENG/REV. 4, punctul 42; UNHCR, [Note on Burden and Standard of Proof in Refugee Claims](#) (Notă privind sarcina probei și standardul probei în cererile de azil), 16 decembrie 1998, punctele 16 și 21.

Figura 15. Standardul de probabilitate pentru temerea bine fondată și riscul real

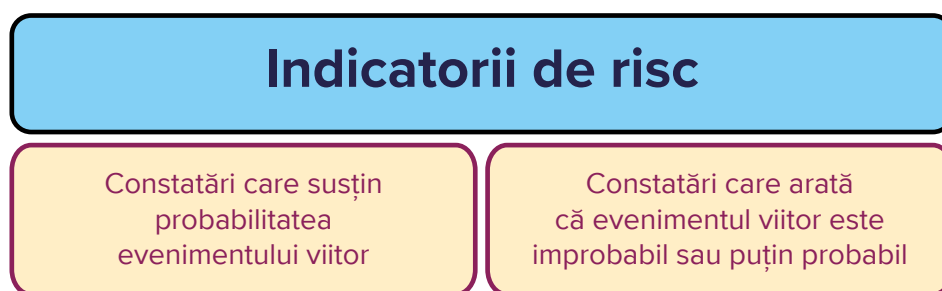
„Gradul rezonabil de probabilitate” necesită o analiză calitativă. Nu impune ca riscul să fie cuantificat pe o scară de probabilități sau ca șansele de materializare a riscului să fie „mai mult probabile decât improbabile”. Existența unui „grad rezonabil” nu poate fi înlocuită cu o formulă matematică. Pentru a evalua „caracterul rezonabil” al gradului de probabilitate, evaluarea riscului se va concentra în schimb pe situația individuală a solicitantului în circumstanțele existente în țara de origine.

Evaluarea probabilității acoperă viitorul previzibil în mod rezonabil. Viitorul previzibil în mod rezonabil se referă la ceea ce putem aștepta în mod rezonabil să se întâmple, pe baza informațiilor despre evenimente și circumstanțe trecute și prezente. Viitorul previzibil în mod rezonabil se întinde dincolo de viitorul imediat, dar nu depășește timpul în care ne putem aștepta în mod rezonabil să aibă loc anumite evenimente.

3.3.2. Indicatori de risc

[\[Cuprins\]](#) [\[Listă de verificare\]](#)

Indicatorii de risc vă vor permite să explorați toate elementele care pot afecta probabilitatea riscului. Indicatorii de risc pot viza atât constatări care susțin probabilitatea ca evenimentul să se producă în viitor, cât și constatări care arată că există motive pentru a crede că riscul nu se va materializa.

Figura 16. Indicatorii de risc

Indicatorii de risc vor fi explorați analizând următoarele cinci aspecte:

Evenimentele pe care solicitantul le-a trăit în trecut (inclusiv evenimente care pot constitui persecuție sau vătămare gravă, amenințările cu acestea și situațiile sau acțiunile care ar putea duce la astfel de evenimente).

Persoane apropiate solicitantului sau aflate într-o situație similară cu solicitantul care sunt persecutate, suferă vătămări grave sau sunt amenințate în acest fel.

Situația personală a solicitantului, care poate mări sau reduce riscul.

Motivele care stau la baza evenimentelor care se teme solicitantul că se vor produce la momentul unei eventuale întoarceri în țara de origine.

Capacitatea agenților de persecuție sau de vătămare gravă de a amenința sau de a pune în practică amenințările în cazul repatrierii.

Pentru fiecare dintre aceste aspecte, secțiunea de mai jos prezintă întrebări utile pentru a explora toate elementele riscului și pentru a ajunge la constatări pozitive și/sau negative. Rețineți că indicatorii detaliați aici nu sunt exhaustivi și că pot exista indicatori de risc suplimentari care trebuie luați în considerare în cererile individuale.

Importanța ITO în evaluarea riscului

Pentru a efectua evaluarea riscului va trebui să cercetați și să utilizați cele mai recente, relevante și fiabile ITO, luate în considerare în lumina caracteristicilor individuale și a circumstanțelor cererii. Cu excepția cazului în care solicitantul este o persoană bine-cunoscută, ITO vă vor oferi în mare parte informații despre persoane care se află sau s-ar putea afla într-o situație similară cu solicitantul.

Pentru unele cazuri sau unele țări există o cantitate imensă de material disponibil din mai multe surse. Dimpotrivă, pentru alte cazuri și țări veți găsi doar o cantitate limitată de informații. Faptul că nu găsiți informații despre situația actuală legată de riscul pe care încercați să îl evaluați nu înseamnă neapărat că riscul nu există. În schimb, poate însemna că subiectul nu este raportat sau este subraportat.

Pentru soluționarea problemei unor ITO contradictorii, limitate sau a absenței ITO în timpul examinării unei cereri consultați EASO, [Ghid practic referitor la utilizarea informațiilor privind țara de origine de către responsabilii de caz pentru examinarea cererilor de azil](#), decembrie 2020, p. 38-40.

(a) Evenimentele trăite de solicitant în trecut

[\[Cuprins\]](#) [\[Listă de verificare\]](#)

În general, faptul că un eveniment s-a produs deja în trecut este în sine, probabil, cel mai puternic indicator că există probabilitatea ca acesta să se repete în viitor. Din acest motiv, DCPI (reformare) prevede un transfer al sarcinii probei în cazurile în care, în trecut, „[...] solicitantul a fost deja persecutat, a suferit deja vătămări grave sau a făcut deja obiectul amenințării directe a unei astfel de persecuții sau a unor astfel de vătămări [...]” ⁽¹⁴²⁾. Pentru mai multe informații despre acest transfer al sarcinii probei, consultați secțiunea [3.4. „Emiterea concluziilor cu privire la risc”](#).

Prin identificarea faptelor materiale și evaluarea credibilității ați stabilit deja toate evenimentele care au avut loc în trecut și care pot susține riscul viitor.

Odată ce ați admis anumite evenimente din trecut ca fiind credibile, o dimensiune importantă de explorat în continuare în evaluarea riscului este modul în care sunt distribuite acestea în timp.

⁽¹⁴²⁾ Articolul 4 alineatul (4) din DCPI (reformare):

Faptul că solicitantul a fost deja persecutat, a suferit deja vătămări grave sau a făcut deja obiectul amenințării directe a unei astfel de persecuții sau a unor astfel de vătămări reprezintă un indiciu serios al temerilor fondate ale solicitantului de a fi persecutat sau al riscului real de a suferi vătămări grave, cu excepția cazului în care există motive întemeiate de a crede că respectiva persecuție sau respectivele vătămări grave nu se vor mai repeta.

Când a avut loc evenimentul (ultimul eveniment)?

- Cât timp a trecut între ultimul eveniment și momentul în care solicitantul și-a părăsit țara de origine?
- Ce s-a întâmplat în perioada dintre ultimul eveniment și plecarea solicitantului?
- Ce a făcut agentul de persecuție sau de vătămare gravă în acest timp?
- Dacă nu au existat evenimente semnificative în perioada intermediară, care sunt motivele pentru care nu s-a mai întâmplat nimic? Există indicii că, în ciuda trecerii timpului, agentul va începe din nou să amenințe solicitantul sau să comită evenimente care ar putea constitui persecuție sau vătămare gravă?

Dacă un eveniment a avut loc cu mult înainte de plecarea solicitantului din țara de origine și acesta a trăit mult timp fără să se repete evenimente similare, acest lucru poate fi un indiciu că există un risc limitat ca evenimentul respectiv să se repete în viitor. Acest lucru ar putea fi considerat valabil atât timp cât nu există alte explicații care trebuie explorate în detaliu în acest sens. Pot exista multe motive pentru care nu au avut loc evenimente înainte de plecare. Este posibil ca agentul să nu fi aflat unde se află solicitantul sau să fi avut alte priorități la acel moment, fără să-și fi schimbat neapărat politica sau intenția față de solicitant.

Este important de reținut că, deși faptul de a fi trăit evenimente trecute care ar putea constitui persecuție sau vătămare gravă este un indiciu serios că aceste evenimente s-ar putea repeta în cazul repatrierii, absența unor evenimente trecute care ar putea constitui persecuție sau vătămare gravă, pe de altă parte, nu conduce neapărat la absența unui risc viitor, deoarece nu ne putem aștepta ca o persoană să aștepte să treacă prin astfel de evenimente înainte de a părăsi țara de origine.

(b) Persoane apropiate solicitantului sau aflate într-o situație similară cu solicitantul

[\[Cuprins\]](#) [\[Listă de verificare\]](#)

Persoanele apropiate solicitantului sunt amenințate sau se confruntă cu evenimente și/sau comportamente care ar putea constitui persecuție sau vătămare gravă?

Evenimentele care li s-au întâmplat sau continuă să li se întâmple membrilor familiei sau prietenilor solicitantului în legătură cu situația acestuia reprezintă, de asemenea, un indicator al existenței unui risc. De exemplu, pot arăta că agentul de persecuție se apropie mai mult de solicitant sau dorește să-i facă rău solicitantului prin intermediul rudelor apropiate.

- Persoanele apropiate solicitantului sunt amenințate din aceleași motive ca și solicitantul care se teme de persecuție sau de vătămare gravă? Sunt amenințate pentru că sunt rude apropiate ale solicitantului? Sunt amenințate din alte motive?

Mai jos găsiți o listă neexhaustivă de elemente care trebuie luate în considerare.

În legătură cu evenimentele

- Care sunt evenimentele cu care se confruntă de obicei persoanele apropiate solicitantului?

- Cât de frecvente sunt aceste evenimente?
- Cât de răspândite sunt aceste evenimente?

În legătură cu similitudinea

- Există diferențe importante între solicitant și rudele sale, care pot avea un impact semnificativ asupra riscului ca solicitantul să se confrunte cu o soartă similară?

Exemplu de tratare a rudelor ca indicator de risc: [Cazul unei activiste din țara B](#)

Moartea verișorului său, relele tratamente la care i-au fost supuse rudele și detenția nepoților ei au constituit în mod clar amenințări directe din partea agentului de persecuție la adresa solicitantei, cu scopul de a o determina să-și înceteze activitățile. Dacă ați admis aceste fapte, ele constituie indicatori puternici ai riscului actual.

Există persoane aflate într-o situație personală similară și/sau care au aceeași (aceleași) caracteristică (caracteristici) care sunt persecutate, suferă vătămări grave sau sunt amenințate în acest fel?

Atunci când persoane aflate într-o situație similară cu cea a solicitantului și/sau care au aceeași (aceleași) caracteristică (caracteristici) ca și solicitantul sunt persecutate sau suferă vătămări grave, acest lucru oferă un indiciu puternic că și solicitantul poate fi expus riscului la repatriere. Asemănările pot fi reale sau percepute. În acest caz ar trebui explorate următoarele aspecte.

Mai jos găsiți o listă neexhaustivă de elemente care trebuie luate în considerare.

În legătură cu evenimentele

- Care sunt evenimentele cu care se confruntă de obicei persoanele aflate într-o situație similară?
- Aceste evenimente sunt reglementate de lege?
- Cât de frecvente sunt aceste evenimente?
- Cât de răspândite sunt aceste evenimente?

În legătură cu similitudinea

- În ce măsură corespunde situația solicitantului cu situația persoanelor care au suferit persecuții sau vătămări grave și/sau în ce măsură există caracteristici similare între solicitant și aceste persoane?
- Există diferențe importante între solicitant și persoanele care au suferit persecuții sau vătămări grave, diferențe care pot avea un impact semnificativ asupra riscului ca solicitantul să fie persecutat sau vătămat?

Asemănările sau diferențele se pot referi la exemplele enumerate mai jos.

Zona de origine a solicitantului

- Persecuția sau vătămarea gravă este limitată la o altă zonă decât cea în care a locuit sau din care provine solicitantul?
- Există motive să credem că persecuția sau vătămarea gravă va rămâne limitată la acele zone?
- Agentul de persecuție sau de vătămare gravă are aceleași capacități în zona de origine a solicitantului?

Profilul persoanei

- Persecuția sau vătămarea gravă este îndreptată în principal sau exclusiv către persoane cu profil important?
- Este persecuția sau vătămarea gravă limitată la persoanele care:
 - au desfășurat activități la un anumit nivel?
 - și-au asumat roluri și responsabilități specifice în organizația lor?
 - au avut o anumită vizibilitate socială sau au avut anumite legături cu alți adversari majori?

Exemplu de tratare a persoanelor aflate într-o situație similară ca indicator de risc:

Cazul unui tânăr din țara A

Nu există evenimente din trecut care ar putea constitui persecuție sau vătămare gravă, nici chiar amenințarea cu acestea. În acest caz, întrucât avem de-a face cu o examinare prospectivă este important să examinați și să colectați informații despre ceea ce se întâmplă cu persoanele care refuză să se alăture grupării teroriste. Ce consecințe au de suportat persoanele respective?

Dacă ați admis faptul material că solicitantul a fost somat să se alăture organizației teroriste, consecințele refuzului din partea altor persoane care au fost somate în același mod ca și solicitantul și care au caracteristici similare vor indica un risc și pentru solicitant. De exemplu, aceste recrutări au loc în anumite zone? Tinerii vizați aparțin unui anumit grup etnic sau social?

Exemplu de scenariu: Solicitantul a părăsit țara fără să fi primit nicio somație de recrutare. În acest caz, nu ați formulat și evaluat anterior faptul material reprezentat de abordarea solicitantului de către grupare, ci un fapt material referitor la evenimentele și comportamentul acestei grupări teroriste și metodele/practicile pe care le utilizează pentru a recruta combatanți.

Dacă ați admis că este, într-adevăr, o practică obișnuită în zona respectivă ca gruparea teroristă să recruteze tineri, atunci profilul solicitantului și în special vârsta acestuia sunt foarte importante pentru a evalua dacă este posibil ca acesta să fie expus riscului în cauză, pe lângă informațiile despre ceea ce li se întâmplă persoanelor cu același profil sau aflate în aceeași situație.

(c) Indicatori de risc legați de circumstanțele care sporesc sau reduc riscul

[\[Cuprins\]](#) [\[Listă de verificare\]](#)

Există situații (personale) care cresc sau reduc riscul?

Ați identificat circumstanțele care pot contribui la risc ca parte a identificării faptelor materiale. Circumstanțele respective trebuie acum completate cu orice circumstanță care poate crește sau reduce riscul. Pe baza acestora, veți evalua în ce măsură acestea vor crește sau scădea probabilitatea materializării riscului.

Aspectele situației personale care ar putea spori riscul pot fi legate de vârstă, gen, alfabetizare, mediul educațional, poziție socială, relații de familie, dizabilitate, etnie, religie sau grup social, în cazul în care acestea nu constituie motivul principal pentru riscul respectiv. Alte circumstanțe pot fi legate de fapte precum locul de reședință sau existența unor cicatrici vizibile, în măsura în care solicitantul nu se poate disocia cu ușurință de aceste fapte. De exemplu, în unele țări, schimbarea adresei nu va schimba faptul că sunteți privit ca provenind dintr-o anumită parte a țării sau dintr-o anumită parte a unui oraș.

- Cum este afectată viața solicitantului sau a altor persoane care împărtășesc aceeași situație sau caracteristică (caracteristici) de respectivele circumstanțe?
- În ce măsură aceste circumstanțe sau caracteristică (caracteristici) îl fac pe solicitant o țintă mai ușoară pentru agenții de persecuție sau de vătămare gravă?
- În ce măsură circumstanțele îl fac pe solicitant o țintă mai „dorită”?

Alte circumstanțe pot crește sau reduce riscul. Printre acestea se numără averea, poziția socială, familia, tribul sau cercul social, nivelul de educație sau mecanismele tribale de soluționare a conflictelor etc. Va trebui să evaluați eficiența acestor circumstanțe în prevenirea materializării riscului și dacă l-ar proteja pe solicitant, într-un mod previzibil și durabil, de evenimentele de care se teme.

- În ce măsură reduc efectiv riscul aceste circumstanțe?

(d) Indicatori de risc legați de motivele agenților de a întreprinde acțiuni care ar putea constitui persecuție sau vătămare gravă

[\[Cuprins\]](#) [\[Listă de verificare\]](#)

Este important să evaluați motivul (motivele) presupuselor evenimente care ar putea constitui persecuție sau vătămare gravă în momentul eventualei repatrieri a solicitantului. Este posibil să fi apărut schimbări ale motivului sau motivul în sine poate să fi dispărut complet.

Va avea agentul (în continuare) un motiv să-și concretizeze amenințarea în momentul eventualei repatrieri?

Este posibil ca agentul de persecuție sau de vătămare gravă să își fi schimbat politica în legătură cu presupusele evenimente care ar putea constitui persecuție sau vătămare gravă sau ca poziția sau interesele sale să se fi schimbat.

Există modificări în legislație, de exemplu, o măsură de amnistie în vigoare sau dezincriminarea unei infracțiuni?

- A existat o schimbare de regim? Dacă da, la ce niveluri și în ce măsură?
- A existat o modificare a tratamentului aplicat de agentul de persecuție sau de vătămare gravă solicitantului, membrilor familiei acestuia sau altor persoane aflate într-o situație similară?
- Solicitantul mai deține sau este încă perceput ca deținând caracteristica (caracteristicile) pe care se bazează motivul presupuselor evenimente care ar putea constitui persecuție sau vătămare gravă?
- A obținut agentul de persecuție ceea ce urmărea într-un alt mod (fără a-l viza pe solicitant)?
- În ce circumstanțe a părăsit țara solicitantul (ieșire legală sau ilegală, mijloace de deplasare etc.).

Este important să vă asigurați că această schimbare este reală. Dacă, de exemplu, legea s-a schimbat, dar practica este de a continua urmărirea penală a aceluiași comportament prin folosirea altor temeuri legale, riscul aferent acestei situații ar continua să existe. De asemenea, o schimbare a contextului politic poate să nu conducă la o schimbare a practicii atunci când funcționarii publici rămân aceiași și continuă să se comporte la fel. Chiar și circumstanțele în care solicitantul și-a părăsit țara ar putea oferi un indiciu cu privire la intențiile agentului de persecuție. De exemplu, dacă solicitantul a trecut prin evenimente comise de autorități care ar putea constitui persecuție sau vătămare gravă și a părăsit țara în mod legal, cu toate documentele corespunzătoare pe numele său, acest lucru poate fi un indiciu că agentul nu îl vizase pe solicitant. Lucrurile ar sta astfel cel puțin în momentul părăsirii țării.

Dacă ITO disponibile conțin indicii că motivul (motivele) agentului s-a(u) schimbat sau a(u) dispărut trebuie să verificați cu solicitantul dacă aceste modificări se aplică și situației sale individuale. Trebuie să confirmați că schimbarea ar avea un impact efectiv asupra riscului ca solicitantul să fie supus unor evenimente care ar putea constitui persecuție sau vătămare gravă.

Sunt agenții conștienți de acțiunile sau caracteristicile solicitantului care pot constitui motivul pentru actele care ar putea constitui persecuție sau vătămare gravă?

Acțiunile comise de agenții de persecuție sau de vătămare gravă sunt adesea declanșate de comportamentul sau de aspectul solicitantului. Prin urmare, trebuie să aveți o idee despre cum va apărea sau se va comporta solicitantul după eventuala repatriere. Rețineți totuși că nu vă puteți aștepta ca solicitantul să nu prezinte sau să ascundă elemente care sunt fundamental legate de caracteristica (caracteristicile) protejate de definiția refugiatului pentru a evita

persecuția ⁽¹⁴³⁾. Pe scurt, nu vă puteți aștepta ca un solicitant să nu prezinte sau să ascundă aspectele fundamentale ale identității sau convingerilor sale.

Uneori nu este clar dacă agentul este la curent cu acțiunile sau caracteristicile solicitantului care pot constitui motivul pentru acte care ar putea constitui persecuție sau vătămare gravă. Acest lucru se poate întâmpla în special atunci când teama a apărut *sur place*. În astfel de situații va trebui să evaluați modul în care „se poate considera în mod rezonabil” că se va comporta sau va arăta la întoarcere solicitantul, pe baza declarațiilor sale, ținând cont de faptul că nu vă puteți aștepta ca acesta să își ascundă caracteristicile fundamentale.

Dacă, de exemplu, solicitantul a participat la un protest în țara de azil doar din rațiuni oportuniste, iar autoritățile din țara de origine nu sunt la curent cu participarea sa și nu există indicii că ar putea lua cunoștință de aceasta în viitorul previzibil, este posibil ca această situație să nu conducă la un risc de producere a unor evenimente care ar putea constitui persecuție sau vătămare gravă. Acest lucru se explică prin faptul că puteți considera în mod rezonabil că solicitantul nu participă la proteste similare în țara de origine.

În cazul în care totuși de teamă, solicitantul nu și-a exprimat niciodată opinia politică în țara de origine înainte de plecare și, în consecință, autoritățile nu sunt la curent cu opinia sa politică, acest lucru poate conduce totuși la un risc de producere a unor evenimente care ar putea constitui persecuție sau vătămare gravă. Acest lucru se explică prin faptul că nu vă puteți aștepta ca solicitantul să continue să-și ascundă opinia politică pentru a evita evenimente care ar putea constitui persecuție după eventuala repatriere.

Prin urmare, principalele întrebări care trebuie adresate în acest sens sunt:

- Care vor fi comportamentul și/sau acțiunile solicitantului după repatriere, având în vedere aspectele pe care nu vă puteți aștepta ca solicitantul să nu le prezinte sau să le ascundă?
- Solicitantul s-a angajat în activități sau într-un anumit comportament din motive pur oportuniste sau prin coincidență?
- Dacă da, autoritățile din țara de origine sunt la curent cu aceste activități sau cu comportamentul respectiv?
- Dacă da, cum percep autoritățile comportamentul sau activitățile în cauză?

⁽¹⁴³⁾ CJUE, Hotărârea din 5 septembrie 2012 în cauza [Bundesrepublik Deutschland/Y și Z](#), C-77/11 și C-99/11, EU:C:2012:518, punctul 78. Rezumat disponibil în [Baza de date cu jurisprudență a EUAA](#). În această hotărâre, CJUE tratează religia ca motiv de persecuție. Raționamentul din această hotărâre poate fi extrapolat la toate motivele de persecuție, în special atunci când hotărârea arată că ar trebui „[...] luată în considerare posibilitatea unui solicitant de a evita un risc de persecuție renunțând la [...] protecția pe care directiva urmărește să i-o garanteze prin recunoașterea statutului de refugiat”, prin abținerea de la practicile religioase pe care persoana le consideră necesare sau care sunt dictate de religia sa. Același raționament a fost aplicat prin analogie exprimării orientării sexuale în Hotărârea CJUE din 7 noiembrie 2013 în cauza [Minister voor Immigratie en Asiel/X, Y și Z](#), cauzele conexe C-199/12 – C-201/12, EU:C:2013:720, punctele 70-76. Rezumat disponibil în [Baza de date cu jurisprudență a EUAA](#).

Publicarea pe rețele sociale ⁽¹⁴⁴⁾

- Solicitanții pot recurge la **vizibilitatea** de care se bucură un conținut publicat pe rețelele sociale ca exemplu al unui risc viitor. Conținutul publicat pe rețelele sociale poate avea un număr mare de vizualizări/cititori. Doar pentru că există acest potențial nu înseamnă că orice conținut publicat pe internet are un public mare și, după caz, că din acest public face parte și agentul de persecuție sau de vătămare gravă ⁽¹⁴⁵⁾. Va trebui să analizați toate circumstanțele generale și individuale relevante, precum și explicațiile solicitantului, înainte de a ajunge la concluzii privind probabilitatea ca agentul de persecuție sau de vătămare gravă să aibă cunoștință despre un conținut publicat. Procesul de examinare se bazează pe combinația tuturor factorilor diferiți și trebuie evaluat ținând cont de contextul țării de origine.
- Dacă agentul de persecuție are **politici active de monitorizare** a conținutului publicat online de tipul celui publicat de solicitant, șansele ca agentul de persecuție să cunoască de acestea vor fi mai mari. Acest lucru este valabil chiar și în cazul în care vizibilitatea conferită de solicitant conținutului publicat este limitată în mod proporțional. Dacă agentul de persecuție sau de vătămare gravă dă dovadă de un comportament mai degrabă pasiv, șansele ca acesta să ia cunoștință de conținutul publicat vor fi mai mici și vor depinde mai mult de promovarea conținutului publicat în sine decât de atitudinea agentului de persecuție sau de vătămare gravă.
- **Mediatizarea/vizibilitatea conținutului publicat** în sine poate să depindă de mai mulți factori. Va trebui să căutați indicii care să vă permită să stabiliți cât de probabil este ca informația să fi ajuns sau să ajungă la agentul de persecuție sau de vătămare gravă. Întrebările de luat în considerare sunt: Conținutul publicat este confidențial, cu un număr limitat de vizualizări sau un număr limitat de vizualizări potențiale? Sau mai degrabă se dorește, pe baza mediului și a instrumentelor folosite pentru a-i asigura vizibilitatea, să fie văzut de un număr mare de persoane? S-a răspândit altfel conținutul publicat pe internet, dincolo de intenția autorului?
 - Unele pagini de internet vă permit să vedeți **numărul de vizualizări**, aprecieri etc. Acest lucru vă poate da o idee despre numărul de persoane care au accesat conținutul publicat. Rețineți că, pe unele pagini *web*, numărul de „vizualizări” nu reflectă numărul de persoane diferite care au văzut conținutul, ci numărul de vizite pe pagină. Acest lucru înseamnă că vizitele multiple ale aceleiași persoane, inclusiv ale autorului însuși, vor fi considerate „vizualizări” diferite. Numărul de vizualizări constituie un factor de luat în considerare, dar „importanța” sa va depinde de contextul național și, probabil, și de alți factori, cum ar fi data ultimelor vizualizări (de exemplu, un număr mare de vizualizări cu mulți ani în urmă poate fi considerat mai puțin relevant decât un număr mai mic de vizualizări recente).

⁽¹⁴⁴⁾ Acest text este compilat din EUAA, *Ghid practic privind opinia politică*, 2022, secțiunea 3.7. „Opinia politică exprimată prin intermediul platformelor de comunicare socială”, pp. 80-86.

⁽¹⁴⁵⁾ Pentru mai multe informații despre această chestiune, vezi EUAA, *Qualification for international protection (Directive 2011/95/EU) – Judicial analysis* [Condițiile pentru protecția internațională (Directiva 2011/95/UE) – Analiză judiciară], ediția a doua, 2023, secțiunea 1.10.3.4; vezi și Tribunalul Superior (Camera pentru imigrație și azil) (IAC), Regatul Unit, Hotărârea din 20 ianuarie 2022 în cauza *XX (P)AK – activități sur place – Facebook*, *Iran MC [2022] UKUT 23 (IAC)* (ultima actualizare la 30 septembrie 2022).

- **Numărul de „urmăritori”** ai autorului, dacă este cazul, poate oferi o idee despre numărul de vizualizări potențiale. Faptul că cineva este „urmărit” online de un număr mare de persoane face mai probabilă vizualizarea conținutului publicat și cunoașterea și împărtășirea opiniilor sale.
- Importanța **tipului de mediu** utilizat și a impactului acestuia. Pe internet, nu toate mijloacele de comunicare au același impact și aceeași amploare. Conținutul a fost publicat pe pagina *web* a unui ziar de mare circulație sau pe un blog privat? Dacă sunteți la curent cu funcționarea diferitelor tipuri de rețele sociale (*Facebook, YouTube, Instagram, TikTok* etc.) și cu impactul fiecărui astfel de mediu în țara de origine, veți putea evalua potențialul de acoperire al conținutului publicat. De exemplu, a publica pe un blog personal sau privat nu este același lucru cu a scrie un articol pe blogul unui partid de opoziție. Acesta din urmă va fi probabil urmărit de mai multe persoane (și în special de agentul de persecuție sau de vătămare gravă), în timp ce primul poate rămâne relativ confidențial.
- **Accesibilitate.** Cine poate avea acces la aceste informații și cât de ușor pot fi accesate? Conținutul publicat pe internet nu este întotdeauna menit să fie văzut de toată lumea. Prin urmare, ar trebui să verificați dacă și în ce măsură pagina este publică sau dacă a rămas privată sau limitată la un număr restrâns de cititori. Verificați, de exemplu, „prieteni” sau abonații respectivei publicații sau rețele sociale și în ce măsură informațiile pot fi partajate cu alte persoane, de exemplu, dacă este posibilă partajarea electronică a paginii. O altă întrebare de analizat este dacă oricine ar putea da peste aceste informații, fie din întâmplare, fie printr-o căutare simplă sau dacă sunt atât de greu de găsit încât doar cei care dețin informații foarte detaliate despre conținut le-ar putea găsi/vizualiza.
 - **Exemplu de scenariu.** Dacă acesta este singurul conținut publicat de solicitant și trebuie să introduceți informații foarte specifice, cum ar fi numele solicitantului sau anumite cuvinte-cheie pentru a putea găsi conținutul sau dacă trebuie să aveți adresa URL pentru a ajunge la acesta este foarte puțin probabil ca cineva care nu deține deja aceste informații să ajungă la respectivul conținut. Prin urmare, nu este considerat o informație care să fie foarte mediatizată.
- **Disponibilitate.** Este pagina încă disponibilă pe internet? Este posibil ca autorul să fi eliminat o pagină sau să-i fi modificat conținutul după publicare. Când un solicitant invocă conținutul publicat pe internet acordați atenție modului în care sunt furnizate informațiile de către solicitant. Solicitantul a prezentat doar un exemplar tipărit al unei pagini de internet? Pagina respectivă este încă disponibilă pe internet și, în caz contrar, de ce nu? Dacă nu mai este disponibilă pe internet, ar putea fi oportun să verificați motivele pentru care acest conținut publicat ar mai indica în continuare un risc pentru solicitant după repatriere.
 - Rețineți totuși că orice conținut publicat electronic lasă o amprentă cibernetică și poate avea o durată de viață infinită, ceea ce vă permite să găsiți sau să recuperați conținutul chiar și după ce autorul l-a șters.

(a) Indicatori de risc legați de capacitatea agentului de a-l vătăma pe solicitant

[\[Cuprins\]](#) [\[Listă de verificare\]](#)

Agentul de persecuție sau de vătămare gravă va avea capacitatea de a-l vătăma pe solicitant?

Capacitatea agentului de persecuție sau de vătămare gravă de a-l vătăma pe solicitant va depinde de poziția și de sprijinul de care se bucură. Capacitatea poate diferi semnificativ în funcție de caracterul statal sau nestatal al agentului în cauză.

Atunci când agentul este statul există prezumția că acesta va putea executa actele intenționate care ar putea constitui persecuție sau vătămare gravă și va putea să ajungă la solicitant oriunde pe teritoriul statului. Cu toate acestea, trebuie totuși adresate următoarele întrebări.

- Amenințarea provine de la stat ca atare sau de la persoane sau un grup limitat de funcționari din statul respectiv? Aceste persoane acționează din interes propriu sau pun în aplicare o politică a statului?
- Dacă da, aceste persoane au putere sau influență dincolo de nivelul local sau regional?
- Au puterea de a organiza evenimente care ar putea constitui persecuție sau vătămare gravă?

Atunci când riscul provine de la agenți nestatali, capacitatea lor de a acționa și influența lor trebuie evaluate cu atenție.

- Care este poziția lor socială?
- În ce măsură sunt acceptați sau susținuți de societatea din jur?
- În ce măsură au influență asupra statului și în ce măsură statul este predispus la corupție?
- Pot acționa cu impunitate?

Constatările legate de capacitatea agentului nu vor conduce în mod normal, în sine, la concluzia că nu există niciun risc sau niciun grad rezonabil de probabilitate a riscului. Aceste constatări trebuie interpretate în combinație cu ceilalți indicatori de risc. Cu toate acestea, constatările pot contribui la evaluarea juridică (următorul pas al procesului de examinare), în special în ceea ce privește disponibilitatea protecției oficiale în general și disponibilitatea unei API, astfel cum este definită în DCPI (reformare) ⁽¹⁴⁶⁾.

Publicație EUAA conexă

Pentru o discuție detaliată privind noțiunea de API și modul de aplicare a acesteia, consultați EASO, [Ghid practic privind aplicarea alternativei de protecție în interiorul țării de origine](#), mai 2021.

⁽¹⁴⁶⁾ Articolul 8 din DCPI (reformare).

3.4. Emiterea concluziilor cu privire la risc

[\[Cuprins\]](#) [\[Listă de verificare\]](#)

Pentru a încheia evaluarea riscului trebuie să analizați împreună toate constatările privind indicatorii de risc în cazul fiecărui risc și să evaluați dacă este îndeplinit standardul gradului rezonabil de probabilitate.

Analizați toți indicatorii de risc împreună

Deși unele elemente pot să nu conducă, prin ele însele, la un risc suficient de probabil, combinarea elementelor, în lumina informațiilor disponibile, poate duce la concluzia că există un grad rezonabil de probabilitate ca riscul să apară în cazul întoarcerii solicitantului în țara de origine.

Dacă există indicatori divergenți va trebui să îl evaluați pe fiecare. Indicatorii legați direct de evenimente care i s-au întâmplat solicitantului în trecut pot cântări mai mult decât evenimentele care li s-au întâmplat persoanelor apropiate acestuia, care, la rândul lor, pot cântări mai mult decât evenimentele care li s-au întâmplat persoanelor aflate în situații similare. Acest lucru trebuie evaluat totuși în lumina situației concrete, a informațiilor disponibile și luând în considerare situația personală a solicitantului și/sau evenimentul, precum și situația generală din țara de origine sau de reședință obișnuită.

Când faceți acest lucru, va trebui să aplicați o sarcină a probei transferată pentru riscurile care s-au materializat deja în trecut sau pentru care s-au materializat deja amenințări în trecut. Dacă un fapt material care poate fi calificat drept persecuție sau vătămare gravă (sau amenințare directă cu aceste acte) în trecut este admis, se presupune că acest fapt se poate întâmpla din nou în viitor ⁽¹⁴⁷⁾ și că, în consecință, standardul de probabilitate a riscului este îndeplinit.

Această prezumție poate fi anulată dacă aveți „motive întemeiate” să credeți că astfel de evenimente nu se vor repeta în viitor. Întrebarea dacă aceste evenimente constituie sau nu persecuție sau vătămare gravă nu este un aspect care trebuie evaluat și decis în această etapă. În această etapă este suficient să existe un indiciu că aceste evenimente din trecut „ar putea” constitui persecuție sau vătămare gravă ⁽¹⁴⁸⁾. Doar dacă descoperiți, în cadrul evaluării riscului, că există motive întemeiate pentru a crede că aceste evenimente nu s-ar mai repeta în viitor, acest risc nu va fi reținut pentru evaluarea juridică.

⁽¹⁴⁷⁾ Articolul 4 alineatul (4) din DCPI (reformare):

Faptul că solicitantul a fost deja persecutat, a suferit deja vătămări grave sau a făcut deja obiectul amenințării directe a unei astfel de persecuții sau a unor astfel de vătămări reprezintă un indiciu serios al temerilor fondate ale solicitantului de a fi persecutat sau al riscului real de a suferi vătămări grave, cu excepția cazului în care există motive întemeiate de a crede că respectiva persecuție sau respectivele vătămări grave nu se vor mai repeta.

⁽¹⁴⁸⁾ Faptul că un eveniment petrecut în trecut este un indiciu serios că există riscul ca acesta să se repete, cu excepția cazului în care există motive întemeiate pentru a considera că astfel de acte sau evenimente nu se vor repeta, se aplică oricărui act sau eveniment, indiferent dacă ar putea constitui persecuție sau vătămare gravă sau nu.

Nu trebuie să demonstrați cu deplină certitudine că persecuția sau vătămarea gravă nu se va mai repeta. În schimb, trebuie să justificați de ce există motive întemeiate, adică circumstanțe obiective, pentru a crede că aceste evenimente nu vor mai avea loc.

De exemplu, un interval de timp relativ lung scurs de la ultimul incident sau de la ultima amenințare nu va fi suficient, în sine, ca motiv temeinic pentru a crede că evenimentul nu va mai avea loc. Dumneavoastră veți avea obligația de a fi explorat posibilele motive pentru acest interval lung, atât din perspectiva solicitantului, cât și cea a agentului de persecuție sau de vătămare gravă. Doar atunci când ați constatat că nu există alte explicații pentru absența incidentelor sau a amenințărilor în afara faptului că agentul de persecuție sau de vătămare gravă a încetat persecutarea sau încercările de vătămare a solicitantului și nu există alte indicii că va repeta comportamentul în viitor, puteți concluziona că intervalul de timp scurs poate face parte din motivele întemeiate de a crede că persecuția sau vătămarea gravă nu se va repeta.

Analiza juridică

După ce ați efectuat evaluarea riscului veți reține doar riscurile în cazul cărora există un grad rezonabil de probabilitate că vor afecta solicitantul la întoarcerea în țara de origine. Pentru fiecare dintre riscuri, veți descrie ce se admite din temerile solicitantului, din partea cui vine amenințarea și de ce sau în ce circumstanțe. Pornind de la aceste riscuri, puteți trece la etapa de analiză juridică, în cadrul căreia veți evalua dacă sunt îndeplinite condițiile de fond prevăzute în DCPI (reformare) pentru acordarea protecției internaționale, mai întâi pentru statutul de refugiat și, dacă este necesar, și pentru statutul de protecție subsidiară.

Veți evalua dacă evenimentele care i s-ar putea întâmpla solicitantului după repatriere cu un grad rezonabil de probabilitate (conform definiției de la evaluarea riscului) ar constitui persecuție sau vătămare gravă. Dacă răspunsul este afirmativ, veți evalua disponibilitatea protecției naționale și aplicabilitatea unei potențiale API și veți efectua examinarea juridică a motivelor de excludere identificate.

Publicație EUAA conexă

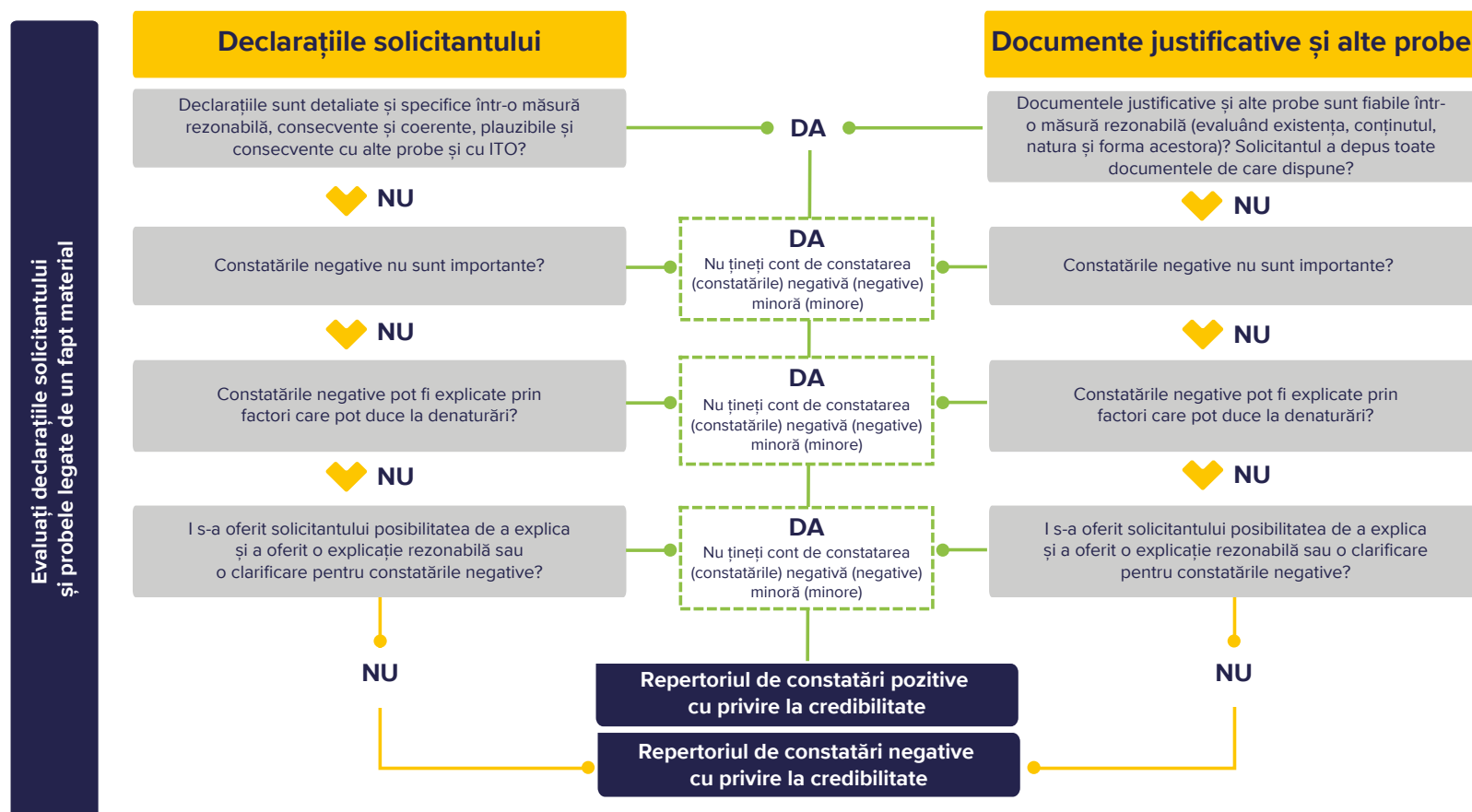
Pentru o analiză suplimentară, consultați EASO, [Ghid practic: Condițiile de obținere a statutului de protecție internațională](#), aprilie 2018.

Anexa 1. Diagrama de evaluare a credibilității

EVALUAREA CREDIBILITĂȚII

Fiecare întrebare poate avea ca rezultat atât constatări pozitive cu privire la credibilitate, cât și negative.
De exemplu, declarațiile pot fi detaliate și specifice (constatare pozitivă), dar le lipsește consecvența și coerența (constatare negativă).

Faceți un bilanț al tuturor constatărilor pozitive și negative cu privire la credibilitate legate de declarații, de documentele justificative și de alte probe, precum și al ponderii atribuite fiecăreia dintre aceste constatări (ținând cont de probe individuale și circumstanțiale), pentru a evalua în ce direcție converg sau se echilibrează constatările cu privire la credibilitate și pentru a concluziona dacă faptul material poate fi admis.

Analizați probele în ansamblu și admiteți sau respingeți faptul

Dacă ponderarea nu vă permite să trageți o concluzie după ce v-ați îndeplinit obligația de investigare, rețineți că nu ar trebui să respingeți faptul material dacă sunt îndeplinite următoarele condiții cumulative:

- solicitantul a depus un efort real de a-și susține cererea;
- au fost prezentate toate probele relevante de care dispune solicitantul;
- declarațiile solicitantului sunt considerate coerente și plauzibile și nu sunt contrazise de informații generale și specifice cunoscute, relevante pentru cererea sa;
- solicitantul a depus cererea de protecție internațională de îndată ce a fost posibil, cu excepția cazului în care acesta poate dovedi un motiv întemeiat pentru care nu a procedat astfel; precum și
- credibilitatea generală a solicitantului a fost stabilită.

Anexa 2. Exemplu practic de evaluare a indicatorilor credibilității

[\[Cuprins\]](#) [\[Listă de verificare\]](#)

Această anexă își propune să ofere cititorului un exemplu practic bazat pe [cazul unei activiste din țara B](#), pentru a demonstra cum s-a realizat evaluarea indicatorilor credibilității și evaluarea credibilității pentru un fapt material din cazul respectiv.

Exemplul este prezentat doar în scopuri educaționale.

După un rezumat narativ al evaluării efectuate pentru fiecare criteriu de credibilitate în raport cu declarațiile solicitantei și cu probele furnizate este prezentat procesul de evaluare a constatărilor negative și pozitive cu privire la credibilitate.

La sfârșit există un grafic al unei hărți mentale, care este o posibilă ilustrare a raționamentului dezvoltat în relație.

Faptul material evaluat. Solicitantă este **lider social** în cadrul unui ONG numit Y, care militează pentru drepturile omului și documentează, investighează și denunță abuzurile de putere și încălcările drepturilor omului.

Declarațiile

Credibilitatea internă

În exemplu, solicitanta a fost în măsură să ofere informații detaliate cu privire la structura, activitățile și obiectivele ONG-ului Y. Totuși, când a fost întrebată despre implicarea ei personală în activități specifice pe care pretinde că le-a desfășurat în cadrul organizației, cum ar fi activități de documentare și de investigare sau, concret, despre modul în care a denunțat abuzurile de putere și încălcările drepturilor omului, declarațiile ei au rămas foarte generale, în ciuda îndrumărilor relevante repetate pe care i le-ați oferit cu privire la nivelul așteptat de detaliere și de specificitate. De asemenea, nu a fost în măsură să ofere o explicație atunci când i-ați oferit posibilitatea. Solicitantă nu a mai avut contact cu ONG-ul Y după ce a părăsit țara B și menționează că a încetat orice activitate, inclusiv în țara dumneavoastră, unde organizația are o filială.

Declarațiile sunt lipsite de **detalii și specificitate** în raport cu profilul de activist și lider social pe care solicitanta pretinde că îl are. Constatarea este valabilă și în lumina faptului că se admite că este avocată și membră a ONG-ului Y și că există așteptarea să poată vorbi despre dosarele recente la care a lucrat. Se ajunge astfel la o constatare negativă cu privire la credibilitate în această privință.

Toate celelalte constatări cu privire la credibilitate sunt pozitive, deoarece s-a stabilit că declarațiile ei prezintă coerență și consecvență internă și sunt consecvente cu legitimația de

membru. Nu există indicii de lipsă de consecvență cu ITO și nu a apărut nicio problemă de plauzibilitate.

În acest caz particular, faptul material în cauză se referă la implicarea solicitantei în activități pe care pretinde că le-a desfășurat în mod repetat, de bunăvoie și pentru o perioadă destul de lungă de timp. Pe baza nivelului de educație și a experienței sale profesionale și în absența oricăror aspecte cunoscute ale situației personale care ar putea explica deficiențele sau ar influența evaluarea declarațiilor, lipsa de detaliere și de specificitate are aici o pondere negativă importantă.

Legitimația de membru al organizației neguvernamentale

- Relevanță

Legitimația are o relevanță limitată în raport cu faptul material, întrucât scopul său nu este de a proba activitățile pe care solicitanta le-a desfășurat în cadrul ONG-ului Y, deoarece nu conține nicio informație cu privire la funcțiile sale în organizație. Legitimația este mai relevantă în raport cu apartenența ei la ONG-ul Y. Totuși, nu acesta este faptul material luat în considerare. Aici, faptul material vizează rolul ei în organizație și, într-un sens mai general, rolul de lider social.

- Criteriile legate de fiabilitatea legitimației de membru conduc la constatări pozitive cu privire la credibilitate. Legitimația este fiabilă.

Având în vedere că constatările referitoare la relevanță nu sunt îndeplinite, acest document are o forță probantă redusă în raport cu faptul material examinat, deci are o pondere negativă importantă.

Procesul de evaluare

Pentru acest fapt material, care sunt constatările pozitive cu privire la credibilitate?

- Indicatorii credibilității aferenți declarațiilor sunt îndepliniți, cu excepția lipsei de detaliere și de specificitate.
- Toți indicatorii de fiabilitate aferenți legitimației de membru sunt îndepliniți.

Pentru acest fapt material, care sunt constatările negative cu privire la credibilitate?

- Lipsa notabilă de detalii și de specificitate în raport cu declarațiile solicitantei.
- Legitimația de membru al Y nu este suficient de relevantă pentru a-i susține profilul și activitățile la care a participat în timp ce era membră a ONG-ului.

Ar putea ponderea constatărilor pozitive cu privire la credibilitate să compenseze ponderea constatărilor negative?

Este posibil ca constatările pozitive cu privire la credibilitate să nu compenseze lipsa de relevanță a documentului și lipsa de detaliere și de specificitate a declarațiilor în acest caz. Constatările negative cu privire la credibilitate sunt legate de aspectele esențiale ale credibilității faptului material și au, prin urmare, o pondere mai mare decât constatările pozitive cu privire la credibilitate.

V-ați fi așteptat să fie prezentate probe suplimentare pentru a susține credibilitatea faptului material?

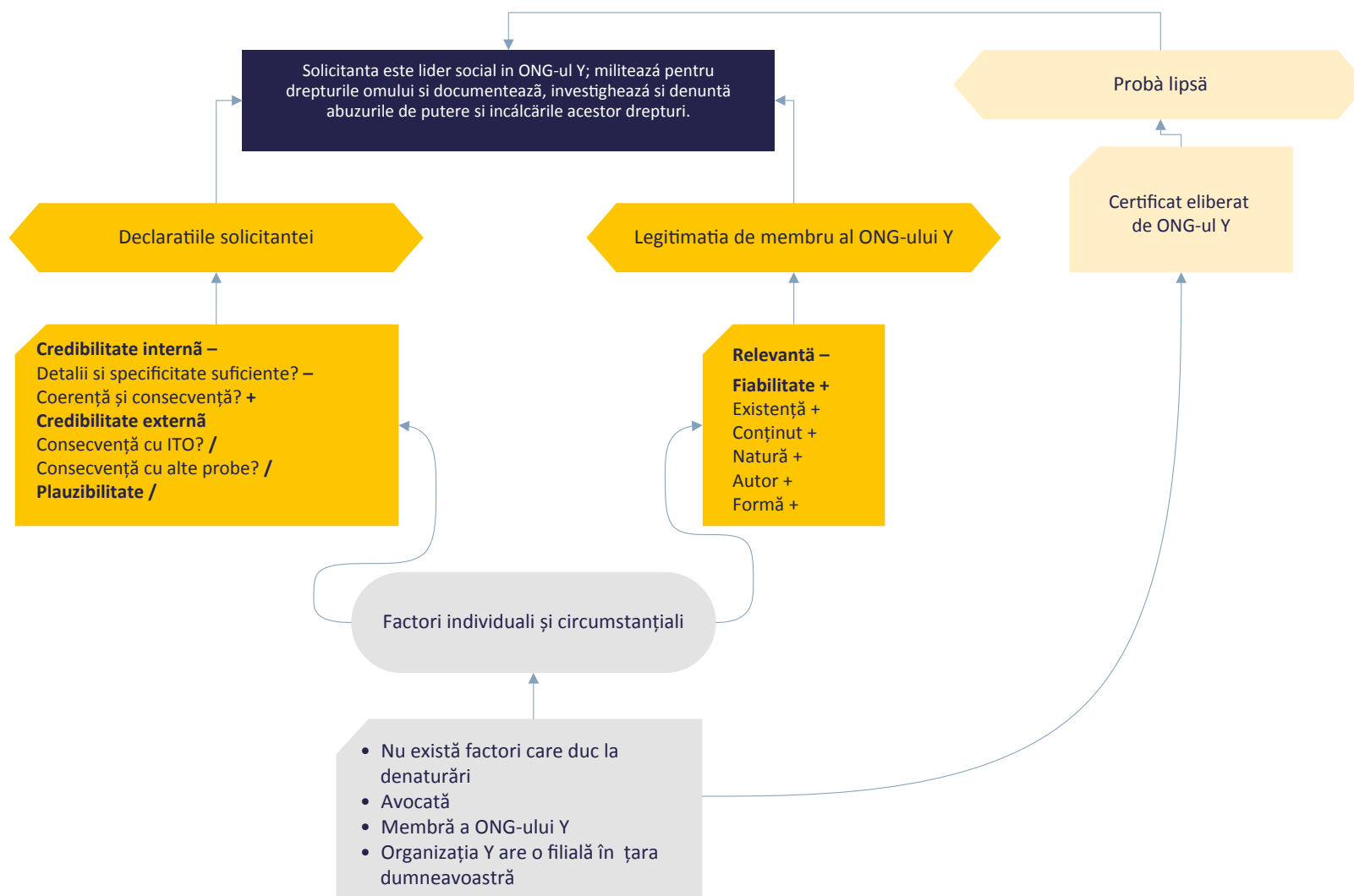
Scenariul 1. Să presupunem că, potrivit unor ITO relevante și actualizate, ONG-ul Y eliberează frecvent certificate în legătură cu activitățile la care participă membrii săi. Aceste certificate sunt în general fiabile și pot fi solicitate de la filiala organizației din țara dumneavoastră. Cu toate acestea, solicitanta nu a depus un astfel de document. De asemenea, nu a oferit o explicație satisfăcătoare cu privire la motivul pentru care nu a luat măsuri suplimentare pentru a-și susține cererea în această privință. Ar exista o așteptare în acest sens având în vedere situația sa personală și contextuală și faptul că i s-a oferit timp suplimentar pentru a face demersul respectiv.

În acest exemplu, evaluarea de ansamblu a tuturor probelor disponibile și a posibilelor probe care lipsesc și luarea în calcul a situației individuale și contextuale a solicitantei v-ar conduce spre o concluzie de respingere a faptului material.

Scenariul 2. Să presupunem că solicitanta a depus un certificat eliberat de ONG-ul Y. Ar trebui să verificați din nou toate criteriile pentru a evalua forța probantă a certificatului. Certificatul a fost întocmit de un membru de nivel înalt al ONG-ului Y, care oferă o relatare detaliată a activităților desfășurate de solicitantă; relatarea este consecventă cu declarațiile acesteia și a fost depusă în original. ITO de care dispuneți arată că autorul semnează astfel de certificate doar după o verificare corespunzătoare și că aspectul formal al certificatului corespunde specimenului disponibil. Certificatul are astfel o forță probantă intrinsecă ridicată, datorită relevanței și fiabilității sale. Prin urmare, în procesul dumneavoastră de evaluare, constatările pozitive cu privire la credibilitatea documentului ar depăși constatările negative cu privire la credibilitatea declarațiilor solicitantei. Faptul material ar fi admis.

Raționamentul complet de la scenariul 1 poate fi rezumat într-o hartă mentală, cum ar fi cea din exemplul de mai jos.

Exemplu de hartă mentală bazată pe scenariul 1

Listă de verificare

[Cuprins]

Listă de verificare. Obligațiile generale ale responsabilului de caz și ale solicitantului

Aplicați obligația de a coopera (sarcina probei) pe tot parcursul evaluării probelor

- ☐ Verificați dacă solicitantul își îndeplinește obligația de a-și susține cererea
 - ☐ Evaluați dacă solicitantul a depus eforturi reale pentru a furniza declarațiile și documentele de care dispune
 - ☐ Evaluați dacă s-au furnizat toate probele în cel mai scurt termen
 - ☐ Verificați dacă solicitantul a oferit o explicație satisfăcătoare pentru absența probelor justificative
- ☐ Îndepliniți-vă obligația de a investiga
 - ☐ Identificați persoanele cu nevoi procedurale speciale și sprijiniți-le în mod adecvat
 - ☐ Informați solicitantul cu privire la obligațiile sale
 - ☐ Permiteți solicitantului să prezinte toate faptele și probele relevante în cadrul unui interviu personal
 - ☐ Cereți solicitantului clarificări pentru ceea ce nu este clar
 - ☐ Remediați aparentele inconsecvențe, lipsa informațiilor suficiente, problemele de plauzibilitate
 - ☐ Obțineți informații relevante privind țara de origine și alte probe
- ☐ Țineți cont de regulile specifice de susținere atunci când:
 - ☐ protecția în țara de origine poate fi disponibilă
 - ☐ alternativa de protecție în interiorul țării de origine poate fi aplicabilă
 - ☐ excluderea de la protecția internațională poate fi aplicabilă
 - ☐ solicitantul fost deja supus unor acte de persecuție sau vătămare gravă (amenințării directe cu astfel de acte)
 - ☐ solicitantul provine dintr-o țară de origine sigură.

Listă de verificare. Pasul 1 – Culegerea informațiilor

- ☐ **Colectați probe relevante pentru cerere**
 - ☐ Colectați [declarațiile orale](#) și/sau [scrise](#) ale solicitantului
 - ☐ Colectați [toate documentele de identitate și alte documente justificative](#)
 - ☐ Colectați [informații privind țara de origine](#)
 - ☐ Colectați orice altă probă, dacă este relevantă și disponibilă (cum ar fi [rapoarte medicale, psihiatrice și psihologice](#), [dosarele de azil ale membrilor familiei](#), [informațiile disponibile pe rețelele sociale](#) etc.)
 - ☐ Nu colectați [probe care încalcă drepturile fundamentale ale solicitantului](#) (cum ar fi probe privind activitățile sexuale ale acestuia)
- ☐ **Identificați faptele materiale pe baza criteriilor de eligibilitate**
 - ☐ Identificați faptele legate de:
 - ☐ [cetățenia \(cetățeniile\) solicitantului sau lipsa unei cetățenii](#)
 - ☐ [teama sau riscurile viitoare la repatriere](#)
 - ☐ [motivele temerilor sau ale riscurilor identificate](#)
 - ☐ [disponibilitatea protecției împotriva a ceea ce provoacă teamă sau a riscurilor sau lipsa unei astfel de protecții](#)
 - ☐ [fapte care ar justifica o posibilă excludere](#), dacă este cazul.
 - ☐ [Țineți cont de situația personală a solicitantului în care se înscriu faptele materiale](#)
 - ☐ [Excludeți faptele care nu sunt materiale](#)
- ☐ **Formulați fapte materiale clare, cuprinzătoare, concrete**
 - ☐ [Surprindeți doar trecutul și prezentul](#)
 - ☐ [Preluați declarațiile solicitantului](#)
 - ☐ [Includeți toate detaliile relevante](#)
 - ☐ [Evitați interpretările sau concluziile personale](#)
 - ☐ [Evitați chestiunile de drept](#)
 - ☐ [Formulați fiecare fapt material cu ajutorul unor fapte, evenimente sau situații bine definite](#)
- ☐ **Corelați probele relevante cu faptul (faptele) material(e)**

Listă de verificare. Pasul 2 – Evaluarea credibilității

- ☐ **Evaluati documentele justificative și alte probe** cu ajutorul **criteriilor de evaluare**
 - ☐ [Relevanța](#)
 - ☐ [Fiabilitatea](#): [existența/uzul](#), [conținutul](#), [natura](#), [autorul](#), [forma](#)
- ☐ **Stabilirea „ponderii” constatărilor privind credibilitatea probelor**
- ☐ **Evaluati declarațiile solicitantului în raport cu indicatorii credibilității**
 - ☐ [Aplicați indicatorii credibilității interne](#)
 - ☐ [Detalii suficiente și specificitate](#)
 - ☐ [Coerență și consecvență](#)
 - ☐ [Aplicați indicatorii credibilității externe](#)
 - ☐ [Consecvența cu ITO](#)
 - ☐ [Consecvența cu documentele justificative și cu alte probe](#)
 - ☐ [Aplicați indicatorul plauzibilității](#)
- ☐ **Ați ținut cont de factorii individuali și circumstanțiali care pot duce la denaturări?**
 - ☐ Ați analizat [factorii care țin de solicitant](#)?
 - ☐ [Funcționarea memoriei](#)
 - ☐ [Trauma](#)
 - ☐ [Alte probleme psihologice și de sănătate](#)
 - ☐ [Vârsta](#)
 - ☐ [Educația](#)
 - ☐ [Cultura, religia și convingerile](#)
 - ☐ [Teama și lipsa de încredere](#)
 - ☐ [Stigmatizarea și rușinea](#)
 - ☐ [Rolurile de gen](#)
 - ☐ Ați analizat [factorii care țin de dumneavoastră, în calitate de responsabil de caz](#)?
 - ☐ Semne ale [oboselii provocate de evaluarea credibilității](#) (stres, epuizare, expunere pe termen lung la relatări ale unor evenimente negative din viață, neîncredere, încredere în sine excesivă etc.)
 - ☐ Contextul [cultural](#)

- ☐ Ați analizat [factorii care țin de desfășurarea interviului](#)?
 - ☐ [Comunicarea multilingvă prin interpret](#)
 - ☐ [Cadrul interviului](#)
- ☐ **Stabiliți pentru fiecare fapt material dacă este admis sau respins**
 - ☐ [Evaluati constatările cu privire la credibilitatea tuturor probelor legate de un fapt material](#)
 - ☐ [Concluzionați cu privire la faptele materiale admise și respinse](#)

Listă de verificare. Pasul 3 – Evaluarea riscului

- ☐ **Definiți riscul (riscurile) pe baza faptelor materiale admise**
 - ☐ Analizați riscurile exprimate de solicitant
 - ☐ Analizați riscurile pe care le-ați identificat pe baza informațiilor disponibile în prezent
 - ☐ Pentru fiecare risc, descrieți:
 - ☐ Evenimentul (evenimentele) viitor (viitoare) cu care se poate confrunta solicitantul
 - ☐ Agentul (agenții)
 - ☐ Motivul (motivele) pentru care se pot întâmpla evenimentele respective
 - ☐ Circumstanțele în care se pot întâmpla evenimentele respective
 - ☐ Posibilitatea de protecție împotriva acestora
- ☐ **Țineți cont de toți indicatorii de risc care pot afecta probabilitatea riscului**
 - ☐ Analizați [evenimentele trăite de solicitant în trecut](#)
 - ☐ Analizați [persoanele apropiate solicitantului sau aflate într-o situație similară cu solicitantul](#)
 - ☐ Analizați [aspectele situației personale a solicitantului care pot crește sau reduce riscul](#)
 - ☐ Analizați [motivele care stau la baza evenimentelor care produc teamă](#)
 - ☐ Analizați [capacitatea agenților de persecuție sau de vătămare gravă de a amenința sau de a pune în practică amenințările în cazul repatrierii](#)
- ☐ **Concluzionați cu privire la risc**
 - ☐ [Analizați toți indicatorii de risc împreună](#)
 - ☐ Evaluați dacă [standardul gradului rezonabil de probabilitate](#) este îndeplinit

Oficiul pentru Publicații
al Uniunii Europene

